



Berxwedan

Sal 9
Hj. Taybetî
Tîrmeh 1991
Buha 2.50 DM
Rojnameya 15 rojîn

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

ÎŞTE REFERANDUM!

Emperyalizme
Sömürgeciliğe
ve yerli
işbirlikçiliğe
Kürdistan
halkının
yanıtı:



AMED SERÎHILDANI



Özel Sayı

AMED SERİHİLDANI, KÜRDİSTAN HALKININ EMPERYALİSTLERE SÖMÜRGEÇİLERE VE İŞBİRLİKÇİLERE VERDİĞİ BİR YANITTIR

Kürdistan'da tarihin en görkemli biçimde yazıldığı bir süreç yaşıyoruz. İçin en önemli ve cananlık yanı da, tarihi yazanın bizzat halkın kendisi olmasıdır. Dünyanın bugünkü durumuna, emperyalizmin kendi ölçü ve kuralıların egemen olmak ve yer yüzünün tek efendisi ve tek sözsahibi olmak için sergilediği pratiğe ve bütün bunların yok-sul ve ezilen, sömürülen halkların kurtuluş mücadelesine bakılacak olursa; Kürdistan halkının bu eylemi salt kendi geleceği açısından değil, dünya yoksul halklarının geleceği açısından da önem taşımaktadır. Bir anlamda diyalektik hükümünü iletir ediyor, zulmün en koyu ve karanlık olduğu ortamda çıkıyor aydınlık safağın kıvılcıkları.

Amed serihildanı ve etrafında gelişen büyük kitlesel direniş sıradan ve basit bir olay değildir, böyle algılanmamalıdır. Nedenleri gibi, ortaya çıkardığı ve çıkaracağı sonuçlar da son derece önemlidir. Ayrıca gerek kendi mücadelemiz açısından, gerek sömürgeci-faşist TC'nin içerisinde bulunduğu durumun daha net şekilde gözler önüne serilmesi ve gerekse iç ve dış pek çok gücün gerçek konumlarının daha iyi anlaşılabilmesi açısından sis perdelelerini daha çok ortadan kaldırıyor ve bir açıklık getirilmesini sağlıyor. Yani birçok yönüyle gerçekleri açığa çıkarıyor.

Amed serihildanı yeni ve daha güçlü bir sürecin başlangıcını müjdeliyor

Bağımsızlıkçı direniş hareketimiz, PKK-ERNK-ARGK önderliğinde daha güçlü ve ileri bir sürece girmektedir. Bu süreç, yaşamın her alanında savaşın daha da büyüyeceği, daha büyük fedakarlıklar ve çabalar sergileyerek daha güçlü ve önemli mevziler elde edeceğimiz, bugüne dek elde edilen kazanımların siyasi sonuçlarının da toparlanacağı bir süreç olacaktır. İşte Amed direnişinin ve bu direnişte 100 bini aşkın kitlesel bir ayağa kalkışın yaşanmasının ortaya koyduğu önemli bir gerçek, ulusal direniş mücadelemizin yeni bir atılım sürecine girdiği gerçeğidir. Kitlesel bir planda da böylece bir sürecin başladığını müjdeliyor.

Hiç kuşkusuz 100 bini aşkın kişinin, sömürgeci-faşist Türk devletinin bütün vahşetine rağmen ve bu vahşete göğüs gererek gerçekleştirdiği muazzam direniş tek başına bile büyük bir olaydır. Ama asıl büyüklüğü ve görkemi, bunun önemli bir birliktirimin ürünü olmasından ve yine bu büyük kitlesel ayağa kalkışın benzer biçimde yaşanan askeri ve siyasi gelişmeyle birlikte boy vermesidir.

18 yılı aşkın ideolojik-politik mücadele ve 1984, 15 Ağustos atılımından bu yana 7 yıllık kesintisiz silahlı mücadele, Kürdistan Devrimi'ne yaşamın her alanında son derece önemli mevziler kazandırdı. Kazanılan her mevzinin sömürgeci özel savaşın boşa çıkarılması ve yeniliğe uğratılması anlamına geldiği dü-

ğünölürse; ve faşist rejimin de özel savaşın başarısı için varını-yoğunu, her şeyini nasıl seferber ettiği gözönünde bulundurulacak olursa, bu 7 yıllık süreçte on sıradan bir kazanımın bile ne büyük çabalar sonucu elde edildiği kendiliğinden anlaşılacaktır.

Gelinen aşamada Amed serihildanı kitlesel planda eğer bir zirveyse -ki öyledir- bu, geçmiş sürecin büyük çabalar sonucu oluşturulan birikimleri üzerinde yükselen bir zirvedir. 1989 yılında Gundikê Melle (Balveren) köylülerinin ve Girgê Amo (Silopi) halkının ayağa kalkışıyla ilk örneklerini yaşadığımız kitlesel hareketler, 1990 Newroz serihildanıyla daha ileri bir düzeye ulaştı. '91 yılında ise nitel ve nicel olarak daha da büyüyen ve yaygınlık kazanan kitlesel ayağa kalkış, Amed direnişiyi zirveye ulaştı. Bu durum düşmanın tüm uğraşlarına rağmen bağmazlıklar direniş mücadelemizin nasıl istikrarlı bir büyüme ve gelişme kaydettiğinin de somut bir göstergesidir.

Özellikle 1991 yılında gerilla ve kitlesel hareketin birbirine paralel biçimde gelişmesi, biri diğerini besleyip geliştirerek ve böylece devrime güçlü bir ivme kazandırıp onu ilerletmesi önemli bir olgudur. Böylece gerilla ve kitle hareketinin birbirini tamamlayan ve geliştiren öğeler olduğu, birinin güdük kaldığı ve gelişmediği ortamda diğerinin de fazla gelişemeyeceği ve ikisinin ahenkli yürümesi durumunda ise hızlı ve sağlıklı bir genel büyümeyi de birlikte getireceği gerçeği bir kez daha pratikte kanıtlanmış oluyor. Bu gerçeğin yeterince kavranamaması veya pratikte gereğini yeterince yerine getirememesi geçmişte mücadelemizin önünde bir ayak bağı olmuştur. Ulusal kurtuluş mücadelemizin öncüsü PKK'nın IV. Ulusal Kongresi'nde, bu sorunda birliktirimin tüm sorunlarının irdelenmesi ve bu temelde yetkin karar ve hedeflere ulaşılmasının, yaşanan gelişmelerde ve mücadelemizin daha ileri bir aşamaya ulaşmasında belirleyici rolü olmuştur. 1991 yılında hem kitlesel ve hem de askeri alanda yaşanan büyüme, bütünüyle Kongre karar ve belirlemeleri temelinde gerçekleşmiştir.

Amed serihildanı devrimci direniş mücadelemizin daha güçlü bir atılım sürecine girişinin kitlesel alanda göstergesi olurken, bu yine tek yanı bir gelişme değildir. Aynı biçimde askeri alanda da bununla atbağı giden bir gelişme ve büyüme söz konusudur. 1991 bahar atılımı sürecinde gerilla ve kitle hareketinin yanyana ve birbirini besleyerek geliştiklerine tanık olduk. Halk kurtuluş ordumuz ARGK, nitel ve nicel bir büyüme ve yetkinleşme yaşayarak ve ilaha büyük boyutlu çarpışmalara girerek düşmana daha önemli darbeler vurdu. Özellikle gerçekleştirdiği çok sayıdaki kent baskınları sömürgecilerin birçok girişimini boşa çıkarırken kitleler üzerinde son derece olumlu etkiler yarattı. Kitlesel hareketlere hız verdi ve ondan güç aldı. Bu durum son birkaç aylık müca-

dele pratiğimizde oldukça somuttur. Gerilla saldırıları ve kent baskınlarıyla kentlerdeki gösteri, yürüyüş, kepenk kapama eylemleri ve büyük cenaze törenleri birlikte ve iç içe yaşanmıştır. Ve şimdi kitlesel alanda Amed'de devrimci-yurtsever halk önderi Vedat AYDIN'ın cenaze töreninde sergilenen büyük çaplı direniş nasıl ki bir zirve niteliği taşıyorsa, askeri alanda da aynı zamana denk düşen ARGK'nın yoğun saldırıları ve sıkışan kent baskınları da benzer bir zirve niteliği taşımaktadır. 6 Temmuz tarihinde aynı gece Sert (Silrt), Şirnex (Şirnak), Girgê Amo ve Cizra Botan merkezlerine baskın düzenleyen ARGK birlikleri sömürgecilere ağır darbeler vururken, aynı zamanda askeri alanda da yeni bir süreç müjdeliyordu. Herman ertesi günlerde Wan, Şemzînan (Şemdinli), Xizan (Hizan) ve Pasûr (Kulp) merkezlerine yeni baskınlar düzenlenmesi de sürece askeri açıdan da ne denli hazırlıklı ve yetkince girmekte olduğumuzu gösterdi.

Amed direniş, TC'nin çürümüşlüğü ve mücadelemizin de zafere gidişinin somut göstergesi oluyor

Amed direnişinin bir kez daha gözler önüne serdiği bir gerçek de, sömürgeci-faşist TC'nin çürümüşlüğü ve çaresizliği, buna karşılık bağmazlıklar direniş mücadelemizin emin ve sağlıklı adımlarla zafere yürümekte olduğu gerçeğidir. Faşist rejimin Amed sokaklarında geliştirmeye çalıştığı planlı katliam ve büyük çılgınlık, tamamen bu çürümüşlüğü ve tükenmişliğin verdiği hırçın ruh haliyle sergilenen bir çırpınıdır. Bu, adeta can çekişen bir canavarın guursuz çırpınlarına benzer. Ölümcül bir yara almış huluman canavarın çırpınları, etrafını bitirdiği kadar yıkıp tahrip de etse, nasıl ki sonunu yakınlaştırmaktan başka fayda vermese, sömürgeci-faşist TC'nin çılgınlıkları da sadece kendi sonunu yakınlaştıracaktır.

TC'nin bu çırpınları ve çılgınlığı nedensiz değil. Bütün uğraşlarına ve özel savaşın her yöntemini uygulamasına rağmen kırsal alandaki otoritesini neredeyse tümünden yitirmiş bulunmaktadır. Şimdi kentlerde de sömürgeci otorite adım adım sökülüp atılmakta ve yerine ulusal kurtuluşçu otorite tesis edilmektedir. Bu gerçeklik Kürdistan'ın birçok alanından sonra en son Amed merkezindeki kitlesel ayağa kalkışta da somut olarak görüldü. Sadece 10-14 Temmuz tarihleri arasında Kürdistan'ın 17'li ufaklı 20'yi aşkın merkezinde kepenk ve kontak kapama eylemlerinin yarasına, çeşitli gösteriler yapıldı. Mûş, Bêdîla, Amed, Tûx (Tatvan), Gumpî (Varto), Bismilî, Farqîn (Süvan), Lice, Pasûr, Hezro, Hênd, Erxênî, Cizra Botan, Çinar, Kozar (Kiziltepe), Hezex (Idîl), Kerboran, Êlih (Batman), Girgê Amo, Nisêbin, Qilabon (Uludere), Pîran (Dicle), Mîdyad vb. il ve ilçe

merkezlerinin birçoğunda kepenk kapama eylemi birkaç gün devam etti. Ve bu eylemler, sömürgecilerin bınbir türlü tehdit ve şantajları, yasadışı zorbalık gösteri ve uygulamaları altında gerçekleştirildi. Burada sergilenen kararlılığı görmek gerekiyor. Ayrıca önemli bir gerçeği daha görmek ve vurgulamak gerekiyor. Kürdistan'da yoksul kesimlerden sonra orta tabaka denilen kesimler de kirlarda olduğu gibi kentlerde de yoğun biçimde devrim saflarına kazanılmaktadır. Bu son derece önemli bir olgudur.

Bilinir, genelde devrim hareketleri toplumun geniş bir kesimini teşkil eden esnaf, zanaatkar, küçük-burjuva aydın kesimleri kazanıp harekete geçirdiğinde, zafere önemli oranda garantilemiş sayılıyor. Ve gerçekten de bu böyledir, birçok devrimin pratiğinde de kanıtlanmıştır. Çünkü bu kesim toplumların genelde en istikrarlı, kararlı kesimleri ve dolayısıyla da devrime en zor kazanılan tabakalardır. Bu kesimlerin kazanılması ve devrim saflarına kanallı edilmesi demek aynı zamanda devrimde zafere yakınlaşmak demektir.

İşte Kürdistan'da bugün yaşanan durum budur. Çeşitli legal alanlarda etkinliklerde bulunan en nitelikli ve seçkin aydın kesimler, ülkemiz aydınının diğer sömürge ve ezilen ulus aydınlarının çok çok gerisindeki olumsuz konumundan hızla sıyrılarak devrimin sesine daha çok kulak vermekte ve bu doğrultuda belli adımlar da atmaktadır. Diğer yandan böylesine yaygın bir kitlesel direnişle devrimden yana tavırını koyan kent orta tabakalarının bu kararlılığı, devrimci ulusal kurtuluş otoritesinin kentlerde de sömürgeci otoriteyi hızla sarıp yıkacağını göstermektedir.

Faşist rejimin korku, telaş ve huşunluğunun asıl nedeni de budur. Ve yine söz konusu kesimlerin üzerine baskı ve terör yöntemleriyle gitmesi, bu uygulamalarını giderek sıklaştırması, kontr-gerilla ve ölüm mangalarını harekete geçirmesinin yanı sıra giderek planlı kitlesel katliamları göze alması da duyduğu bu dehşetli korkudan kaynaklanmaktadır. Kırılan yitirdiğini çok iyi anlayan sömürgeciler kentlerin de bu tarzda elden gitmeye başladıklarını görüyor ve bu gidişi terör ve katliamlarla durdurmaya yöneliyorlar.

Sömürgeciler açısından daha da vahim olanı bu tür yöntemlerle ayakta kalabileceklerine kendilerinin de inanmamaları ve idrî özel savaşlarında başarılı olamayacakları net biçimde ortaya çıkmış olmasıdır. Dolayısıyla rejim artık kendini ayakta tutabilecek bir yol ve yöntem de bulamamaktadır. Günlerden beri konuşulan, ABD'nin Kürdistan'a "çekik güç" vb. adlar altında askeri birlikler konumlandırması konusunun, TC tarafından tam da bu günlerde ele alınıp sonuca bağlanması sadece bir rastlantı olmasa gerek. Amed kitlesel ayağa kalkışı 10 Temmuz'da yaşandı. 13 Temmuz günü faşist rejim sözcülerinin yaptıkları açık-

tamada, ABD'nin Kürdistan'a askeri güç yerleştirmesi isteminin TC tarafından resmen kabul edildiği bildirildi. Böylece bir gerçeklik daha ortaya çıkmış oluyor: emperyalist birliklerin ülkemize yerleştirilmesinin amacı, Güneyli halkımızı korumak değil, kendi başına ayakta duramayacak denli çürümüş bulunan Türk faşist rejimini, yani emperyalizmin bölgedeki çıkarlarının beklî köpekliği yapan bu çağdaş rejimi yavaşlatmaktır.

Kürdistan halkının emperyalistlere, sömürgecilere ve işbirlikçilerine yanıtıdır Amed serihildanı

Öncüsü PKK şahsında Kürdistan Devrimi'nin etrafında emperyalistler, sömürgeciler ve bunların işbirlikçileri tarafından bir kuşatma planı bir süreden beri geliştirilmek istenmektedir. Ortadoğu bölgesini istediği tarzda, daha doğrusu çıkarlarına en uygun şekilde yeniden biçimlendirmek isteyen emperyalistler, bu çerçevede Kürdistan sorununa da planlarına uygun "çözümler" üretmeye çalışmaktadırlar. Bunun için de sömürgeci devletlere, özellikle de mevcut durumda faşist Türk sömürgeciliğine ve Kürt işbirlikçilerine dayandırılmaktadır hesap ve planlarını. Tıpkı sömürgeci-faşist TC gibi, Kürt işbirlikçiliğini de ısrarla yavaşlatmaya çalışmaları nedensiz değildir.

Ancak emperyalistler bu planlarını her zaman olduğu gibi son derece alıncı bir tarzda uygulamak ve böylelikle tüm dünyayı da aldatmak istemektedirler. Kendi emperyalist çıkarlarını Kürt halkının talepleri gibi göstermek, kendi planlarına alet ettiler işbirlikçileri de Kürdistan halkının önderleri olarak şıgırıp öne çıkarmak tarzında görülmeyiş bir sahtekarlık örneği sergilenmektedir. Emperyalistlere, sömürgecilere ve işbirlikçilerine göre, bağmazlık hiçbir zaman Kürdistan halkının talebi değildir ve olmamıştır. Bu talep sadece "politikadan anılamayan, hayalperest" PKK'nın istemidir. Yine aynı çevrelere göre bu halka dil serbestliği, özerklik gibi birtakım kıymatlar atılmasa başka bir talepleri kalmayacak ve dolayısıyla bu sorun da böylece çözümlenmiş olacaktır.

Gerçi PKK'nın arkasında bir halk desteği olmadığı, bunların halktan kopuk ve dışardan beslenen bir avuç "terörist" olduğu tarzındaki iddiaları, TC'nin gerizekai bağbakan ve içiçleri bekkanları gibi zavallılardan başka pek savunabilen kalmadı. Bu tür iddiaları büyük oranda 1990 Newroz serihildanları yıkarak yerle bir etti. Ama yine de gerilleyen halktan tecrit etmek, öncüyü kitlelerden koparmak, dolayısıyla hem benzer iddiaları tekrarlamak hem de silahlı mücadeleyi tasfiye etmek doğrultusundaki kargı-devrimci çabalar kesilmedi, sürdü.

İşte 1991 yılında Kürdistan'da yaşanan kitlesel ayağa kalkışlar, Şirnex, Hezex, Ker-

boran, Nisêbîn, Çizîra Botan' dan başlayarak Lice, Hêne, Farqîn, Hezro, Êlih'e ve oradan da bütün bunların bir zirvesi niteliğindeki yûzbînlerin görkemli ayaklanmasına ve direnişine dö-nüşen Amed serhildanına ka-dar tüm yığınal direnişler; Kürdistan halkının emperyalistlere, sömürgecilere ve onların aletli durumundaki işbirlikçilere ver-miş olduğu son derece anlamlı bir yanıtıdır. Milyonları kucak-layan bu kitlesel başkaldırılar aynı zamanda Kürdistan halkı-nın PKK-ERNK-ARGK önderliğine onay vermesinin en çarpıcı biçimde ilanı ve bir referan-dumdur. İstlanasız bütün ser-hildanlarda olduğu gibi yüzbin-lerin katılımıyla gerçekleşen Amed direnişinde de kitlelerin bir ağızdan haykırdığı sloganlar aynıydı: "Bijî PKK", "Bijî Se-rok APO", "Vor gerilla vor Kürdistan'ı kor". Yüzbinler ERNK ve ARGK bayrakları altında yû-rüdü. Önce sömürgeci baskılara, tehditlere ve uygulanan vahşete ve de kendisine doğrultulmuş sömürgeci namlulara rağmen hal-kımız seçimini bu denli net ve kararlı biçimde, gızlı oyla da değil açık oyla yapıyor. Dünyada bundan daha geçerli bir referan-dum örneği gösterebilmek her-halde kolay değildir.

Halkımızın bu anlamlı tavır alışı ve seçimi, direnişin ve silahlı mücadelenin günümüzde ge-çerli ve yararlı bir yöntem ol-madığı tarzından telkinler em-peryalistinden tutulım halk önderi geçinen işbirlikçisine kadar pek çok çevreden kendisine em-pozede edilmek istendiği bir or-tamda ERNK bayrağı altında en görkemli direnişler sergilemesi, bağımsızlıkçı direniş mücade-lemi tasfiye etmek için hummalı bir faaliyet içinde bulunan kar-şı-devrim cephesinin topuna bir-den, öncüsüne layık biçimde halk olarak da meydan okumadır; ve bu yönelme de anlamlı bir yanıt-tır. PKK'yi hedeflemenin yedi-den yetmiş Kürdistan halkını hedeflemek demek olduğunu, ön-cü ile halkın birbirinden hiçbir şekilde koparılamayacağını, bu-nun üzerine hesap yapanların, kim olurlarsa olsunlar mutlaka kötü bir hayal kırıklığına uğ-rayacaklarını bizzat halımız ken-di pratik tavrıyla net biçimde ortaya koymuştur. Kısacası Kürdistan halkı Amed serhildanıyla ulusal iradesinin ne yönde olduğunu bütün dünyaya ilan etmiştir.

Diğer yandan, öteden beri Kürdistan'ın birlik ve direnişin-in sembolü olarak kabul edilen Amed'de, ERNK bayrağı altında her yaş, cinsiyet ve tabakadan 100 bin aşkın insanın bir araya gelerek ayaklanması, ulusal bir-liğimizin de somut bir göstergesi olmuştur. Bu durum salt Amed merkezinde bir araya gelen bü-yük insan selini de aşarak, birlik-nihü bütün Kürdistan'ı ve Kürdistanlı insanlarımızın yaşadığı yurtdışı alanları da en sıcak bi-çimiyle sarmıştır.

Amed direnişinin hemen ar-dındaki üç-dört günlük sürede, yukarıda sayılan 20'yi aşkın il ve ilçe merkezinde esnafın ke-penk kapattı. Cizîra Botan, He-zex ve Nisêbîn alanlarında görüldüğü gibi, kırsal kesimlerden binlerce köylü harekete geçerek kent merkezlerine doğru elle-rinde Bağan APO'nun ve şehit-lerin posterleriyle yürüdüler. Adana-İzmir, İstanbul gibi Türki-ye metropollerinde yaşayan Kürdistanlılar da çeşitli gösterilerle

Amed serhildanına renk kattı-lar. Ayrıca yurtdışında yaşayan halkımız da aynı direnişçi ruhu bulunduğu alanlarda yaşat-maktan geri kalmadı. Özellikle Avrupa alanında yaşayan kala-balık sayıdaki yurtsever insan-larımız, bulundukları ülkelerde geliştirdikleri yoğun protesto eylemleri, gösteri, yürüyüş ve m-itinglerle yüreklerinin Amed di-renişçileriyle birlikte çarpıştığını ortaya koydu. Avrupa'nın 100 civarındaki önemli merkezinde başlatılan açlık grevlerine ö-bini aşkın yurtsever katıldı. Bu, dün-yada eşine ender rastlanan bir kitlesel açlık grevi eylemiydi. Hatta Amerika ve Avustralya gibi okyanus ötesi kıtalarda bile Kürdistanlı yurtseverler Amed serhildanına kayıtsız kalmayıp çeşitli etkinliklerde bulundular.

Bütün bunlar, sömürgeci tar-afından yıllar yılı parçalanıp tahrip edilen ulusal birliğimizin ERNK bayrağı altında nasıl pe-kisimekte olduğunu gözler önüne sermektedir. Dolayısıyla Amed direnişi bir de bu gerçeği bir kere daha ortaya koymuş olması aç-sından öğreticidir.

TC katliamcı geleneğini dünyanın gözleri önünde bir kez daha kanıtladı

Son kitlesel başkaldırısının or-taya çıkardığı diğer bir gerçek de, sömürgeci-faşist TC'nin Os-manlı'nın katliamcı geleneğini terketmemiş olmasına göster-me-sidir. Faşist rejim 10 Temmuz günü Amed'de planlı bir katliam uyguladı. Bu katliamda kesin rakamlar henüz belirleneme-miş de olsa 10'un üzerinde yurt-sever öldürüldü, yüzlerce de yaralandı.

Fakat olayı yaşayan bütün görgü tanıklarının kendi kişisel gözlemlerinden yola çıkarak var-dıkları ortak kanı şudur ki, planlanan katliam gerçekleştirilebilenden çok çok daha kap-samlıydı. Diğer sayfalarımızda yer alan, olayı yaşayanların bî-zat kendi ifadelerinde görüldüğü gibi, Amed'deki durum ve sö-mürgecilerin burada uygulamak istedikleri plan tarihte pek çok örneği yaşanan katliam planla-rına, örneğin Zilan, Şeyh Salt ve Dêrsim isyanları sırasında görü-len büyük bir katliam planına benzemektedir. Cenaze töreni sı-rasında Mardinkapı ile mezarlık arasında 25-30 bin kişilik bir kitlenin etrafı tank ve benzeri zırhlı araçlarla çevrilip bekleti-liyor. Bir yanı tarihî Amed surla-ri, bir yanı da kayalık ve uçurumdur; diğer yanlar da tümüyle zırhlı araçlarla çevrilmiştir. Surlara önceden özel timler mev-zilendirilmiştir. Tank, panzer vb. zırhlı araçların namluları doğ-rudan kitlelerin üzerine çevril-miştir. Havadan da helikopterler her an taramaya hazır do-lagıtılmıştır. Eğer kitleler hare-kete geçmeyi beklenirse ve gece karanlığına kalınrsa çok daha kapsamlı katliam planı applica-maya konulacaktı, bununla kitle-lerin gözü korkutularak tam bir sindirme başarılacaktı. Yani Os-manlı'nın terörle yıkılma ve sindirme politikası bir kez daha uygulamaya konulacaktı. Nite-kim olaydan sonra faşist rejimin başbakanı sıfatıyla Mesut Yû-maz'ın yaptığı açıklama, kap-samlı katliam planları hazır-lanmış olduğunun en somut gös-tergesi niteliğindedir. TC ba-

bakanının "Bütün tahriklere ka-pılan sonucuna da katlanır" tar-zındaki sözleri, bu gerçeği bütün çıplaklığıyla ortaya koymakta-dır. Ne var ki, Osmanlı'dan beri sürdürülen bu katliamcı mantık günümüzde artık iflas etmiştir. Osmanlı barbarlığı ve dilere des-tan vahşeti hiçbir sorunu çöze-meyeceği gibi ancak ve ancak uygulayıcılarının sonunu yakın-laştırabilir.

Devletin resmi tavrının katliamcılık olduğu hususunun Me-sut Yılmaz'ın ağzından böylesine net biçimde ilan edilmesi, TC'nin Kürdistan sorununa politik bir yaklaşımın olmadığını açık-ça göstermektedir. Faşist rejim-in mucâdeleri her uluslararası platformda bağımsızlıkçı direniş mücadelemizin öncüsü PKK'yi suç-layarak, PKK'nin silahtan ve şiddetten başka yol tanımadığı gibi iddialar ortaya atmaktadırlar. Oysa Amed serhildanı ile bir kez daha ortaya çıktı ki, gerçek hiç de öyle değildir. Terör ve katliamdan başka yaklaşım gösteremeyen, yol ve yöntem tanımayan Türk sömürgecileri-nin kendileridir. Bu nedenle bel-irgin ki, Kürdistan sorununa si-nürlü de olsa bazı politik yak-laşım önerileri getiren kendi kuk-la parlamentosunun üyelerine bile sinürlü bir terör uygulamak-tan geri durmamaktadır. Amed'de HEP genel başkanı ve millet-vekillerinin özel timler tarafın-dan öldürülme dövrümesi, bu-nun en somut örneğidir. TC'nin terörist, katliamcı ve çirkin yû-zü tüm açıklığıyla burada sırt-maktadır.

Sömürgeci-faşist Türk devleti-nin sahtekarlığı bu kadarla da kalmıyor. Bu barbar ve katliam-cı yapısıyla bir de birçok uluslar-arası sözleşmeye imza atarak dünyayı aldatmaya çalışıyor. Burjuva anlamda da olsa huku-kun ve yasaların üstünlüğünü sa-vunan birçok belgeye imza ko-yan TC, bunların hiç birisini uy-gulamıyor. Dünyanın gözleri önünde imza koyduğu uluslara-rası sözleşmeleri pervasızca çö-ktürüyor. Sözkonusu katliamcı man-tığı uygulayan ve savunan sa-dede iktidar ve hükümet de-ğildir. Ecevit'inden İnönü ve Demirel'ine kadar muhalefetin de bu-nun dışında bir anlayışı yoktur. Zaten Türkiye'de hükümet de, parlamento da, muhalefet de as-lında göstermelik ve kukla ol-maktan öte bu işlevi sahip de-ğildir. Faşist devletin asil sahip-leri perde arkasındadır. Pek çok çevrelerce illegal devlet olarak tanınlanan bu kesimler her alan-da ipleri elinde tutan ve asil söz ve yönetim sahibi olan ordu ve istihbarat kurumlarıdır. Milli Güvenlik Kurulu, Özel Harp Daire-si, Toplumla İlişkiler Birimi, MİT sözkonusu kurumların belli baş-lılarıdır. Avrupalılaşıma iddia ve isteğin dorukta olduğu, AT'ye girmek için her yolun denendiği bir sırada TC'nin Kürdistan'da böylesine pervasızca katliamlara girişmesi, uluslararası yasa-ları açıkça çiğnemesi, demok-rasi teraneleri okumaktan geri durmayan kukla hükümeti dışı karşı zor durumda bıraksa da, faşist rejim Osmanlı katliamcı geleneğinden vazgeçmiyor, vah-şete ve barbarlığa dört elle sarıl-mayı yeğliyor. Bu gerçeklik, faşist Türk sömürgeciliğine karşı silahlı mücadeleyle değil salt le-gal platformda mücadele edil-mesini savunan, ya da TC'nin birtakım politik yaklaşımlara a-çık olabileceğini düşünen ve tel-kin etmeye çalışanların ne bü-

yük bir gâflet içerisinde oldukla-rını da çok açık biçimde ortaya koymaktadır

Son dönemlerde legalizm neden bu kadar şişirilmek istendi?

Son dönemlerde bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz ve öncü-süne, emperyalistlerden sosya-list enternasyonaline ve Kürt işbirlikçilerine kadar geniş çev-relei tarafından dayatılan olgu-lardan önemli birisi de, silahlı mücadelenin ve şiddetin geçerli yol olmadığı, bundan vazgeçil-mesi gerektiği, PKK gerillayı ve silahlı mücadeleyi tasfiye ederse TC'nin de mutlaka bazı politik adımlar atabileceği, demokratik yaklaşımlar sergileyebileceği ve böylelikle daha gerçekçi bir çö-züme ulaşılabileceği tarzında so-mutlaşmaktaydı.

Faşist Türk sömürgeciliğinin Amed'de kendi gerçek yüzünü bir kere daha ortaya koyması, katliamdan başka yol, yöntem tanımadığını en somut biçimde pratikte göstermesi ve bu tutu-munun geçici olmadığını da başba-kanın sözleriyle teyit etmesi, ken-di kukla parlamentosunun üye-lerine bile tahammülü olma-dığını dünyanın gözleri önünde ıspatlanması; kısacası şiddet ve devlet terörünün başka gelen uy-gulayıcısı olduğunu kanıtlaması, PKK'yi suçlayan ve ona telkin-lerde bulunan yukarıda adı geçen güçlerin surallarına indirilmiş bir çamar niteliğindedir.

Bu olay açıkça kanıtlamıştır ki, gerilla ve silahlı mücadeleden vazgeçilip tamamen legal alana çıkılsa, TC Amed'de uygulamaya çalıştığı türden bir kapsamlı katliam planıyla hergeçen bir gün-de tarayıp biçmekten ve imha etmekten kaçınmayacaktır. Hem de bunu kendisine demokrasi vb. yakıştırmalar bahşedenlerin gözlerinin önünde ve gözünü karp-madan yapacaktır.

Bunu görmemek, bu gerçeği idrak edememek, hele hele Kürdistan halkının önderliği gibi id-dia sahipleri açısından eğer gö-zükara bir işbirlikçilik ve ihanet değilse büyük bir gâflettir. Ve ne yazık ki, böylesi bir gâflet ba-tağında yüzenler bile kendileri-nin akıllı politikaların sahipleri olduklarını ve PKK'nin politik davranışlar göstermediği tar-zında gülünç iddialar da öne sü-rebilmektedirler.

Burada bir hususa daha dîk-kat çekmekte yarar vardır: De-mokrasi, barış vb. kavramlara sahip çıktığı iddiasındaki Sosya-list Enternasyonal gibi bazı u-husularası kuruluşların, Türk sö-mürgecilerinin bu katliamcı ka-rakterlerini gözardı edip, bağım-sızlıkçı direniş mücadelemizi ka-ralamaların ve suçlamaların büyük bir talihsizliktir. Adı geçen ku-rumların bu tutumları faşist TC'ye ülkemizde daha büyük katliamlara ve soykırımlara giriş-me cesareti vermektedir. Bu ise, hiç kuşkusuz TC'nin Kürdistan'da işlediği insanlık dışı suçların ortağı olmaktan başka hiçbir an-lama gelmemektedir. Çok daha somut olarak da ifade etmek ve örneklandırmek mümkün 10 Tem-muz'da Amed'de planlı bir katliam uygulayan TC'nin, geçtiği-miz aylarda İstanbul'da topla-nan Sosyalist Enternasyonal'in talimatı kararlarından cesaret almadığını hiç kimse iddia ede-mez. Geçmiş pek çok örnekler-inde de görüldüğü gibi bu tür

yaklaşımlar kesinlikle sömürge-cileri daha büyük katliamlar yap-maya adeta teşvik etmektedir, onlara cesaret vermektedir. Do-layısıyla bu tür kurumların ken-di tutumlarını gözden geçirme-leri de, halkımız üzerinde uygu-lanan soykırımların sona ermesi için kaçınılmaz oluyor.

Amed'de yaşanan katliam, PKK'yi ve silahlı mücadeleyi tas-fiye planlarında legalizmin ne-den bu kadar pompalandığına da ortaya koyuyor. Çünkü müca-delemiz tüm den legal zemine çekikten sonra Amed'de görüldü-ğü gibi bir günde bir kişi imha et-mek TC için işten bile değildir. Özal'ın birtakım silahlı girişim-lerini anlayamayıp farklı değer-lendirenler, bu gerçeği hiç ol-mazsa şimdî, yaşanan bu dene-yimden sonra artık kavramalı-dırlar.

Dünya kamuoya, ilerici ve demokrat güçleri; Kürdistan hal-kının sesine kulak vermelidir. Halkımız kendi tercihini özgürce yapıyor ve bunu en son Amed direnişinde de görüldüğü gibi yüz-binlerin haykırılarıyla tüm dün-yaya dâilen ediyor. Kürdistan halkı PKK-ERNK-ARGK önderli-ğinde bağımsız ve özgür bir ko-numa ulaşmak ve bu temelde insanlık ailesine katılmak için gerektiğinde kanını dökmekten de çekilmeyeceğini pratiğiyle or-taya koyuyor. Kısacası, kendi ulusal iradesini çok somut bi-çimde ortaya koyuyor.

Öncü gücümüz PKK, demok-rat olmadığı, demokrasi applica-madığı gerekçesiyle hiç de hak-ketmediği halde çok eştirildi, kalandı. Ama bilinmelidir ki, sömürgecilerin namluları göğ-süne çevrili olduğu halde irada-sini bu denli net bir tavırla or-taya koyan Kürdistan halkının bu iradesini dikkate almayan, bu-na saygı göstermeyen hiçbir güç demokrasi sözünü ağızına a-lamaz; hele hele Kürdistan hal-kına ve onun öncüsüne demokra-si dersi vermeye kalkamaz. Zira bu çok gülünç ve absürd bir şeydir.

Öte yandan her ne için ve ne adına olursa olsun, sömürgeci-faşist TC'nin Kürdistan'da işle-diği ve işleyeceği cinayetlere ve soykırım uygulamalarına cesa-ret verici tavırların sürdürül-mesi, TC'nin barbarlığına ve iş-leddiği suçlara ortak olmak an-la-mına geldiği bilinmeli ve bundan kaçınılmalıdır.

Türkiye devrimci-demokra-tik güçleri; faşist-sömürgeci re-jime karşı mücadelesinde halkı-mızla daha fazla dayanışma ve güçbirliği içerisinde olmalıdır. Çok açıktır ki, faşist rejim her ne kadar katliam uygulamalarını da-ha çok ülkemizde ıcrâ ediyorsa da, vahşeti ve planlı katliam uygulamaları sadece Kürdistan'la sınırlı değildir. Yeri gel-düğünde Türkiye emekçilerini, dev-rimci ve demokrat güçlerini de katliamdan geçirmekten geri dur-mamaktadır. Geçmişte Takdim alanında görüldüğü türden pek çok örneği yaşandığı gibi, Amed katliamının hemen ardından yi-ne İstanbul'da görülmemiş bir terör örneği sergileyerek gece-yarıya evlere baskın düzenleyip 10'un üzerinde insanı katletmesi de bunun açık kanıtıdır. İşte bu gözle görülmüş katliamcı faşist re-jime karşı mücadelede, birtakım küçük hesapların peşine düş-meksizin asil devrimci görevine sahip çıkmak ve Kürdistan halkı ve öncüsünü bu çerçevede en geniş güçbirlikleri geliştirmek.

Devranı 20. sayfa

Yurtsever-deyrimci halk önderi Vedat AYDIN'ın katledilmesi ve AMED SERİHILDANI



Vedat AYDIN kimdir?

1963 yılında Amed-Blamil'e bağlı Kurd-Haci köyünde orta halli bir ailenin çocuğu olarak doğdu. Liseye kadar olan öğrenimini Blamil'de tamamladı. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü 1978 yılında bitirdi.

Öğrencilik yıllarında reformist saflarda yer aldı. Ama anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelede aktif roller üstlenmesinde, bu durum O'na engel olmadı. 12 Eylül askeri faşist darbesi günlerinde tutuklandı. Saflarından geldiği KDP ve DDKD gibi ilkel-milliyetçi ve reformist küçük-burjuva örgütlerin geçilerinin aksine, zindan yaşamında sömürgeci boyuna eğmedi. Tealimiyet yolunu değil onuru, yığınları değil zindanlarda işkencelere karşı soylu direnişi seçti. Diyarbakır zindanlarının soylu simgelerinden olmasını bildi.

1984 yılında cezaevinden tahliye oldu. Cezaevlerinde sağladığı dönüşüm, çıkışından sonra Kürdistan'da PKK-ERNK-ARGK önderliğinde hızla gelişen bağımsızlık ve özgürlük atağını derin ve özül bir ruhla desteklemekle sürdürdü.

Kürdistan'da yaşanan ve ölçü tanımayan insan hakları ihalleri karşısında sessiz kalarak tarih karşısında suçlu düşmeyi kabullenemezdi. Bu nedenle Amed ve çevresinde İnsan Hakları Derneği'ni örgütlenme çalışmalarına katıldı. Kararlı ve son derece cesur bir mücadele içinde oldu. 1989 yılında İHD Diyarbakır Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi. Dernek bünyesinde, Kürdistan halkına, ülkesine ve insanlık onuruna olan engin bağlılığını ve tükenmez mücadele azmini pratiğiyle kanıtladı. Türk sömürgeciliğine karşı kararlılık ve cesaretin, onurlu olmanın ve mücadelesinin savaştan bir militanlığı olduğunu dost ve düşmana kabul ettirdi.

Bunu içine sindiremeyen sömürgeciler O'nu defalarca gözaltına aldılar. Tehdit edildi, ağır işkencelerden geçirildi. En son olarak 28 Ekim 1990 tarihinde yapılan İHD III. Olağan Kongresi'nde Kürte konuştugu gerekçesiyle tutuklanarak mahkemeye sevk edildi. Tekrar serbest bırakılmasından sonra da O, hiçbir yığınlığa kapılmadı, geri adım atmadı ve mücadeleye daha bir bilennmiş olarak sarıldı.

Öte yandan derin koşullarında varolan legal-politik olanakları da ustaca değerlendirdi.

Sömürgeci Türk devletinin Öze Harp Dairesi'ne bağlı ölüm mangaları tarafından evinden kaçırılıp katledildiği güne kadar, bu mücadelede de aktif yer aldı. Alçakca katledildiğinde, aynı zamanda Halkın Emek Partisi Diyarbakır İl Başkanlığı görevini de yürütüyordu. İçinde yer aldığı bütün platformları, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin meşru davasının ele alındığı ve kabul ettirildiği alanlara dönüştürmede son derece yetenekli ve başarılı olmasını bildi.

İşte, tüm bu özellikleriyle Vedat AYDIN, halkımızın onayını almış ve dolayısıyla halkın önderi olmaya hak kazanmıştı.

Vedat AYDIN neden katledildi?

Aydın'ın katledildiği 5 Temmuz öncesindeki birkaç hafta içinde kontr-gerilla görev bağındaydı. Kürdistan'da "cararen-gaz" olaylar cereyan ediyordu. Qilaban-Helal, Caxra Botan, Şirnex, Bazid, Amed, Koser ve Êlih'de insanlar kurşuna diziliyor, arabalar taranıyor, demokratik kurum ve kuruluşlar bombalanıyordu. Sömürgeci Türk devletinin yetkililerinin açıklamalarına göre, bunları yapınlar "meç-

YURTSEVER HALKIMIZ!

Faşist Türk sömürgecilerinin katliamca işlediği cinayet sonucunda, halkımızın değerli evladı Vedat AYDIN'ı kaybettik. Bu kayıp, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde ödediği bedelin ne kadar büyük, karşısındaki düşmanın ne kadar humur ve pervası olduğunu göstermektedir. Bir kez daha açığa çıkmıştır ki, halkımıza çağdaş bir kölelik yaşamını dayatan TC, hükûmetinin çatırdamakta olduğu karşısında hiç bir umur tanınmadan, ölüm mangalarını ortaya salmıştır. Ama Kürdistan halkının özgür bir yaşamı edküp almasının önünde hiç bir güç duramayacaktır.

Mazlum Kürdistan halkının ulusal kurtuluş yolunda görkemli adımlar atması, faşist sömürgecileri ve emperyalistleri telaşa düşürmüştür. Emperyalistlerin "yeni dünya düzeni" adı altında dünya halklarına dayattığı yeni kölelik düzeni, Ortadoğu'da ve özellikle de ülkemizde zorluklarla karşılanmaktadır. Bu zorluk Kürdistan halkının Partisi, Cephesi ve Ordusuyla savaşı yükseletmesinden, çağdaş insanlığa kendisini kabul ettirmede büyük aşamalar katetmesinden, Onurlu bir yaşamı, bağımsız bir ülkede özgür bir halk olma gören ve bunu yaşamın her alanında geliştiren halkımıza karşı emperyalistlerin ve sömürgecilerin saldırıları çok yönlü olarak bütün cephelerde sürüyor.

Emperyalistler ve sömürgeciler, çağdaş bir halk, özgür bir toplum olarak yaşamakta kararlı olan Kürdistan halkına karşı kölelik düzenlerinde süreklileştirilmenin çaresini ulusal kurtuluş devrimimizi engellemekte görmüşlerdir. Bu da, ulusal kurtuluş devrimimizin radikal çözümlerinde kararlı yolunu sürdürmüşlüğü ve kan döküşükleriyle tukamak, reformist ılgınlıkçı keşimlerle devrime koymak ve böylece düzenlerini devam

ettirmek çırpınığında somutlaşıyor.

Faşist sömürgecilerin ölüm mangaları, kontr-gerillan neden Vedat AYDIN'ı hedef seçti? Vedat AYDIN, Diyarbakır gibi ülkemiz devriminde şehir kitlelerinin demokrasî mücadelesinin sesini dünyaya duyurmada önemli bir yere sahip olan bir şehirde Kürdistan aydınının oynaması gereken rolü kendinde somutlaştıran bir halk önderiydi. O, devrimimizde aydınların mücadeledeki yerlerinin önemini kavrayan, o sorumlulukla devrimin halkın emeri olduğunu yaşamıyla ortaya koyan örnek bir kişilikti.

Vedat AYDIN, yaşamını Kürdistan halkına adanmış, ulusal kurtuluşçu halk hareketine özyle katılmı, bunu büyük bir cesaret ve fedakarlıkla, düşmanla yüz yüze, ondan çekinmeden, korkusuzca yürüttü. Halkımızın yetiştirdiği değerli bir kişiliktir. O, yıllarca süren zindan yaşamında düşmanın tealim alına çabalarına boyun eğmemiş, halkımızın yaşayan ve gelişen değerlerini tesbit ederek ulusal kurtuluşçu anlayışın özgür geleceğin teminatı olduğunu gören bir devrimciydi. O, halkıyla yan yana, hiç bir fedakarlıktan kaçınmadan halk birliğimizin yaratılmasında katkılarını sürdürürken şehit düştü. Vedat AYDIN'ın katledilmesi, faşist Türk sömürgecilerinin halkımızın bir nebze özgürleşmesine, insanlık değerlerine sahip olma çabasına ne denli bir tahammülsüzlükle saldırıtlarını bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Faşist sömürgeciler, ulusal kurtuluş devriminde yönelik saldırı taktiklerini bütün pervasızlığıyla uyguluyorlar. Özel savaşı kural tanımazlıkla sürdürürken, emperyalistlerin doğrudan müdahalesini sağlamak için zemin hazırlıyorlar. Ulusal kurtuluşun radikal çizgisini tasfiye etmeye çalışırken, reformist tealimiyetçiler de kaç altından koruntu, bir parça kemlik

ışareti veriyorlar.

Evet, faşist sömürgeci TC, "Sulahl eylemler olmasın birtakım reformlar yaparın. Ben Kürtlerin varlığına karşı değilim" derken, tam da kendisine upaklık yapmaya dönden razı tealimiyetçilere mesaj vermektedir. Bu tealimiyetçi görümler Kürdistan halkının yaşamı ve kanı üzerinde kokmuş yaşamlarını sürdürmek için hiçbir ılgınlıktan geri durmuyorlar.

Bu tealimiyetçi reformistler, halkımızın ulusal kurtuluş devriminde attığı her adımı kendi yaşamlarına indirilmiş bir darbe olarak görmüşlerdir. Kurtuluş yolunda ilerleyen halkımıza, tealimiyetçi yaşam alanlarını daraltmıştır. Düne kadar halkımızın sırtına kene gibi yapışanlar, Vedat AYDIN'ların halkımızın radikal mücadelesinin yanında yer almasıyla kendi ılgınlıklarının pazara çıktığını bir kez daha görmüşlerdir. İşte bu insan artıkları Vedat AYDIN'ı devlete hedef olarak ılgınlık etmişlerdir. Bunu, HEP Kongresi'ni protesto ederek halk iradesine karşı çıkmakla yapmışlardır. Bunu, çeşitli çevrelerde yaymaya çalıştıkları "Vedat'ın kengi örgütü hasabına çalıştığını" biliyoruz" propagandasıyla yapmışlardır. En son olarak da kontr-gerillan demokrasî kurum ve kuruluşları ortadan kaldırmak, şehir kitlelerinin demokrasi mücadelesinde araçsız kalmasını sağlamak amacıyla yoğunlaştırdığı saldırıları sürerken, yani İHD ve Özgür Halk birimleri bombalanmış öken, birçok yurtsevere suikastler sürerken, tam da devletin ılgınlığıyla paralıllık içinde olan ılgınlıklarıyla, kendi ılgınlık siyasî hesapları için yurtsever çevreleri kullanmaya çalışarak, yeni olgunlar peşinde koşarak yapmışlardır.

Halkımızın demokrasî mücadelesinde kurumsallaşmaya su ve ekmek kadar yakıcı ihtiyacı varken, halk içinde ve dünya ılgınlık insanlığı nezdinde bir saygınlık

kazanmış olan demokratik kuruluşları tasfiyeye yönelmek, düşmanla aynı paralıllıkta çalışmaktır. Kürdistan halkı böylece bir tutumu sergileyenlere, kendi aralarında yaşamı hakkın tanımayacaktır. Çünkü o, devrim yolunda döktüğü kanla, karışına çıkacak bütün engelleri yıkacağını göstermiştir.

TC sömürgecileri Vedat AYDIN'ı katletmekle sahtekarlıklarını, Kürdistan halkının varoluşuna karşı tahammülsüzlüklerini bir kez daha ortaya koymuşlardır. Faşist sömürgeciler, dün ya ılgınlık insanlığını, "Demokratik mücadele yollarına karşı değilim" diye aldatmaya çalışırken, Kürdistan halkının en küçük demokrasî bir çıkışına terörlü, kontr-gerilla saldırınlılığıyla cevap vermekte, böylece ılgınlık yüzlerini ılgınlıkla bile gerek görmemektedir.

Mevcut durum, faşist Türk sömürgecilerinin Vedat AYDIN'ın şahadeti, bütün Kürdistan aydınlarına, halkımızın demokrasî mücadelesine, insanlık değerlerini koruyan herkesi saldırmış olmalıdır. Bu bakımdan Kürdistan'da insan olmak, TC'nin bu katliamca ve sahtekarlıkla yürüttüğü saldırıları karşısında halkımızın demokrasî mücadelesine omuz vermek, aydın, esnaf, memur, ılgı, bütün şehir kitlelerinin sivil-siyasî mücadelesini yükseltmekle mümkündür.

Halkımız, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini yükselterek, Vedat AYDIN'ların intikamını faşist sömürgeci TC'den, onun ölüm mangalarından, kiralık katillerinden alacaktır. Vedat AYDIN, halkımızın özgür yaşamı uğrunda göğslediği şahadetiyle, Kürdistan halkının mücadelesinde yaşayacaktır.

- Yaşamın PKK-ERNK-ARGK!

10.07.1991
ERNK-Amed Örgütü

hul" kişilerdi. Devletin ise bunda hiç parmağı yoktu."

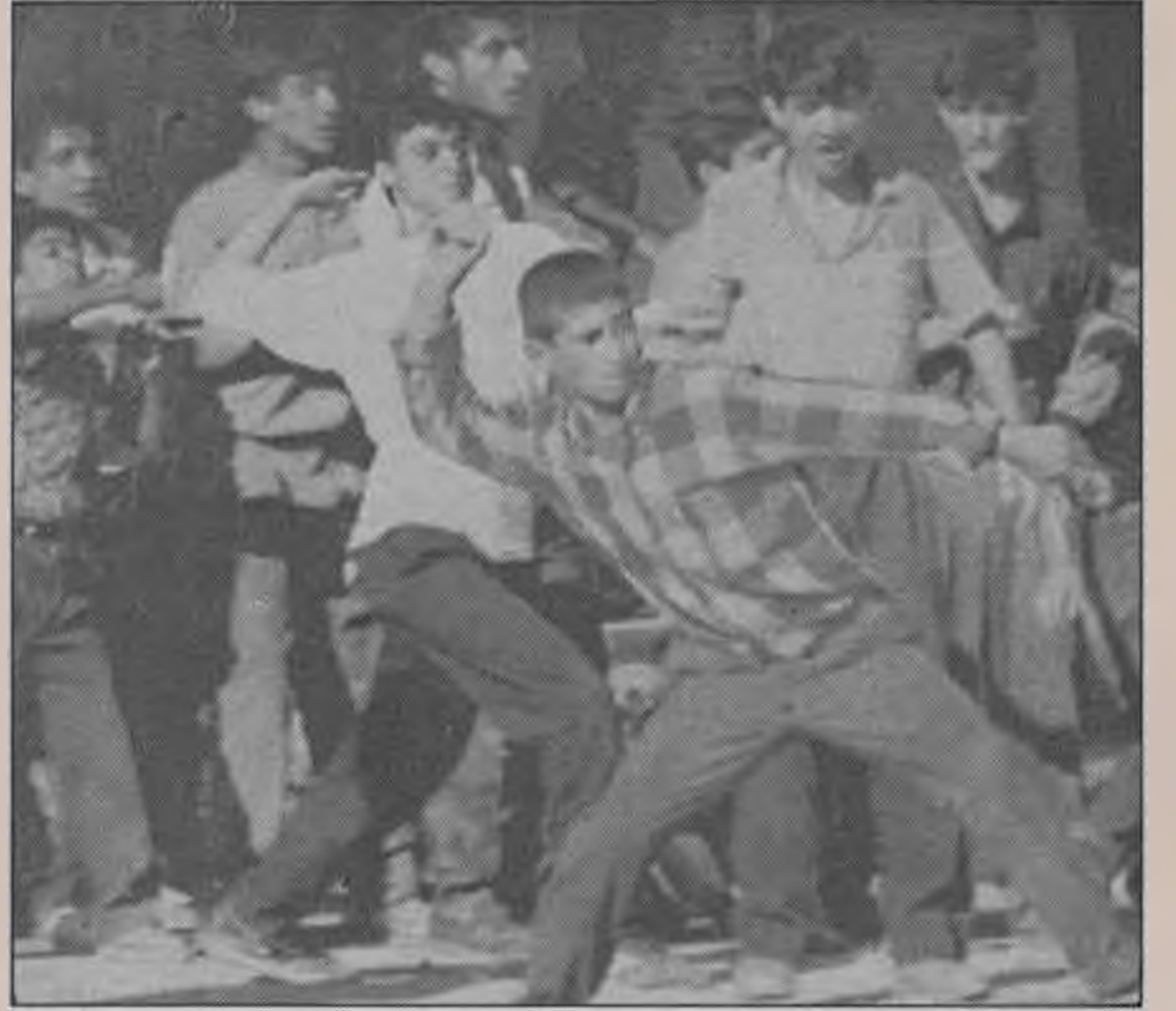
Halbuki aklı başında her insan olayların TC'nin gladi'usunun eseri olduğunu rahatlıkla biliyordu. Çünkü hedef seçilen kişi ve kurumların TC'den başka hiçbir düşmanı yoktu, olamazdı. TC, Özel Harp Dairesi'ni Kürdistan'da eşine dünyada eşler rastlanıran tarzda faaliyete sokmuştu.

28 Haziran günü Helal Helediye Başkanı **Yakup KARA**, beraberindeki taksi şoförü **Mehmet ÖRÜN**, işçi **Ali BENEK**, **Mehmet KARA** ve teknisyen **Hamit KARA** ile **Hüseyin BABAT**'ın içinde bulunduğu otomobil Şenoba Taburu yakınlarında komandolar tarafından durduruldu. Mehmet kara dışındakilerin tümü kurşuna dizildi. Aynı gün Şirnexe bağlı Nêrex (Dağkonak) köyünde koruculuğu kabul etmeyen Mehmet Kılıç adlı köylü ve misafirlğine gelen bir yakını kurşuna dizildiler. 18 Haziran'da Cizra Botan'da gözaltına alınan **İbrahim SARICA** halkın gözü önünde kurşuna dizildi. 18 Haziran'la Amed'de eski HEP li Başkanı Avukat Mustafa Özer'in arabasına bomba konuldu, araba havaya uçurularak hurda haline geldi. 26 Haziran'da Özgür Halk dergisi Amed bürosu bombalandı, İHD Diyarbakır şubesi de aynı binadadır. 28 Haziran'da 2000'e Doğru dergisi Diyarbakır bürosunun bulunduğu apartmanın bütün dairelerine tehdit mektupları atıldı. 1 Temmuz'da gazete bayilerine tehdit mektupları gönderildi ve aynı gün bir gazete bayisinin büfesi bombalandı. 22 Haziran günü Kozar'da Ahmet Doğan adlı ki-

şinin arabasına bomba konuldu, araba seyrir halindeyken bomba patladı; Mehmet Salih Doğan öldü, Ahmet Doğan ağır yaralandı. 2 Temmuz'da Ezih'de bir arabaya yerleştirilen bomba patladı, olayda araba sahibi (İHD) Yönetim Kurulu üyesi **Siddik Tan** ve 11 yaşındaki oğlu **Azad Tan** ağır, beraberlerindeki **Cengiz Tek** ise hafif yaralandı. 18 Haziran'da Hazîr'e doğru seyrir halindeki bir otomobil tarandı, otomobilin içineki kişilerle İsmail Efe yaşamını yitirirken, şoför **Gürnel Dikmen** ise kaçarak zor kurtulabildi.

Tüm bu terör eylemlerinin failleri "meçhul" kaldı. Bununla yetinmeyen kontr-gerilla 5 Temmuz günü saat 24.00 sıralarında **Vedat AYDIN**'i evinden alarak katletti. Cesedi 8.7.1991 günü Erzenî-Maden ilçeleri arasında bir köprü altında bulundu. Sömürgeci yetkililer açıklamalarında **Vedat AYDIN**'in kendileri tarafından abınmadığını iddia etmişlerdi. Halhukî eşi **Şükran Aydın**, "Vedat bana gelenlerden ikisini tanıdığını, polis olduklarını ve bu nedenle onlarla gideceğini, korkmamam gerekliğini söyledi" açıklamasında bulundu. **Vedat**'ın HEP'li arkadaşları da emniyet yetkililerine başvurarak, **Vedat**'ın kaçınıldığını ve şehrin çıkış yollarının tutulmasını istemişler. Ancak herhangi bir tedbir alına gereği duyulmamış. Bu gelişmeler, **Vedat AYDIN**'i katledenlerin kimler olduğunu kanıtlayabilecek yeterli ipuçlarıdır.

AYDIN tesadüfen seçilmedi. Amacın kendisi de, **AYDIN**'in katledilmesi olayına indirgene



Katliamın bahanesi çocukları kaçırmak.

cek düzeyde sıradan bir amaç değildi. Planlı sürdürülen terörün ve katliamların özgül hedefleri vardı. Bunların en başında terör yöntemleriyle HEP, İHD, diğer demokratik kurum ve kuruluşlar ile deriş, basın organları gibi legal faaliyet içinde bulunan çevrelerin üyeleri şahsında Kürdistan halkına gözdağı vermek, söndürmek amaçları yatmaktadır. Halkımız açıkça tehdit ediliyor, "mücadeleden vazgeçmezsen ezersin" denilmek isteniyor. Kürdistan'da gerilla mücadelesi paralelinde gelişen güçlü halk hareketini durdurmada arız kaldıklarımdan, özel savaşın bu çirkin, insanlık dışı yöntemlerini seçiyorlar.

lıkçı, reformist siyasetleri parçalamış, şahsında muazzam bir dönüşümü sağlamıştı. Bu da reformizmin ayağı altındaki halini çekmeyle ödeç bir dönüşüm ve değişimdi.

Tüm bunları hesaplayan sömürgeci Türk devleti, Kürdistan'da reformist çevrelerin konumunu da güçlendirmek, halkı sindirmek ve bir halk önderini de katletmek gibi nişguları iç içe ele alarak bu katliamı gerçekleştirmişti. Bu nedenle kendisine işkence yapılmış, kolları kırılmış, kafası parçalanmış ve vücuduna 8 kurşun sıkılmıştır, ama buna rağmen cesedi toprağın altına konulup gizlenmemiştir. Çünkü TC, **AYDIN**'in başına ne-

AYDIN'i "ortadan kaldırmak" nişeydi, böyle bir uygulamaya da gerek kalmazdı.

10 bin araçlık konvoy cenazeyi almaya gidiyor

Kürdistan'da insanlar gözaltına alındı, katledildi. Halkumuzun olaylar karşısında hep sessiz kalacağını sandılar. İnsanlarımızın gözlem ve yorumlama gücünü kırabileceklerini düşünerek budalalık içine girdiler. Bir bütün olarak hedeflenen Kürt halkı, artık ölüm olaylarını izlemeye yetiremeyeceğini **Vedat AYDIN**'in şahsında haykıracaktı.

Yurtsever Kürdistan halkı ve Aydın ailesine

Kürdistan halkı insanca yaşama mücadelesini büyük atılımlarla gerçekleştirdiği bu süreçte, gerek insanlık düşmanı TC'nin ve gerekse arkasındakı emperyalist mihvaldarın yoğun saldırı ve komploları ile karşı karşıyadır.

Gerek Kürdistan'da gelişen silahlı mücadelemiz ve gerekse de cefakar halkımızın büyük eylemsel atılımı karşısında çıkmaza giren sömürgeci düşman, özel savaş taktiklerini Türk egemen sınıflarının harbar geleneğiyle birleştirerek uygulamaya geçiyor. Her türlü komplo, provokasyon ve canavarlıkları sergileyerek sonuç almak istiyor. Bu yöntemlerdeki amaç, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinde ayağı kalan Kürdistan halkını sindirmektir. **AYDIN**'imizin hunharca katledilmesi, yine bir çatışmada yaralı olarak esir düşen 13 yaşındaki **Gülşen DEMİRKAN (Zelal)** yoldaşımızın işkenceye katledilmesi bu çirkin planın birer parçasıdır. TC gerçikliğini bütün çıplaklığıyla ortaya koyan bu son menfur olaylar, Kürdistan ve Türkiye halkları açısından son derece öğretici ve düşündürücüdür.

Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinde yeralan, yürekli bağımsız ve özgür Kürdistan için çarpan ve bu özlemini yaşamının her anında hiç çekinmeden tüm bası ve işkencelere rağmen onurlu bir şekilde haykıran, bu kutsal mücadele uğrunda canını ortaya koymaktan çekinmeyen, Cephemiz **ERNK**'nin yiğit ve yılmaz savaşçısı, Kürt aydınının onuru **Vedat AYDIN** yoldaşın açıkça katledilmesi Kürdistan halkını derin bir üzüntüye boğmuştur. Bu olayın hemen ardından Kürt halkının mümtaz luza, **ARGK**'nin kahramanı savaşçısı **Gülşen DEMİRKAN** yoldaşımızın da yaralı iken katledilip cenazesinin parçalanması, yaşanan üzüntüyle bir kat daha artırmıştır.

Yurtsever halkımız,

Sömürgeci caniler günü çok iyi bilimlidirler ki; Kürdistan halkı, **PKK**'nin önderliğinde Cephemiz **ERNK**'de birleşerek, Ordumuz **ARGK**'de savaşarak daha sağlam ve görkemli adımlar atacak, bağımsızlık özlemini zaferle taçlandıracaktır. Geline bu şamadan sonra şehitlerimizin anılarına bağlılığın da bir gereği olarak adımlar sağlam, yumruklar daha da sert inecektir. Düşmana, hakettiği biçimde ve anladığı üslupla cevap verilecektir.

Halkımızın enğin desteyeine dayanarak özgür yurtlara doğru adım atarken, Aydın ailesinin şahsında tüm Kürdistan devrim şehitlerinin ailelerine ve Kürdistan halkına başsağlığı diliyoruz.

- An serkevtin an neman!

10.07.1991

ARGK Amed Eyalet Komutanlığı



Maden den Amed'e 8 bin araçlık konvoy oluştu

Fakat **Vedat AYDIN**'in seçilmesi çok bilinçli bir tercihtir, O'nun etkin kişiliği, onurlu ve mücadeleci özellikleri nedeniyle O seçkin bir Kürt aydını, yurtsever-devrimci bir halk önderiydi. Halkımız tarafından sevilen, sayılan bir kişiliktir. Amed ve çevresinde tüm halk kesimleri tarafından tanınıyordu. Yalnız burada değil, Kürdistan'ın diğer illerinde de büyük bir etkinliği ve saygınlığı vardı. İşbir-

lerin getirildiğini halkın bilmesini de istiyor, böylelikle **Vedat AYDIN** gibi yurtsever, demokrat ve devrimci çevrelere mevcut tavırlarını sürdürmeleri halinde kendi konlarının da böyle olacağı tehdidinde bulunuyordu **Vedat AYDIN**'in işkenceyle parçalanmış, kurşunlanmış cesedi, halka gözdağı verme, sindirme, yıldırma politikasının bir parçası olarak atılıyordu bir köprü altına. Eğer amaç tek bağma-

Korkunun, sinmenin ölüme engel değil, ölümin kendisi olduğunu kavrayacak bilinçlinin olduğunu meydanlara taşıracaktı. Yer-gök öyle bir inlemeliydi ki, sömürgeci sistemin çatırtıları doruğa çıksın. Katledilen **Vedat**ların sahipleri onbinler, yüzbinler halinde onurlu, görkemli, ama kin dolu ve öfkeli berrak sular gibi caddelerde, sokaklarda akabilsin. Kopacak irtinaları hiçbir gücün durdurma-

ya kudreti yetmesin. Onbinlerin kini ve onurlu haykırışı, gerillanın namusundan çıkan kurşun gibi sömürgecinin boğazını parçalasın

Evet, Kürdistan halkı bu kez kararlıydı. Bu şahadet olayını görkemli ve muazzam bir eylemine merkez seçecekti. Her yerden: Türkiye'den, Kürdistan'ın dört bir yanından, 10 Temmuz günü sızıldı insanlar Maden'e, Amed'e. Daha bir gün öncesinde, sömürgecinin askeri birlikleri sarmıştı tüm Amed'i. Sanki bir sıkıyıkla çıkma yasağı uygulanıyordu. Tanklar, ağır silahlar nokta nokta; timler, çevik kuvvetler ve polisler dizil dizil sarmıştı, girin Amed'in köğbebağlarını. Kürt halkının bu nazlı beldesini kana boyamaya hazır, tarihi burçlarını bir kez daha ısılatmaya yemimli bu kahpe sürüleri, kafalarına koymuşlardı bir yeni Zilan'ı, bir yeni Laç Deresi'ni, bir yeni Hênê'yi yaşatmaya, Mırfîlerî, Helhelkîri ateşe vermeye. Bu nedenle daha 9 Temmuz'da bırakmıyorlardı, çevre il ve ilçelerden gelen insanların Amed'e girmesini. Hiç olmazsa sayıları az olsun amacını da güdüyorlardı böylece.

Bunların bilincinde olan bin-

lerce insan, konvoyun bir parçası, çakacak serhildanını bir kıvılcımı olabilsinler diye Amed yerine Maden'e yöneliyordu. Amed'den sabah 06.00'de çıkan konvoy Maden'e ulaştığında, bin-

ler zaten oradaydı, geliditiridin mezanı bağında. 8 bin araç bu nedenle 10 bin araç olarak dönecekti. Vedat'ın kalbine gömüleceği kente, yedikapılı burçları larih kokan beldeye.

Konvoy yola koyulurken semaları yenlendi asırların köleliğinden yorgun Kürdistan'ın Karınca gibi dizili araçlardan her biri diğerinden anlamlı sloganlar yükseliyor ve sarıyordu tümünü

vatanın. Bir grup haykırıyor "Var gerilla var, Kürdistan'ı kur". başka bir grup döneme uygun bulmuyor bunu ve "Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor" cevabını yetiştiriyordu.



"Savaş ve zafer naralarıyla cenazelerimize ağır yakılacaksa Ölüm hoş geldi, sefa geldi."

Yurtsever Kürdistanlıları Türkiyeli tüm devrimci-demokratları

Diyarbakır direnişimiz bağımsızlık mücadelemizde bir kilometre taşı olmuştur!

Sömürgeci-faşist Türk devletin yeni bir katliamına tanık olduk. Diyarbakır bir kez daha Kürt insanının kanı ile sulandı. Çocuk-yağlı kadın-erkek denmekelzin dört bir yandan yayılın ateşine tutulan, helikopter, panzer, tank gibi savaş araçları da dahil her türlü araç kullanılarak koyundan geçirilmek istenen yurtsever insanların onlarıca hayatını kaybederken bini aşkın insan yaralandı, bini aşkın insan ise gözaltına alındı. Diyarbakır, Türk sömürgeciliğinin gerçek yüzünün tüm çıplaklığıyla gözler önüne serildiği bir ayna oldu. Geçmişte nasıl ki Taksim Meydanı ve Maraş'ta hüzzat Türk devletinin planlayıp geliştirdiği katliamlar yaşandıysa, bu kez de aynı şekilde sömürgeci devletin kapsamlı bir plan temelinde geliştirip uyguladığı bir soykırım saldırısı yaşanmış. Diyarbakır'da, Devlet terörünün en üst boyutta uygulamaya konduğu bu alçakça saldırı, yasal bir partinin milletvekilleri ile yerli ve yabancı basın mensupları da dahil herkesi ve her şeyi hedefleyen bir gömüldönmeyle gerçekleştirildi. Böylece sömürgecilerin terör yasağı ardından tırmandırdıkları ve son dönemde Kürdistan'da çeşitli bombalama, tehdit ve cinayet gibi uygulamalarla yoğunca uygulamaya koydukları devlet terörü en üst boyuta çıkmış oldu.

Sömürgecilerin boykotına girdiğimiz bir terör uygulamalarının nedeni, açık ki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin durdurulamayan yükselişidir. Kürdistan halkının dört bir yandan devrim seferberliğine atıldığı, Kürdistan'da insiyatif elden kaçırın ve ARGK gerillalarının saldırıları karşısında gündün günde çöken Türk

sömürgeciliği bugün kentlerde de can çekiyor. Kentlerdeki Kürdistanlı nüfus hızla bir biçimde devrimle bütünüleliyor. Çıkarlarını ulusal kurtuluş devriminde gören vıvıf ve tabakalarla sömürgecilik arasındaki çelişki derinleşiyor. Kürsai alanı kaybeden sömürgeci Türk devleti şehirlerin de elinden adım adım gitmesinin telaşı ve paniğini yaşıyor. Bu gelişmeyi durdurabilmek için son imkanlarını da en barbar bir biçimde seferber ediyor. Son derece çürümüş ve zayıf bir yapıyı taşıyan somürgecilik artık ayakta kalabilmek için teröre sığınmaktan başka çare bulamıyor. (Kırgınatlı bir terörle ancak kitlelerin devrimine akışını durdurabileceğini, ancak korku yaratarak onları etkisizleştirebileceğini hesaplıyor. Bunun için de terörü ahlak devletini ana politika olarak gündeme sokuyor. Bu, Türk sömürgeciliğinin artık kendini yeniden üretme ve yaşatma gücünde olmadığının, son çırpınışlarını yaşadığının en büyük kanıtıdır.

Diyarbakır'da yaşananlar tüm bu gerçeklerin çıplak bir biçimde ortaya serilişidir. Bugün TC hünyesinde iki devlet boy göstermektedir. Birisi, iktidarda hiçbir nüfuzu olmayan, çoktan tükenmiş, mevcut hükümetle ifadesini bulan legal devlet; diğeri ise, Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı her türlü yöntemle savaş yürüten, hiçbir yasal yükümlülüğü olmayan, terörle beslenmiş illegal devlet -ki, esas iktidar ve güç sahibi olan da bu illegal devlettir. MİT, Özel Harp Dairesi, kontr-gerilla gibi kurum ve kuruluşların egemenliğindeki bu faşist devlet TC gerçeğinin esas yüzüdür. Parlametoda arzı endam eden kukla devlet bu illegal devletin güdümünde ve onun hizmetinde rol oynayan bir para-

vandan başka bir şey değildir. Sömürgecilerin kendi koydukları yasaları dahi takmayan bu illegal azıh devletin sözcülüğünü yapmaktan başka işlevi olmayan sömürgeci Başbakan'ın Diyarbakır'daki katliam ardından sarfettiği, "Tahrikilere kapılanlar bunun sonuçlarına da katlanacaklardır" şeklindeki sözler, Kürdistan halkına karşı uygulanan devlet terörünün ilanı ve ıtlah olmanın yanı sıra, TC devletinin artık tamamıyla bir yasa devleti olmaktan çıktığının da ifadesidir.

Kürdistan halkı kendisine yönelik bu düzensiz teröre onurlu ve direngen bir şekilde karşı koymayı bilmiştir. Kürdistan'da yıllardır süren ve son dönemde daha da fütursuz bir boyut kazanan saldırılara halkımız her dönemde direnişini daha da yükselterek cevap vermiştir. Sömürgecilik karşı direnişte gütü döğün evlatlarına layık olduğunu her zaman yeni direniş destanları sergileyerek göstermeyi ilke edinen halkımız, yiğit evladı Vedat AYDIN'ın şahadetine de aynı şekilde görkemli bir direnişle sahip çıkmayı bilmiştir. Diyarbakır bir kez daha Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasının yaşandığı direniş kaleisi olmuştur. Diyarbakır zindan direnişçilerinin mücadelemizi hep yeni bir zirveye taşıyan direnişlerinden doğan geleneklerini bu kez Diyarbakır halkı ve onunla yekvücut olan tüm Kürdistan halkı yaşatmıştır. Diyarbakır'da 100 bini aşkın bir kitlenin gerçekleştirdiği serhildan Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasıdır. Kürdistan halkını saran sömürgeci kalıplaşmış parçalanmışlık, ilk kez bu kadar kitlesel olarak yaşanan modern tarihinin görkemli bir bryanıdır. Diyarbakır zaferi giden yolun ardına kadar açılma-

sıdır. Burada her sınıf ve tabakadan yurtsever halkımız Türkiyeli devrimci demokratlarla da yekvücut olarak sömürgecilik karşı kanı ve canı pahasına direnmıştır, sömürgeciliğin terörüne inancını ve direngenliğini siper ederek onü bir kez daha altetmeyi bilmiştir. Ölümün pahasına zafer yolunda yürümeye kararlı olduğunu ortaya koymuştur. "BİJİ PKK!", "BİJİ Serok APO!" sloganlarıyla önderini ve çizgisini tüm dünyaya kesin bir şekilde ilan etmiştir. Sömürgecilerin, emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerin her türlü sahte çözüm önerilerine ve oyunlarına karşı açık tavrını bağımsızlıktan ve halk savaşından yana koymuştur. Diyarbakır bir manifestodur. Kürdistan halkının iradesi Diyarbakır'da temsil edilmiş ve tüm dünyaya gösterilmiştir. Tüm dünya bu iradeye saygı göstermek zorundadır. Kanla mühürlenmiş bu irade artık Kürdistan'ın kaderini tayin edecek tek meşru iradedir, sahte hiç bir dayatma bu iradeyi altetme gücünde değildir.

İşte sömürgecilik karşına çeviren de budur. Sömürgeci Türk devleti şimdi Kürdistan'ı artık kaybettiğini daha iyi görmüştür. Ne terörü ne de başka herhangi bir yöntemi bu gerçeği değiştiremeyecektir.

Yurtsever Kürdistanlıları! Tüm devrimci-demokratları!

Bu barbar sömürgecilik Kürdistan ve Türkiye halklarına verileceği bir tek şey kalmıştır: Terör! Halklarımızın mücadelesini terörle durdurabileceğini düşünüyor faşist sömürgeciler. Bunun içindir ki, o can atıkları Avrupa Topluluğu'na girme umutlarını riske sokma pahasına te-

rörü tırmandırdıkça tırmandırıyorlar. Gelecek dönemde de bundan başka yapacakları şey yoktur. Ancak bir şey unutuluyorlar: Kürdistan halkı artık eskiden değil; Türkiye halkı da öyle! Artık terörle halkı öldürme devri geride kalmıştır, çözümlü halklarımız arılar içinde pılgırmayı öğrenmiştir, öğrenmektedir. Artık korku duvarları yıkılmıştır. Serhildanlarıyla Kürdistan halkı bunu her gün beğlemektedir, Zonguldak işçilerinin direnişini doğurmayı bilen Türkiye halkı da.

O halde, gün halklarımızın direnişini her alanda daha da yükseltme günüdür!

Gün, örgütölük ve dayanışmamızı güçlendirerek omuz omuza zafer yürüme günüdür!

Gün, halklarımızın yaşamı zindan eden ve tüm insanlık için bir utanç kaynağı olan bu çelişkili sömürgeci-faşist devleti tarihe gömmeye günüdür.

Onun için: tüm Kürdistanlı ve Türkiyeli yurtsever, devrimci, demokratları görevlerine sahip çıkmaya; faşist Türk devletini teğhir ve tefrit ederek Diyarbakır direniş ruhunu her tarafa yaymaya çağırıyoruz.

Yine, tüm Kürdistanlıları PKK'nın ilan ettiği ulusal atılım sürecine yaygın eylemlilikle karşılık vermeye; "Ulusal Onur Günü" 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun 9 yıldönümünü anmak ve Diyarbakır'daki sömürgeci katliamı protesto etmek için, 14-15 Temmuz günlerinde topyekun açlık grevi yapmaya, daha sonraki günlerle de açlık grevini döndürümü olarak sürdürüp başka eylemlerle de birleştirmeye, Türkiyeli devrimci-demokratları da eylemlerimizle dayanışmaya çağırıyoruz.

- Yaşasın Diyarbakır direnişimizi!
- Yaşasın PKK, ERNK ve ARGK!
- Yaşasın Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadelecı dayanışması!
- Kahrolsun sömürgeci-faşist Türk devleti!

13 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

Yüreklere kopur, kopur... gönüller dopdolu, gözler yağlı ama sevinçten. "Bijî Serok APO" hitmeden, "Bijî PKK, ERNK û ARGK" bağlıyor, ardından "Vedatlar ölmez", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Bijî Kürdistan" çıkıyor peşsıra onbinlerin asırlarca kilitlenen ağızla-

rından. Yol boyu kaynıyor insanlar, tarlasındaki işçi işini bırakmış, esnaflar, köylüler, genç, yağlı, çocuk, kadın, erkek tesbih taneleri gibi dizilmişler yolun sağ ve sol kenarlarında. Ne bulmuşlarsa yeşilinden, sarısından, kızılından kapmışlar sallıyorlar gururla, selamlarken bu çıkışı

başaran konvoyu.

Ve buluşuyorlar güzel insanlar Vedat'larının mezarı başında. Aniden çevre tepelerle renge renk çiçekler açtı her taraftan. Sallanıyordu "Kesk û sor û ser"den oluşan onurun bayrakları. Naaş çıkartılıyor topraktan Kürt halkının şehrîkînin. Slogan fırtınası ardından cenazeyi teslim alan eşi Şûkran Aydın, "Vedatımı polisler öldürdü. Bu vahşi katliamı kontr gerilla gerçekleştirdi. Bu cinayet Kürt halkına karşı işlenmiştir. Kürt halkının başı ağolsun" diyor ve ölüme "tîlîl" çekiyor acılı heyecanıyla.

Geriye dönmüş bağlıyor. Milli giysili motosükleli iki kişi konvoyun eskortu oluyor. Naaş bir arabaya yerleştiriliyor ve tabutu ERNK bayrağı ile sarılıyor. Muazzam bir coşku, daha büyük sevinç nasıl yaşanabilirdi ki? Bayraklar, bayraklar!... diye bağırıyor birileri. Ve birden konvoydaki araçların çoğundan ERNK bayrakları bağlıyor dalgalanmaya. Kim korkar ki sende, çevreyi sarmış özel hareket timi adlı zehariden? Yolun çevresine ERNK bayrakları yerden bitercesine dikiliyordu arşı ardına.

Eskortlar yol açmaya girişiyor, arabalar hareketlenecek. Çok anr, olmuyor, o kadar çok insan var ki, yere düşmeyecek kadar içmeler. İlçe çıkışında kalabalık gruplar cenaze önünden yaya yürümek zorunda kalıyor. Helikopterler havadan takipte ama susturamıyorlar grubun bangır bangır titreyen sloganlarını. Yol ise tamamıyla trafiğe kapanıyor; 40 m, 50 m'li konvoyun kilometre uzunluğu? Belki de daha fazla. Alçaktan uçan helikopterlerden çekilen video filmleriyle ne yapabilirler ki?

Otomobiller, minibüsler, otobüs ve kamyonlar yâneiyor Amed'e. Maden-Amed arasındaki tüm köylerin halkı, başta da Erxeni halkı bekleyiyordu caddeelerde. Karşılaşıyorlar konvoyu alkışlarla, zıplıtlarla, zafer işaretleriyle. Erxeni şehir merkezinden geçiyor konvoy. Her yerde alkış, her yerde "tîlîl", sevgi gösterisi. Altı yağında gösteren çocukları soruyorlar, "Tu çî dîkî, ev çî ye?" "Bijî Ser... APO" yanıtıyor ufaklık çocuk. Erxeni'de yeni araçlar katılıyor konvoyu.

Ve konvoy dayanıyor Amed kapılarına. Askeri komandolar, özel timler, tank ve panzerlerden oluşan sömürgeci kuvvetler yerleşmişler şehrin bütün önemli noktalarına. Konvoy şehre biriken onbinlerin büyük saygı gösterisi, alkışlar ve sloganlar eşliğinde akıyor. Konvoyun geçiş güzergâhındaki bütün yollar kesildi, panzerlerle harikalar kuruldu.

Amed merkezinde açık tek dükkan yok. Sömürgeci kurumlarda çalışanlar, memurlar viziteye çıkmışlar. Henüz konvoy ulaşmadan gruplar sloganlar eşliğinde yürüyor kent içinde. Yollardaki insanlar sallıyor ERNK bayraklarını selamlamak için konvoydakilerini. 5 saat sonra Amed'e gelen konvoyu katılmak isteyen kitleler var her yerde. Sömürgeci sınırlar engellemek istiyor katılımları ve yükseltiyor protestolar. İnsanlar iniyor araçlardan ve yürüyor istasyon meydanına. Yol boyunca sloganlar dinmiyor. Yürüyüş istasyon meydanına varınca, onbinlerin daha burada beklediği görüldü.

İlk konuşanlardan biri Vedat AYDIN'ın kardeşi oluyor. "Ağabeyimi polisler katletti" diyor.

"Katli polis Kürdistan'dan defol" sloganı yükseliyor ardından. Topluluk ise 100 binin üzerinde. Sömürgeciler öfkeyle yuhalanıyor. Ve Sümer Camisinin bulunduğu bu alanda HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar alkışlar arasında kürsüde "Vedat AYDIN'a sıkılan kurşunlar, Kürdistan halkının mücadelesine sıkılan kurşunlardır" açıklamasını yapı-

yor ve şöyle sürdürüyor konuşmasını:

"Hiçbir yurttaşımız... gece geç saatlerde hiç kimsenin davetine katılmamın. Gerekirse evinde çatışsın, olsun. Devlet yetkililerine, Cumhurbaşkanı, Başbakan ve İçişleri Bakanı'na arzlanıyorum. TV'ye çıkınlar, Sizden özür diliyoruz. Bundan sonra geç ıskılta kapınız



ERNK bayrağına sarılan naaş

KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Sömürgeci Türk devletinin Özel Harp Dairesi'nin Ölüm Mangaları yurtsever ve onurlu Kürt aydını ve HEP-Amed(Diyarbakır) İl Başkanı Vedat AYDIN'ı katletti!

Halkın Emek Partisi (HEP)-Amed(Diyarbakır) İl Başkanı Vedat AYDIN, 6 Temmuz günü gece 24.00 sularında kendilerine "polis" sınırlı veren sömürgeci-faşist Türk devletinin Özel Harp Dairesi'ne bağlı Ölüm Mangaları üyesi dört kişi tarafından "bir olaya" ilişkin ifadesinin alınması bahanesiyle evinden alınarak aynı gün işkence yapıldıktan sonra vücudunun muhtelif yerlerine sıkılan çok sayıda kurşunla vahşice katledildi.

Evinden alındıktan sonra nereye götürüldüğü öğrenmek isteyen aile bireyleri, parti arkadaşları, İnsan Hakları Derneği (İHD) ve çeşitli demokratik kuruluşların temsilcilerinin tüm çabaları sonuçsuz kaldı. Sömürgeci TC'nin ilgili tüm yetkilileri Vedat AYDIN'dan habersiz olduklarını iddia ederek, hunhar ve insanlık dışı katilamcı geleneklerine bir yenisini daha böylece eklediler. Kürt halkının onurlu evladı Vedat AYDIN'ın cenesi 6 Temmuz günü Maden-Elaşık arasında kırsal kesimde bulundu.

Vedat AYDIN, ilkel-milliyetçi ve küçük-burjuva siyasi gelenekçi kişiliğinde yılan, KDP ve DDKD gibi teslimiyetçi akımlardan koparak ölü ve büyük yurtsever bir dönüşümü şahsında gerçekleştiren onurlu, devrimci bir Kürt aydını, bir halk önderiydi. Yaşamını halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine adanmış, bu uğurda örgütlenmesini sağlamak için büyük çaba ve fedakarlık içinde olmuş, Türk devletinin tüm tehditlerine onurluca karşı koymuş ve bu özellikleriyle Kürt halkı tarafından gözbebeği gibi sevilen, sayı-

lan yığılı, direngen, kararlı ve büyük bir demokrasi savunucusu ve savaşıydı.

Dünya ilerici kamuoyuna; tüm demokratik, insan hakları savunucusu şahsiyet, kurum ve kuruluşlara bir kez daha sesleniyoruz!

Vedat AYDIN'ın bu tarzada sömürgeci-katli Türk devleti tarafından katledilmesi, bu onursuz devletin ülkemiz Kürdistan'da yürüttüğü çirkin, kirli özel savaşının son bir halkasıdır. Bu cinayet Türk devletinin pervasız yeni bir alçakça marifetidir. Amaç, özgür ve bağımsız bir Kürdistan için yürüten Kürdistan halkını bu sinai metodlarla durdurmak ve kendi çürümüş, çalğıcı sistemlerini ebedi kılmaktır. Tam da bu noktada, Türk devletinin Kürdistan halkını yoketme emellerine bir de teslimiyetçi ve reformist çevrelerin alçakça alet olmaya devam ettiklerini halkımız hiçbir zaman unutmayacağı gibi, dünya ilerici kamuoyu da hiçbir zaman unutmamalıdır. Çünkü bu çevreler de her fırsatta Vedat AYDIN'ı sömürgeci düşmana hedef göstermekten vazgeçmemiş ve bu konumlarıyla sömürgeciliğin bu cinayetinde alçakça suç ortakları olmuşlardır.

Vedat AYDIN'ı bu şekilde katleden sömürgeci Türk devleti ve işbirlikçilerinin vahşeti, Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini durduramayacaktır. Halkımız onurlu evladı Vedat AYDIN'ı kalbine gömecek, O'nun halk önderi özelliğini ve anısını kendine rehber etmeye devam edecektir.

8 Temmuz 1991
ERNK-Avrupa Örgütü

BASIN AÇIKLAMASI

Türk devleti Kürdistan halkını katliamdan geçiriyor! Dünya insanlığını bu katliamı dur demeye çağınıyoruz!

6 Temmuz günü faşist Türk devletinin "ölüm mangaları" tarafından evinden alınan ve 8 Temmuz günü Diyarbakır-Elaşık karayolu üzerinde Maden Üçesi yollarında cesedi bulunan devrimci yurtsever Kürt aydını ve politikacı, HEP Diyarbakır İl Başkanı ve İHD Diyarbakır Şubesi Yürütme Kurulu Üyesi Vedat AYDIN için 10 Temmuz 1991 tarihinde Diyarbakır merkezinde yapılan ve 100 binli ağılon kişinin katıldığı cenaze töreninde, TC güvenlik güçlerinin gırtlığı bir kitle katliamına tanık olundu.

Özel tim, polis ve komando birliklerinin silahlı halk kitlelerine ateş etmesi sonucunda, aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 30 civarında kişi yaşamını yitirirken çok sayıda kişi de kayıptır ve kendilerinden hiçbir haber alınmamaktadır. Ayrıca önemli bir kesim ateşli silahlarla olmak üzere 1000'e yakın kişi yaralıdır ve yine 1000'i aşkın kişi de gözaltına alınmıştır. Yaralılar arasında parlamenterler de bulunmaktadır.

Ölü ve yaralıların bulunduğu hastaneler tamamen özel timlerle sarıldığı, basın mensuplarının bile içeriye girmelerine izin verilmediği için, ölenlerin kesin sayısı ve kimlikleri konusunda tam doğru bilgiler edinebilmek güçtür. Bu durumda öldürülenlerden ancak şu 11 kişinin kimlikleri konusunda bilgi alınabildi: Ceylan ORAL, İbrahim ELEZGİROĞLU, Şehmet AKYOL, Gâleme FIRAT, Behzat ÖZKAN, Askeri SABİHAN, Mahmut TAYFUR, Harış BULUT, Ömer ATA, Metin EMEK, Mehmet DOĞAN(14) ve Abdullah TUFAN.

Bu olay Türk devletinin planlı bir katliamdır. Bunun böyle olduğu, olaydan sonra açıklama yapan Türkiye hükümeti sözünde ile TC Başbakanı'nın açıklamalarından da çok net biçimde anlaşılmaktadır. Halkın kendi davasına sahip çıkışı, benimsediği bir önderi için cenaze töreni yapmak gibi son derece doğal bir demokratik hakkını kullanması olayını "tabrik" olarak değerlendiren ve "Bu tür bölücü tahriklere kapılanların bunun sonuçlarına da katlanacağı" tehditinde bulunan TC Başbakanı'nın bu sözleri, tam da sömürgeci-faşist Türk devletinin katilamcı ve barbar karakterine denk düşmektedir.

Ulusal kurtuluş hareketimiz, bu katliamların intikamını, devrimci direniş hamlesini daha da geliştirerek ve büyütürerek alacaktır.

Terör ve katliamdan başka hiçbir yöntem tanımayan, Kürdistan sorununa şu ya da bu biçimde politik çözüm önerisinde bulunduğu için kendi parlamento üyelerine bile şiddet ve terör uygulayan TC, ateşin üzerine barutla girmektedir. Ve bu konumuyla da büyüyecek savaşın ve dökecek kanların sorumluudur.

Kürdistan halkı, Avrupa devletlerinin bu faşist, katilamcı devletin suç ortağı olmamasını diliyor. Türk devleti, Kürdistan'da kullandığı bu katliam silahlarının önemli bir bölümünü çeşitli Avrupa devletlerinden temin etmektedir. Diyarbakır sokaklarında insanların kurşunlayan ve katliamlar planlayan özel timlerin eğitilmesinde Avrupa devletlerinin köçüm-senmeyecek katkıları olmuştur. Bütün bunlar bir yana, bu katliamlara sessiz ve seyirci kalmak da, buna onay vermek anlamına gelmektedir.

Bu nedenle Avrupa devletleri, tüm demokratik çevreler, insan hakları savunucuları ve Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlar Türk devletinin bu vahşetine seyirci kalmamalı, karşı çıkmalıdır.

Bugün Diyarbakır ve diğer Kürdistan şehirleri bir katliam tehlikesiyle karşı karşıyadır. Türk devleti büyük bir ashtekarlık örneği sergilemektedir. Hem katliam yapmakta ve hem de utanmazca bir tavırla yaptıklarını gizlemekte, inkar etmektedir. Örneğin son Diyarbakır katliamında 30 civarında ölü olduğu halde, bunu 3 kişi olarak göstermeye çalışmaktadır. Bu nedenle Avrupa devletlerinin Kürdistan'a heyetler gönderip durumu ve gerçekleri yerinde incelemeleri çağrısında bulunuyoruz. Ayrıca tüm dünya basınına Kürdistan'a davet ediyoruz. Ülkemiz gelenekler; TC'nin katilamcı yüzünü yakından görüp gerçekleri kamuoyuna da sunsunlar. Türk sömürgecilerinin sahte demokrasi maskesi altındaki koyu faşist niteliğini görmek, teşhir ve tecrit etmek tüm insanlığın ve insanlığın hizmetinde olmayı ilke edinen güç ve kişilerin görevidir. İnsanlık Kürdistan'da apaçık ve planlı bir soykırımın gerçekleştirilmesine gözlerini kapatmamalı ve sessiz kalmamalıdır.

12 Temmuz 1991 / ERNK Avrupa Örgütü

çalışmayacak. Çalışsa da gitmeyin' desinler."

İğbirlikçiliğini sürdüren Kürt milletvekillerine de seslenerek şöyle dedi.

"Artık ne duruyorsunuz, devlet partilerinden ayrılın, HEP'e katılın. Biz parti olarak ezilenlerin ve sömürülenlerin partisiyiz. Kürt halkı eziliyorsa, biz Kürt halkının partisi olmaktan gurur duyacağız. Anti-Terör Yasası ile Türkiye'de yeni bir dönem başlatıldı. Faşist bir siyaset yönetim oluşturulmaya çalışılıyor. Kitleleri sindirmeye çalışıyorlar. Bunu başaramadıklarını bir kez daha görüyoruz. Açıkça devlet terörü uygulanıyor..."

Ve ışıklar, "Kürt halkı öagür olmadığı sürece Türk halkı da öagür olamaz. Katliamlarla Kürt sorunu çözümlenemez. Bir kez daha ilan ediyorum, gerçek terörizmi devlettir" gerçeğini herkese korkusuzca anlatıyor.

Bu sözlerden, sömürgeci zulmün sadece devlet içindeki bir kitleden değil, bizzat devletin Kürdistan halkı üzerindeki politikası olduğu anlaşıyordu. Artık Kürdistan'da hiç kimsenin can güvenliği kalmadığına, Kürt ulusunun yaşama hakkı yok edilmek istendiğine, Kürt halkının düşünen beyinlerini fiziki olarak ortadan kaldırmayı hedefleyen ölüm mangaları, katliam sürüleri var olduğuna göre, Kürt olarak yaşamak ve bunun için direnmek yolu kalıyordu geriye. Çünkü, dünyanın hiçbir yerinde eşi olmayan bir özel savaş ilanı ortada. Dağda gerilla karşısında devlet kırılıyor... bunun acısıyla Kürt ulusunun şehirdeki silah-



Amed 1991'de Amed'de yapılan başka bir gösteriden.

sız, savunmasız kesimlerine yöneliyor. Her türlü yöntem savunmada meşrudur. İnsanlarımız kendi can güvenliğini sağlamak zorunluluğu içindedir. Her türlü savunma yöntem ve mekanizması bu halkın en meşru ve doğru seçeneğidir. Bu mutlaka desteklenmelidir ve gerçeği kavramayanlar, artık kumadaki kafaletirini kaldırmalıdır. Evet, ışıklar'ın sözlerinden anlaşılmaması gerekenler, bir yönüyle de işte bunlar oluyordu.

Konuşmalar bitiyor. Görkemli kalabalık Mardinkapı'sına yönünü verecek. Biraz sonra gençler, zorbalardan borazanı TRT'nin binalarını şangır şangır dökecek. Fakat kortej olaysız ilerliyor. Melikahmet'te özel timler damlardan yayılım ateğine bağlıyor. Kan dökmüyor, ama insanlar ilerliyor.

Ve ardından çeşitli görgü tanıkları ile muhabirlerimizin iletildiği gelişmeler yaşanıyor. Bunları veriyoruz.

Sört muhabirimiz olayların içinden aktarıyor.

Ben, şimdi Amed'deyim, bir evden arıyorum. 15 dakika önce olayların olduğu Mardinkapı'dan ayrıldım. Son durumu bilemiyorum. Sömürgeci güçler habire kurşun sıkıyor. Her tarafta halk coplanıyor. Kesinlikle çok ölü var. Bir sefer cenaze götürülürken, gürüğe kitleye yayılım ateği açıldı. Orada kurşunlamanın yarısı, coplama da oldu. Dönüşte daha büyük bir vahşet sevgileştiler. Saldırdılar. Hepsi, herkese... Kalas, cop, otomatik silahlar...

Sabahtan beri cenazeye uğrayan yerdedyim. Şu anda Amed'in diğer semtlerinde ne oluyor belli değil. Her taraftan, çok alılah ses geliyor. 7. Kolordu'nun tümünü Amed'e doldurmuşlar ve vur emrini vermişler. Başta timler tarama yaptı.

Ben Maden'e gitmek istedim. Yollar araçlarla doluydu, çok kalabalıktı, ulaşamadık. 4 kilometre vardı, geri döndük. Araç sayısını acayip çoktu, bu nedenle ulaşamadık. O kadar çok kitle vardı ki, inanmak zor. Müthiş bir bağkaldırı, coşku...

Gösteriler şimdi çatışmalı sürüyor. Fakat kitle kötü bir yerde mahsur kalmış. Bir yanı yamaç, uçurum; bir yanı surlar. Diğer iki yandan saldırılar, yayılım ateği. İnsanlar uçurumlardan aşağılara kendilerini atıyorlardı. Şimdi neler oluyor bilemiyorum.

Ben de mezarlıktaydım. Kitle oradan çıkmaya çalışıyordu. Ateş ediyor, bırakmıyorlardı. Önce 50'şer grup halinde çıkaracağız dediler, sonra onu da yapmadılar.

Beni kalafnikof ve kalaslarla dövdüler. Nasıl kurtuldum, şaşıyorum. Şu anda bütün vücudum yaralar içinde, ağır yaralıyım.

Amed şehitlerinden Elin muhabirimiz anlatıyor.

... Gözlerimin önünde birçok yaralıyı arabalara koyup götür-

düler. Biri ayağından, biri karnından, biri omuzunun arkasından, biri de kalbinden. Durumları bilinmiyor, götürdüler. Çok yaralı olduğu söyleniyor. Ölü var mı yok mu, daha anlayamadım. En az 100 bin kişi yürüyor. Tabii bu gördüğüm.

Şu anda Melikahmet'te ne oluyor, bilemiyorum. Oradan telefon etmek mümkün değildi, telefon edebilmek için ayrıldım. Biz ordayken kimsenin ayrılmamasına sömürgeci müsaade etmiyordu. Tüm güçlerini sokak ve caddelere yığmışlar. Mutlaka büyük olaylar olacak, belki de şimdi oluyor. Durum alabildiğine gergin. Gerginlik halkta değil, sömürgecilerde. Halkta ise onurlu bir coşku. Askerler, çevik kuvvet ve özel timler tüm yollarda barikatlar kurmuşlar. İnsanlar her yerde mahsur kalıyor. Tek tek kimlik kontrolü yapmak gibi, aptalca, kasıtlı dayatmalarda bulunuyorlar. Fırsat buldukça insanları yakalayıp kaçırıyorlar.

Protesto amacıyla insanlar caddelerin üzerine oturmuş, oturma grevleriyle protestolarda bulunuyorlar. Topluca yürüme kararından vazgeçilmeyecektir.

Surların deliklerinden iki arkadaşla birlikte geçerek, çemberin dışına çıktık. Ve şimdi ilk fırsatla telefon ediyorum. Ofis semtindeyim. Çatışmalar oluyorsa da bilgim yok. Ofis terk edilmiş ölü kente benziyor. Dağlar da öyle. Tüm Amed'de tek açık dükkân yok. Kepenkler inmiş. Binler, onbinler mezarlıkta Mardinkapı ve Melikahmet arasında. Ortalık tim, çevik kuvvet, asker, polis dolu. Surlar bunlarla dolu. Pusuya yatmışlar. Halk ise onları fazla göremiyor. Kendilerini surların içinde ve üzerinde gizlemişler. Deliklerden halka ateş açacaklar, bu kesin. (10 Temmuz 1991)

Amed şehitlerinden katılan Wan muhabirimizin aktardıkları:

Cenaze merasiminin bağından itibaren PKK-ERNK-ARGK sloganları yol boyunca atıldı. Amed'e gelineceye kadar ciddi bir engelle karşılaşılmadı. Erkeni halkı cenaze konvoyunun geçtiği yol boyunca dökmüştü. Sloganlar atıldılar, saygılarını ilettiler. Büyük bir dayanışma gösterdiler.

Amed girişine kadar engeller yoktu. Ofis semtine vardığımızda barikatlar kurulmuştu. Halk konvoyu katılmaması engelleniyordu. Sokaklarda onbinlerce insan vardı. Ve bunları polis engellemeye çalışınca, halk onlarla yer yer çatışıyordu. İstasyonun yanındaki camiye geldik. Cenazeyi camiye aldık. Orada miting başladı. Çok görkemli, coşkulu, disiplinli bir şekilde sürüyordu. Arabaları alıp mezarlığın oradaki yolları tıkamamız gerekiyordu, çünkü polisler oradaki panzer ve mrlı araçlarla barikat oluşturması ihtimali vardı. Eğer barikatlar oluşturulursa, bizim geriye dönüşümüz mümkün olmayacaktı. Fakat hata yaptık, bu düşünülmesi uygulanmadı. Arabaları bedenlerin dibinde bıraktık.

Yedikardeş Burcu'nun oraya vardık. Timler bedenlerin üzerinde tahkim edilmişti. Yollar-dan, apartmanlardan insanlar ziplar çekiyor, alkış çalıyor. İdi-

BASINA VE KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Uluslararası kuruluşları ve Avrupa devletlerini, yaşamlarından endişe duyulan yüzlerce kayıp kişinin durumlarıyla ilgilenmeye çağırıyoruz!

Diyarbakır'da 10 Temmuz günü, HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat AYDIN için yapılan cenaze töreninde, sömürgeci Türk devleti güvenlik güçlerinin kitleler üzerine ateş açması sonucunda ölen ve yaralananların kesin sayısı, olayın üzerinden üç gün geçmesine rağmen henüz açıklanmamışken, halen kendilerinden hiçbir haber alınamayan 1000 kadar kayıp kişinin yaşamları da tehlikededir.

Sömürgeci faşist Türk devleti katlettiği, yaraladığı ve gözaltına aldığı insanlarımız hakkında doğru bilgiler vermekten ısrarla kaçınmaktadır. 10 Temmuz günü, mezarlıkta yapılan tören sırasında, özel timler kitleler üzerine iki yandan yayılım ateşi açtı ve zehirleyici etkiyi olduğu bildirilen gaz bombaları attı. Bu sırada kurşunlardan ve zehirli gazdan korunmak için kaçan insanlardan birçoğu 40-50 metre yükseklikteki kayalıkardan aşağı düştü. Olayın ertesi günü, kayıp bulunan alındaki bahçelerde yaralı veya ölü durumdaki yakınlarını aramak isteyen kişilere timler ve askerler ateş ediyor. Hiç kimsenin bölgeye buralılmıyor. TC, kendi suçunu örtbas etmek için buradaki ölü ve yaralıları kamuoyundan gizli olarak kaldırıp yoketmeyi planlamaktadır. Kesin ölü sayısının tespit edilememesinin bir nedeni budur.

Yaralıların birçoğu, gözaltına alınabileceği ve işkenceden geçirileceği endişesi ile reami hastane ve kurumlarda tedavi olmaktan kaçınmaktadır. Bir kısmı da devletin elinde olduğu halde TC sömürgeci burjuva kamuoyuna açıklamamakta, bunlar üzerinde de katletme planları yapılmaktadır. Hastanelerden taburcu olan bazı yaralı görgü tanıklarının bildirdiğine göre, yaralılara tıfı davranışları için bazı doktor ve hemşireler üzerinde baskı ve terör uygulanmaktadır.

Yaşamları ciddi biçimde tehlikede olan ve kendilerinden şimdiye kadar hiçbir haber alınamayan kayıp kişilerin sayısı 1000 civarındadır. (Bunlardan şu ana kadar adlarını öğrenebildiği-

miz 208 kişinin kimliklerini ekteki listelerde sunuyoruz.)

Kürdistan halkı Türk devletinin bu insanlık dışı vahşetini kabul etmemekte ve buna seyirci kalmamaktadır. Bu uygulamaları protesto etmek amacıyla Diyarbakır merkezli, İdil, Kızıltepe, Muş, Lice, Bismil, Tatvan ve diğer bazı merkezlerde, 12 Temmuz günü esnaf kepenk kapatı. Ayrıca yurtdışında yaşayan halkımız da Kürdistan'da TC'nin uyguladığı katliamları nefretle karşılamakta ve buna karşı çeşitli protesto eylemleri geliştirmektedir.

Devrimci yurtsever Kürt politikacısı Vedat AYDIN'ı katleden "ölüm mangaları"nın elinde katliam listeleri bulunmaktadır. Günlerdir kendilerinden haber alınamayan kayıp kişilerden birçoğunun bu listelere dahil edilerek katledilmeleri tehlikesi büyüktür. Uluslararası kuruluşları ve Avrupa devletlerini her an ölüm tehlikesiyle karşı karşıya bulunan bu insanların akıbetiyle ilgilenmeye, bunların nerede olduklarına dair Türkiye Hükümeti nezdinde etkin girişimlerde bulunmaya ve heyetler oluşturarak Türk devletinin Kürdistan'da uyguladığı vahşetli yerinde incelemeye çağırıyoruz. Unutulmamalıdır ki, şu anda kendilerinden hiçbir haber alınamayan yüzlerce kişinin yaşamının tehlikeden kurtulmasında bu tür çabaların önemli rolü olacaktır.

Geçmişte birçok faşist diktatörlük rejimlerinin benzer uygulamalarını teşhir ederek, insanlığı bu tür bağbeles rejimlerden kurtarmada son derece önemli roller oynayan uluslararası basın kurumlarını, benzer biçimde Türk faşist rejiminin Kürdistan'da uyguladığı katliamları da yerinde görüp incelemeye ve aynı olumlu rolünü bir kez de Ökeme Kürdistan için yerine getirmeye çağırıyoruz.

13 Temmuz 1991
ERNK Avrupa Örgütü

miş yeni katılıyordu. Kürdistan halkı çoğuyla çocuğuyla, düşünceleriyle eyleme alıyordu. Oraya vardığımızda ateş sesi duyuldu. Silah seslerinin duyulduğu yöne doğru gittim. "Timler iki kişiyi vardı, cenazelerini bedenlerin arkasına çektiler" dedi birkaç kişi. Birkaç arkadaşla birlikte oraya gitmeye çalıştık. Önden giden iki arkadaş daha vurdular, ayaklarından, omuzlarından. Geriye dönmeye çalışan bir arkadaş da sırtından vurdular, kurşun göğsünden çıktı. Ateş edenler surlarda mevzilenen timlerdi. Böyle olunca arkadaşları engellemeye çalıştık. Çünkü ellerimizde birşey yoktu karşı koyacak. Giden patır patır düşüyordu.

Başka yönlerden de silah sesleri gelmeye başladı. Mardinkapı karakolunda tahkim olmuş timler, göstericileri tahrik ediyordu. Tahrik olmayıp sloganlarla cevap verince ve "Kürdistan flagzme mezar olacak" sloganı atılınca timler, "Ülən orospu çocukları,bakın gımdı Kürdistan'ı biz size mezar edəcəfiz" deyip ateşe başlıyorlardı. Oradaki ilk atışta iki arkadaş daha şehit oldu. 16'e yakın arkadaş da çeşitli yerlerinden yaralandı, en ötekilerden.

Ondan sonra tekrar korteje girdim, mezarlığa gittik. Mardinkapı'nın orada çevik kuvvetler, timler panzerlerle yolu kesti. Gaziköğkü'ne giden yol da kesildi. Mezarlığın etrafındaki bütün

bedenlere timler yerleştirilmişti. Oradan taş atıyorlardı bislere, bağırıp çağırıyorlardı. Tahriklerde bulunuyorlardı. O tahriklere kapılmamaya çalışıyorduk. Cenazemizi gömdükten ve şehdimizi saygı durumunda bulunduktan sonra, geriye dönmek isteyen insanları engellediler. Mezarlıktan çıkmayı yasakladılar. Biz orada, benziniğin yanında mahsur bırakıldık. 25 bin civarında insan orada duruyordu. HEP Genel Başkanı Fehid İqıklar görüşme yapmaya gitti. Nelerin konuşulduğunu ben bilemiyorum, ama F. İqıklar geldiğinde, "Grup grup gönderecekler" dedi. Grup grup çok yanlış bir şey diye düşündük. Hem görecektik arkadaşlar için, görecektik gruplar için büyük

İnsanları bedenlerden, uçurumdan aşağıya atlamaya zorluyorlardı. İki taraftan ateş açıyorlardı, ama sürekli. Arada sis bombaları atılıyordu, kaçmaya çalışanları çevik kuvvet coplarıyla, kalaslarla, sopalarla, taşlarla yaralıyordu. Orada, bir saate yakın süreli ateş edilerek insanlar tutuldu. Ondan sonra da, bedenlerden atılanlar oldu. Bedenlerde oyuklar var, oralar-dan kaçmaya çalıştı insanlar.

Bu bir saatlik süreden sonra, duyduğuma göre halktan insanlar, mahsur kalan yerdeki düşman çemberini taşıladı ve halktan bu insanlar çatışmanın yönünü çevirince, halk rahatladı, oradan çıkma fırsatını buldu. Duvarlardan atılanların üzeri-

ve 60 kadar yaralınının olduğunu açıklarlarsa, o zaman bu haber de netleşmiş olur.

Amed serhildanından Farqın muhabinimizin haberi:

Özel timler halkımızı taradı, askeri tüm güçler yayılım ateşine tuttu halkı. Ölü var, çok yaralı var. Hayvanlar... vahşiler... kan döküyor. Kaç kişiye ne oldu, bilmek mümkün değil.

10 bin civarında araba konvoyda yer alıyordu. Arabaların kuyruğu Maden'de, başı Erxeni'yi çok geçmişti. Belki 50 km.

BASIN AÇIKLAMASI

Halkımız ve Halk Kurtuluş Ordumuz, TC'nin katliamlarını karşılıksız bırakmıyor ve direnişi yükseltiyor

Sömürgeci faşist Türk devletinin 10 Temmuz günü Diyarbakır'da gerçekleştirdiği kitle katliamı, Kürdistan halkı tarafından büyük bir tepkiyle karşılandı. Türk devleti büyük bir kitle katliamı uygulayarak ve terör estirerek direnen halk kitlelerini yıldırma ve sindirmeyi planlamıştı. Korku ve terörle sindirdiği halk kitleleri gerillayı desteklemekten vazgeçecek, dolayısıyla gerilla mücadelesi de zayıflayacak ve giderek imha edilecekti.

Ne var ki, vahşi Türk sömürgecilerinin bu hesapları halkımız ve Halk Kurtuluş Ordumuz tarafından boşa çıkarıldı. Bir yandan kitlesel direnişler ve eylemler çok daha geniş boyutlara ulaştırırken, diğer yandan ülkemizin kırsal alanlarında otoritesini iyice pekiştirmiş bulunan Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin kent merkezlerine yönelik baskınları daha da sıklaştı.

Faşist Türk sömürgecilerinin Diyarbakır'da planlı kitle katliamı gerçekleştirdiği 10 Temmuz 1991 tarihinden bu yana kitlesel ve askeri alanda gerçekleştirilen direniş ve protesto eylemleri şöyledir:

10 Temmuz 1991: Diyarbakır, Batman, Ergani, Silvan, Hêlîs ve Bismil merkezlerinde esnaf kepenk kapattı, ayrıca Batman'da gösteriler oldu.

11 Temmuz 1991: Diyarbakır, Bismil, Lice, Nusaybin ve Tatvan'da esnaf kepenk kapattı.

12 Temmuz 1991: Diyarbakır, Muş, İdil, Kızıltepe, Lice, Bismil, Çınar, Dargeçit, Silopi ve Nusaybin'de esnaf kepenk kapattı.

13 Temmuz 1991: Kızıltepe, Cizre, Nusaybin ve Varto'da esnaf kepenk kapattı. Aynı gün ayrıca Cizre, Nusaybin ve İdil köylerinde köylüler kitleler halinde bağlı oldukları ilçe merkezlerine yürüyerek ve ilçe merkezlerinde de gösteri yaparak, Türk devletinin Diyarbakır'da giriştiği planlı katliamı protesto etti.

14 Temmuz 1991: Kürdistan'ın birçok yerleşim merkezinde bugün yine kepenk kapatma eylemleri olduğu bildirilmektedir. Şu ana kadar Silopi ve Nusaybin merkezlerinde tüm işyerlerinin kapalı olduğu haberleri ulaştı.

ARGK'nin kent baskınları:

11 Temmuz gecesi Uşaklı'nın Hêlîs bucağına baskın düzenlendi. Hükümet binası, tekeli ve diğer bazı resmi kurumlar roketlenerek tahrip edildi.

11 Temmuz gecesi Hakkari'ye bağlı Şemdinli ilçesi ARGK gerillaları tarafından basıldı. Sömürgecilere ait resmi kurumlar roketlerle tahrip edildi. Çıkan çatışmada TC ordu birliklerinden 1 binbaşı ve çok sayıda asker öldürüldü.

12 Temmuz gecesi, Van merkezindeki komando taburu ile jandarma piyade alayı baskınlarında, sömürgeci birliklere 20 civarında zayılat verildi.

12 Temmuz gecesi Bismil'e bağlı Hozan ilçesi gerilla birliklerimiz tarafından basıldı. Baskın sırasında çıkan çatışmada sömürgeci birliklerden 1 subay ve üç asker öldürüldü. TC'ye ait resmi kurumların tümü tahrip edildi. Üç saat kadar ilçe merkezini denetimi altına alan gerilla birliği, daha sonra kayıp vermeden üstüne çekildi.

12 Temmuz tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesine baskın düzenlendi. Bu olayın sonuçları hakkında bilgi elimizde henüz ulaşmadı.

13 Temmuz gecesi Nusaybin merkezine baskın düzenleyen gerillalar, hükümet binasını ateşe vererek içinden kullanılamaz hale getirdi. Bazı resmi devlet kuruluşları da otomatik silah ve roketlerle tahrip edildi.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin planlı katliamlarına, bağımsızlıkçı direniş mücadelemizi daha da yükselterek yanıt vereceğiz.

14 Temmuz 1991
FRNK Avrupa Örgütü



Onbinlerin değişmeyen sloganı "Bij PKK", "Bij Serok Apo" idi...

tehlike, hem de burada kalacaklara saldırılar diye düşünüyorduk. Bazı arkadaşlar bu tarzda alarm boğaltmayalım dedi. Samsam polis bu durumumuzu biliyordu. Tartıştık. Mardin Milletvekili Adnan Elmen üç-üç kere gitti geldi. Fakat sömürgeciler halka hep aynı anonsu yapıyordu: "Grup grup gidilecek..."

Ondan sonra kendi kontrollerinde 10-16 minibüsü halkın bulunduğu alana soktular. Bismil minibüsleri dokuz gitti. Birkaç tane daha soktular. Ardından 2 minibüsü daha alana sokarken aniden ateşe başladılar. İkinci bir panik oldu. Arkadaşlar panığı engellemeye çalıştılar. Fakat daha şiddetli ateş açmaya başlarken, herkes yerlere yattı. Halk kapılara doğru gitmeye ve çemberi yarmaya çalıştı. Bu sefer tekrar şiddetli bir ateş...

ne gaz bombalarıyla saldırılarda bulunuluyordu. Kimileri bunlarla, kimileri bedenlerden atlayınca yaralanmış, berelenmiş. Birçok insan orada mahsur kaldı. Sağlıklı haber almak daha mümkün değil. İlk haberlere göre 15-20 civarında ölü var. 1000'in üzerinde yaralı var. Daha fazla da olabilir.

Milletvekillerinin bulunduğu otobüse de saldırıldılar. Camları kırıldı, içeriyi sis bombası attılar. Aşağı indirip tek tek dövdüler.

Gerillalar ile sömürgeci güçler arasındaki çatışmaların yaklaşık 4 saat sürdüğü söyleniyor. Çatışmalar bu kadar sürdüğüne göre, sömürgeciler de bu bahaneyle, halk karakollarının tahrip etti diyor. Aslı yok. Bir kere, kortejde bulunan arkadaşların karakollara ulaşmaları mümkün değildi. Eğer bunlar birkaç ölü

Hesap bu, katılımın sayısı buradan çıkarılabilir. Ayrıca Amed'de katılan onbinler. Amed'de kepenk eylemi de var. Erxeni'de de kepenk eylemi vardı. Sanırım Amed'in tüm ilçelerinde: Farqın, Bismil, Lice, Hêne, Hezro, Paser, Çınar, Erxeni, Êlih'te.

Yol boyunca ulusal kurtuluşçu devrim sloganları atıldı. Sloganlar gayet iyi. Herşeye rağmen müthiş, tarihi bir eylem, büyük görkemlilik, duygulara vatan, bağımsızlık coşkusu egemen. Hemen hemen Kürdistan'ın her yerinden insanlar geldi. Malazgirt'ten, Karı'tan, Erzurum'dan, Antep'ten... her yerden. Bence 170-200 bin arası bir kitle. Evet, bu kadar insan vardı cenaze törenine katılan. Sayısı çok yüksekli kitlenin.

Dediğim gibi, Amed'de tek dükkân açık değil. Çok büyük ve

çok sıkı önlemler almışlar. Ön saflarda bulunan bazı çocuklar zaman zaman taş atıyordu. Bunun bahanesiyle kitle tarandı. Ben konvoyun ortalarındaydım. Yaralı ve ölüler var.

Bulunduğum noktada Belçikalı bir parlamenter yürüyüşte vardı. Yabancı basın mensupları, televizyon muhabirleri çekim yapıyordu.

HEP Genel Başkanı F. Işıklar istasyonda bir konuşma yaptı. Ardından yürüyüş korteji biraz ilerledikten sonra, çocuklar TRT'nin tüm camılarını kordular. TRT'nin önünde, "Faşist TRT" gibi sloganlar atıldı. Bina epey hasar gördü.

Çok büyük bir insan topluluğu, müthiş bir gđsteri. Eminum, sömürgeci Türk devleti hirsından çatladı, patladı. Böyle cesaret ruhuyla dolu bir kitle

kimli örkütmez ki? Hiç kimse yılmadı, korkmadı. Kendi gözlemlerimle gördüm, yaralı bir arkadaş hastaneye götürmek istiyorlardı. Kendini yerden yere vuruyor, slogan atıyor, zafer işareti yapıyordu. Bu Kürt genci "Beni hastaneye götürmeyin, götürmek isteyenleri engelliyin" diyordu. Ambülsün içine zorla koydular. Zafer işaretini yapmaktan kayboluncaya kadar vazgeçmedi. Evet, halkımız hiç kimseden korkmuyor. Halk elele vererek yürüdü, mutlu bir halk. Saldırıları da bu şekilde karşıladı. Halk bu şekilde yürüdü.

Sonra cenaze toprağa verilmeye gldildi. Şu anda olaylar var, devam ediyor. Ama neler oluyor bilmiyorum. Ben saat 7.00'de Mardinkapı'dan ayrıldım. Arabayla ayrılmak mümkün değil, bırakmıyorlar. Yaya

ayrıldım. Ben ayrıldıktan sonra daha büyük olaylar meydana geldi.

Çevre ilçelerde, Farqin ve Bismil'de durum sakin. Elil'te kepenk indi. Orada da çatışmalar, olaylar oldu.

Ulaşım durmuş.

Vedat AYDIN'ın kardeşi de bir konuşma yaptı.

Ayrıca, çoğunlukla surlardan ateş ediliyordu. Birini böyle bir yerde vurmuşlardı ki, nişan alınmazsa, kesinlikle mümkün olmazdı. Bir köşede duruyordu ama karşı surlardan ateş ediliyordu, zaten başka imkan da yoktu. Her yerde kan vardı. Biri yarımında omuzundan vuruldu. Boğazından, göğsünden kurşunlanmış yaralılar gürdüm. Bacağından kurşunlananlar da vardı. Çok insan yaralıydı. Ayrıca kaleslerle yakaladıklarının kolla-

rını, bacaklarını kırıyorlardı. İnsanları yere uzatıp üzerlerinde tepniyorlardı. Surlarından nefret ve kin akıyordu.

Ama bağtan sona atılan sloganlar da çok güzeldi. "Bijî Serok APO", "Bijî PKK", "Bijî ERNK", "Bijî ARGK", "Kürdistan faşizme mezar olacak", "Var gerila var, Kürdistan'ı kor", sloganları Maden'i, Erzen'i, Amed'i ve köylerini inlett.

Türkiye ve Kürdistan'ın her yerinden insanlar gelmişti. Onbinlerce ... Çevre ilçelerden gelenler yoğunlu.

Saat 19.00'da ayrıldım. Halkın dağıldığını sanmıyorum. Dağılma olacakkken yine saldırılar, olaylar sürüyor. Sömürgeciler, muhtemelen bu nedenle tüm yolları kapamışlar, kimseyi bırakmıyorlardı. (10 Temmuz 1991)

Saldırıya uğrayan HEP otobüsünde bulunan bir görgü tanığının anlattıkları:

Otobüsün içinde HEP Milletvekilleriyle bekliyorduk. Genel Başkan da olmak üzere hepimiz oraya sığınmıştık. O sırada camılar kırıldı ve içeriye ala bombalar atıldı. Aşağı indik. Milletvekillerine, başta başkan olmak üzere, bize dayak çektiler. Herkes orada yaralandı. Şu anda yaralı sayısı kesin belli değil. O sırada dövrerlerken milletvekillerini, vatandaşlara, "Gelin kurtarın milletvekillerinizi, şu vatandaşları. Niye mitingler düzenliyorsunuz, niye şimdi kurtarmıyorsunuz" diye bağırıyorlardı. Ve dayak çekmeye devam ettiler.

Milletvekilleriyle birlikte hastahaneye gelmiştik, ambülsine gelmiştik, onların durumu bizimkilerden daha ağırdı. Ben şimdi sirtımdan, bacağımdan her iki kolumdan ve kafamdan yaralıyım. (11 Temmuz 1991)

Amed muhabinimizin aktardıklarından kesitler:

Bugün mezarlığa gidilip Vedat AYDIN'ın mezarı ziyaret edilecekti. Fakat gerçekten Amed'deki atmosfer çok gergindi. Gitmek gümemek hususunda tartışmalar oldu. Lice'den, Bismil'den, Silvan'dan gelenler de olmuştı. Kalabalık bir yurtaever grubu gitti, ancak barikatla karşılaştı. Geri gelmek zorunda kaldılar. Bir süre sonra yeni bir haber geldi, barikatlar kaldırılmış denildi. Gerçekten de kaldırılmıştı. Kitle tekrar gitti, fakat insanlar sömürgeci güçlerin ortasına düştü, hemen çembere alınıldı. Birden saldırıya geçerek toplamaya başladılar. Bu sefer dayak bulan yoktu. Yurtaeverleri alıp götürmeye çalıştılar. İnsanlar tekrar geri döndü. Birkaç kişi gözaltına alınmıştı, sonra serbest bırakıldılar.

Bahattin TUFAN (19), Behzat ÖZKAN (14) ve Mehmet ANGAB (14) adlı şehitlerin cenazelerini allelerine vereceklerdi, böyle demişlerdi, ama daha vermediler. Duyduğumuz kadıyla polislerin kendisi onları götürüyor.

Bugün kısmi bir kepenk kapatma da var, sabahdan beri. Özellikle şehir merkezi kapalı. Mardinkapı'ya zaten kimseyi sokmuyorlar. Mardinkapı ile Melikahmet'de kepenkler kapalı. Balıkcılarbaşı tümüyle kapalı. Ofis ve Bağlar'da kısmi kapalı, %60-70 oranında.

Tux(Tatvan) grubu Dicle nehri geçerek ta Bismil'e kadar yürüyerek varmış, sabaha doğru Ayakkabısız. Kimileri kimliğini düşürmüş, kimilerinin gömlekleri yırtılmıştı. Bismil'de minibüse binerek Tux'a gittiler. Ayrıca çok sayıda insan köylerde kalıyor. Çevredeki köylerde tedavi görenler var.

Daha bahçelere bakılmadı, bırakmıyorlar. Bahçeler helikopterler tarafından taranmıştı. Orada ölümler olabilir, bataklıklara batanlar olabilir. Bakmaya izin vermiyorlar. Ölü sayısı hususunda kesin bilgiler yok. En az 20 ölü var deniliyor.

Mardinkapı bahçelerinde iki

10 Temmuz 1991 Amed serhildanında, sömürgeci güçlerin yürüyüş esnasında halkı yayılım ateşine tutması sonucu şehit düştü. Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.



Behzat ÖZKAN kardeşiyle

Foto: Berxwedan

Doğum yeri: Amed
Doğum yılı: 1977

Kardeşi Serdar'ın şehit Behzat'ın anısına yazdığı Kürtçe şiiri veriyoruz

*Bûka delal bûka me, bûka hêja
Tu ketî hiş û sewdayê xortên Kurda*

*Heya kengê tu de bîmînî lî bîn destan
Vaye xortî rabûn, ber zewac in, tu serdûka wan*

*Bîner ketir dihejin lî ber hêrsa wan
Wek agirin, diçîrsin, her yek weke volkan*

*Jî Nisêbîn destpêkir, pêl da Cizîra Botan
Bi heî re xemilandin peytexta Kurdistan*

*Digel heu rêz dîhîn kal, pîr, zarok û ciwan
Bi yek dewî bang dîkin, "Bijî bijî serhildan"*

*Wek agir û pêl dimeşin lî ser rêça şehîdan
Bûka me xêlî dîkin, xebata me serhildan*

*Şehîd pêşengên gel, jî me re xweş rûmet e
Serxwebûn xweş hêviye, bê xwînê ne dîrfel e*

*Zarokan dorê distînin, silav ew xweş leheng in
Kevirên wan dijwar in, dipeqin wek fişek in*

*Bûla dinya bibîhîse, dengê Mazlûm û Sefkan
Belku hinek şerm bîkin, jî bédengiya xwe ya giran*

*Mn gelo kes nabîhîse lî Amed digrin dîlan
Xwuşka Zekiye re vekir lî dûv Mazlûm û Sefkan*

*Va Behzat jî dest da Abuzer, Mazlûm û Sefkan
Lî Amedê girtin dîlan, fiyan dîkin Kurdistan*

AMED SERHILDANI ŞEHİTLERİ

- 1- Ceylan ORAL
- 2- İbrahim ELEZGİROĞLU
- 3- Şahin AKYOL
- 4- Güneş PRAİ
- 5- Behzat ÖZKAN (14)
- 6- Askan SARHAN
- 7- Mahmut TAYFUR
- 8- Huri BULUT
- 9- Ömer AİA
- 10- Melin EMEK
- 11- Bahattin TUFAN (19)
- 12- Mehmet ANGAB (14) veya Nevzat KELEKÇİ
- 13- Zülkar YAGAN (Hastanede şehit oldu)



Şehit Bahattin TUFAN'ın annesi (ortada): "Kadrlardan hesap sorulacaktır"

yol var Yolların kenarı kavalık, büyük uçurum var. Oralara gaz bombaları atılmıştı. Zehirli ve hatta öldürücü oldukları da söyleniyor. Bunlar, özel seçilmiş gaz bombaları. Fehmi Işıklar basın açıklamasında, içinde bulundukları otobüse aynı bombayı attıklarını ve ölümle burun buruna geldiklerini açıkladı. "Eğer camlar kırılmasaydı ve dışarı fırlamasaydı öldübilirdik" dedi. Atılan bombalardan çok sayıda insan zehirlenmişti, ölümlü görmez olmuştu ve sırf bu nedenle birçok insan kayalıklarından düşmüş olabilir. Orada nelemin olduğu bilinmiyor.

Elbitt bir arkadaşım kayalıklardan düşenlerden biriydi. Kendisi bir sendikanın idari sekreteridir. Düşerken ayağı burkulmuştu. Geceyi bir bataklıkta içinde geçirmiş. Buna benzer çok örnek var.

Bugün saat 17.00'de M. Alınak özel valiyle görüşecek. SHP Genel Sekreteri Hikmet Çetin de geldi. Halk ona sataştı. F. Işıklar engellemeseydi, halk onu döve-

cekti. F. Işıklar, halktan rica etti. "misafirinizdir" dedi. Deniz Baykal da geldi. Kendi aralarında, parti içi gelişmeler açısından, meydana gelen olayları değerlendirmeye çalışıyorlar. İkiliyüzlülük buna denir. Ama halk onlara yüz vermiyor. F. Işıklar müdahale etmeseydi, kesinlikle H. Çetin güzel bir meydan yağına çekilecekti.

Elili'te durum sakin. Fakat Bismil'de durum gerginleşiyor. Bismil'de kapenkler daha kapalıdır. Halka saldırıların olduğu haberleri geliyor. Lice'de de kapenkler daha kapalı. (12 Temmuz 1991)

Amed serhildanından İstanbul muhabirimiz bildiriyor:

Meydana gelen olaylar esnasında teçhizatına, fotoğraf makinası ve notlarına el koyulduktan sonra gözaltına alınan bir

yabancı gazeteci, bugün serbest bırakıldıktan sonra, gözaltına alınanlardan içerde 10 kişinin kurşuna dizilerek katlediklerini söyledi. Bu yaşadıklarından büyük bir dehşete kapılan gazeteci, Amed'i derhal terketti. O kadar büyük bir dehşete kapılmıştı ki, onu durdurmak mümkün olmadı.

Öte yandan mezarlık daha da özel timlerce çevrili, kimse gidemiyor. Özel timler bir de morgtaki cenazeleri alıp gizlice gömüyorlar. Milletvekilleri ve HEP Genel Başkanı F. Işıklar'ın hastaneden taburcu edilmelerinden sonra, doktor ve hemşirelere karşı bir terör eylemine girişmişler. Bu nedenle onların da durumu kötü, çünkü yaralılarla yakından ilgileniler. Ve bu güzel davranışları, böylece başlarına iş açmış oldu.

10 Temmuz'da meydana gelen olaylar esnasında özel timler ve polisler ele geçirdiklerinin önce paralarını almışlar. Parasını çalışıkla çok sayıda insan var. Hem men hemen tüm gazetecilerin fotoğraf makinası, kamera vb. gibi araçlarını da kordılar.

Bugün de, HEP Elazığ İl Başkanı Orhan Demirbağ ile HEP Urfa Merkez İlçe Başkanı Muhelin Melik'i gözaltına aldılar.

Cuma namazı sonrasında Amed şehir merkezindeki esnafın kepenk kapattı. (13 Temmuz 1991)

Diyarbakır belediyesi çalışanlarından bir yurtseverin anlatıkları:

... Sağcısı, solcusu tüm halk kesimlerinin: (sağcısı derken dinci kesimi kast ediyorum, zaten Amed'de olan bunlardır) herkesin Kürt halkının ve kişi olarak da kendisinin onurunu kurtarmak için, Amed'in onurunu kur-

tarmak için, Vedat AYDIN gibi değerli bir insana sahip çıkmak için, tam ve içtenlikle bir katılımı vardı.

Erxeni'yi geçerken, (Erxeni'de tabii çarşıdan geçildi) Maden'e giderken, halkın yarısına yakınının bir katılımı vardı. Alışlar içinde geçtik. Gelirken Erxeni girişinden çıkışa kadar halk caddenin sağında solunda karşılıklı birleşmiş ve sloganlar ağızlarından tek çıkıyordu: "BİJİ PKK", "Yaşasın Kürdistan", "BİJİ APO". Hatta çok küçük, yeni yeni yürüyen bir çocuk vardı. Çocuk zafer işaretli yapmıştı. "Zu çiye, çiye" diyorum ona, "BİJİ APO, BİJİ APO" diye yanıtıyor. Zaten başka birşey de bilmiyordu. Artık halkın o kadar açık iradesini ortaya koymasının anlamı ortada. Halk kesinlikle korkmuyordu, hem de katliama razımen.

Evet, kesinlikle halkımız korkmuyor. Biz arabalarla geldiğimiz zaman, arabalar Amed girişinde Ofis'e girerken orada yol tıkanmış. Tıkanmanın bir ucu istasyonda, bir ucu Seyrantepe'deydi. Bu üç kilometrelik bir yoldur ve 3 sıralık konvoy vardı. Bal konlar, pencereler, damlar, çatılar insanlarla tıklım tıklımdı. Herkes alkış tutuyor.

İstasyon'dan yürüyüş başlıyor, mitingden sonra Cenaze götürülüyor Urfakapısı'na kadar... Müthiş bir yürüyüş. Organize çok iyi. Yalnız bir eksiklik var, çocuklar, ateşli genç çocuklar. 10-16 yaşlarındaki çocuklar, yollarda barikat kurup halkın yollardan yürüyüşe katılmasını engelleyen polislere gereksiz şekilde taş atmaya başlıyor. Tabii hiçbir taş da onlara değmiyor. Sadece onlara taraf giden taşlar vardır. İşte onlar bunu bahane ediyordu. TRT'nin önünden geçerken camlar kırıldı. Bu onlara malzeme oluyordu, daha açıktan saldırmak için hazırlık içine girmelerinin bahanesi oluyordu. Bu olmasaydı da gerçek saldırılacaklardı, ama bunu tekrarlayıp duruyorlar. Bunun dışında hiçbir şey yoktu.

Korfejdeki insanlar elele tutuşmuş halde sağdan ve soldan sıralar oluştursaydı, olay mahalline kadar belki engelsiz gidebilirdi ve çocukların hareketleri de engellenebilirdi. Tabii bu bir eksiklik olsa da özünde bir bahaneydi. Yoksa katliam yapmazlardı anlamına gelmez bu.

Şunu söyleyeyim: Giderken, Martinkapı karakoluna yetişmeden, arada çocuklar da bazen taşlar atarken, surların üzerinde mevzilenmiş özel hareket timlerinden bazıları halkın aniden tarafa 15 elvarında kişi orada ardarda düştü. Bunları ambulanslarla hastanelere götürdük. Fakat hiçbir şey olmamış gibi kitlede bir soğukkanlılık vardı. Çocukların dışında, onların hareketiydi, ateşliydi. Kitle için sanki hiçbir şey olmamış gibi bir durum vardı. 15 insan düşmesine rağmen, insanlar yürümeye yine devam ettiler.

Vedat AYDIN'ın cenazesi getirilerek yanına gömüldükten sonra, orada bazı konuşmalar yapıldı. TRT'nin verdiği habere, işçileri Bakura Basın Sözcüsü İmren Aykut, konuşmasında dinci tören yapılmadı, şu bu dedi. Bu onların açık bir çarpıtmasıydı. Aslında ben hayatımda ilk kez bir devrimcinin şehit edilmesinden sonra, dinci törenin böylesine yaşarım. Örneğin dört defa fatiha okundu. Demek bu orada gerekiyordu. Dört defa fatiha okutuldu. Biri de dinci bazı şeyler

söyledi, konuşmalar yapıldı. Bu şimdye kadar yaşanmamış olaylardan ve bu tavır halinden büyük alkışını topladı. Böyle bir yaklaşım olmasına rağmen, devlet sözcüsü yalana başvuruyor. Halkın duygularını sömürmeye, aldatmaya çalışıyorlar. Özellikle bunu yapıyorlar ama, oradaki onbinler gerçeği biliyor.

Arkasından mezarlığın ön tarafına çıktık. Fehmi Işıklar kitleden, herkesin saadın bir şekilde dağılmasını istedi. Bölge valisiyle görüştüğünü, parça parça dağılmasını istediklerini belirtti. Fakat orada herşey planlı, tertipli hazırlanmıştı. Biz tek küçük yolunun olduğu Mardinkapı Karakolu yönüne gittik. Oraya vardığımızda, panzerlerin yolu olduğu gibi kapattığını, kapatmış olduğunu gördük. Yol kapalı. Herkes beklemek zorunda. Geri tarafta ramboalar, o özel timler mezarlığın önünü sardılar. Arkayı kapattılar, önü de kapattılar. Bilinçli bir imha, katliam hazırlığı var. Ama öyle bir katliam yeri ki, hiçbir yere gide miyorsaun. Seni orada tuzağa düşürmüşler. Arkan sarılı, önü de sardılar. Bu durumda halk bekletili içinde kaldı. Halk önce bir alkış tutturdu. Kitlede başka ses yok. İnsanlar yere oturdu. Hareket olanağı yok. Ön tarafta çocuklar sömürgeci güçlerle tartışıyor, "Bırakın gidelim" diyorlar. Bazen karşılıklı laf atıyorlar birbirlerine; çocuklarla özel timler. Bunun üzerine HHD Diyarbakır Şube Başkanı Hatip Dicle ile konuşurken, aniden bir polis halktan birine kudurmuşcasına saldırdı. Dövmeye bağladı. O dövünce başka bir polis de işaret verir gibi havayı taramaya bağladı. Tarayınca kitle arkaya doğru koğmaya bağladı. "Durun, durun, panze gerekt yok" derken, arkadaki timler bu defa taramaya bağladı. Onların ardından panzerler taradı. Bütün insanlar yere yatmış. 15 dakika aralıksız hiç kimse bağırma kaldırmadı. Zaten kafasını kaldıran kurşunu yiyordu. Yaralıların çoğu boğazdan yaralanmış, kafasından kurşunu yemiş. O anda kafasını kaldıran, ateş edebilir, tarayabilir korkusuyla hemen parakir indiriyordu. O düzeyde paralel bir ateş bağlamışlardı. O anda kafasını kaldıranların bazıları kurşunu yedi. Bir müddet sonra, ateş devam ederken, orada bir duvar var. 10-30 metrelik, duvarın arkasında flewaer bahçeleri var, oraya koğmalar oldu. Ben o anda duvardan aşağı atlarken tarama devam ediyordu. Orada 5-10 gecekondu evi var. Evlerin içine girdim. Ama bu sefer, orada halkı görerseniz, ben olayı anlatıyorum... oradaki halk, "İçeri girin, içeri girin" diye bağırıyordu. Böyle bir yalancılık, candan çırpınış hayatımda görmedim, düşünemedim. Korkunç bir sahip çıkma.

Bir evin içine girdikten sonra, bu defa sis bombaları, göz yaşartıcı bombalar atıldı. Yukarıdan da helikopter insanları tarıyordu. Bunlar sürerken, ben bahçelere doğru koğmaya başladım. Çünkü sis bombalarıyla kötü bir durum yaratmışlardı orada. 1000'e yakın insan bahçelere yayılmaya bağladı. Bombaların zehirli olduğunu söylediler. Çünkü bazı insanlar zehirlendi. Ben de yüzümü yakayınca yüzüm müthiş yanmaya bağladı. Bombaların zehirli olduklarını sanıyorum, çünkü kötü bir yanma, yüzde yanma ve hiç nefes ala-



VEDAT AYDIN İÇİN NE DEDİLER?

Av. Zübeyir Aydar (HHD Genel Başkan Yrd.):
"Devlet insanı, fedakar bir yurtsever. Ciddi bir eylemci. Büyük davalara adamı. Kendiyle eylem alanında tanıştık ve o alanda bütünlük, samimi ve dobra bir kişilik. İhtiya karşı sevecen ve hoşgörülü, düşmanın karşı tavır veremeyen bir yaşam çığırıcı. Pratik bir halk önderi. Ülkemizin yitirdiği büyük bir şahsiyet. Halkımız yitirdi bir evladını kaybetti. Anısı önünde eğiliyorum."

Mesut Uysal (HEP Şırnak İl Başkanı):
"Merhaba, birayé dolal.
Bir Vedat vardı. Ölmeyen'de de sevgi dolu bir Vedat vardı. Yüreklili bir Vedat vardı. Seni anlatmak için, kelimeler yetersiz kalıyor. Tüm doğu ve güneydoğu sınırlarına değil, kalbine gömdü. Yerin öyle boş ki, o güzel sözlerinin eksikliği, uduca ekle tutulacak kadar yoğun. Diyarbakır'ında hüznün var. Kaldırılacak nice cenaze var her tarafta. Ama sen yoksun. Rüzgar esmiyor, kuşlar ötmüyor. Surlarda artık güneş başka doğuyor. Duyuyorsun değil mi? Görüyorsun onları. Seni tam anlatamadım, biliyorum. Merhaba heval, merhaba bira, merhaba büyük insan."

A. Bahim Dêl (SHR HEP İl Başkanı):
"Vedat AYDIN, kelimelerle anlatılamayacak kadar dürüst, devrimci ilke ve prensiplerine bağlı bir arkadaşımızdır. Vedat AYDIN bazı kararsızlık güçleri tarafından henüz henüz katledildi. Arkadaşımızdan atılan kurşunlar, yalnız Vedat AYDIN'a sıklamada. Bu kurşunlar özgürlük ve demokrasinin mücadelesine, devrimci-demokrat, ilerici ve yurtsever insanlara atılmıştır. Masmavi insanların kurşun ukanlar, aklılıkları her damla kanın içinde boğulacaklardır."

Haydar Geçilmez:

"Vedat AYDIN'ı Diyarbakır zindanındaki rahşet günlerinden, Gaziantep Özel Tıp Cezaevin'de iken bizi ziyarete geldiği zamanlardan tanıyorum. Ama son iki aydır Diyarbakır'da kendisi ile olan yakın dostluk ilişkimin sıcaklığı hermen hiç kimsenin sahip olamayacağı bir tarıma gıcısını bana verdi. Ben biraz da gözlemciydim. Anlatığı şeylerden sürekli sonuçlar çıkarmaya çalıştım. Vedat'ı çok iyi tanıma fırsatını elde ettim."

Vedat AYDIN en kısa tanımlama ile gerçek bir halk önderiydi. Yapmacıklıktan uzak, tüm duygularını gizlemeye gerek görmeden yansıtıran samimiyeti ile halkın sürekli içindeydi. Bir akşam evinde bir diğer arkadaşla birlikte sohbet ediyorduk. HEP sürecine katılığını anlatıyordu. Bu konuda yaşadıklarını anlatırken büyük bir duygu yoğunluğunun yaşanması gözlerinde ve sözlerinde görülmüyordu. Bismil'de bir gerilla, düşman tarafından kısırlı olduğunu anlatınca, ezir düşme yerine üzerindeki el bombasını bedeninde patlatarak şehit düşmüştü. Kenisli isim olarak bu gerillayı tanıyorduk. Ama kendisi dışında ne bizim ya da bizimle ilgili bir isim, ne de gıcık bir kitle tarafından bilinmiyordu. Kendisini de en çok bu durum etkiliyordu. Zira, bu gerilla isimsiz kahramanlığı büyük bir camradır göğüslemişti. "Bizlerin yaptığını" diyordu, "bu insanların yaptıklarını çok çok küçüktür. Ve eğer bir şeyler yapma olanaklarını bulabiliyorsa, bilmiyorsa ki bu yola, bedeninde korkusuzca bomba patlatırlar açıyor."

Vedat'ın Amed bilinçliliği. Vedat'ın şahadeti Amed için bir dönüm noktasıdır."

mama durumu vardı. Rötün insanlar saatlerce öksürmüştü. Ben de nefes alıp veremiyordum. Yüzüm yanıyordu. Zaten bu nedenle insanlar bahçelere yayıldı, su ve temiz hava nedeniyle. Kapalı bir alan olsa, kesinlikle ötürlerdi, öldürücüydü. Çünkü ben sis bombasının, göz yağırtıcı bombaların durumunu iyi biliyorum. Düşün önceleri de yaşamıştım. Fakat bu seferinde çok daha değişik bir durum vardı. Ben o undaki psikolojik ortamda, acaba yüzümü yıkadım diye mi böyle yanıyor diye düşünüyordum. Fakat anlayamadım.

Ben bahçelerdeyken bir saat geçti, tarama hala devam ediyordu. Aralıksız bir tarama. Hem tımlardan hem panzerlerden. Yukardan da helikopter, hem taniyor hem takip ediyor. Bahçelerin arasından Dicle nehrinin kenarına kadar gittik. 45 dakika yürüdüm. Orada bir gencin du-

rumunun çok kötü olduğunu gördüm. (Üzerinde basın kartı da vardı. Kendisi Kızıltepe'ydi, yüzü parçalanmıştı. Onu aldım, geçeköndü mahallesinden yukarı, surun içerisinden çıkardım. Oradaki vatandaşlarla birlikte onu bir arabaya bindirdik. Zaten sonra bahçelerin içine girenlerin çoğu da o noktadan geçtiler. Halk çağırıyordu, gelin burası serbest diyordu. Fıa Kayası'nda şehre çıkanlar da oluyordu.

Fakat bu insanların oradan kurtulmalarının sebebi şuydu: Ali Paşa Mahallesi'nde, Melikahmet'te, Urfakapı'da silahlı sokak çarpışmaları başladı. Tımler oralara yönelmek zorunda kalınca, bu insanlar rahatlıkla surların oralarından çıkıp mahalle aralarına girebildi. Çarpışma halkla sömürgeci güçler arasındaydı. Ali Paşa mahallesi kendisinin çatışmanın içinde olması gerektiğini hissetti. Ayrıca gençler,

çocuklar saldırdı. Kadınlar "töl-lî" (zılgıt) çekiyordu. Savaşın ortasında kadınların "töl-lî" çekmesi vardı.

Aslında halktan silah kullanan yoktu. Belki bazı gençler fazla hırslıydı. Fakat değişik tarzda kargılık veren olmadı. Halk daha çok taş atıyordu. Silahla saldırılar sömürgeci asker ve polislerdi. Bir saat sonra, ki ara sokaklara giremiyorlardı, ana caddelerde kimi görseler yere yatırıyor, dövmeğe bağlıyorlardı.

Amed kendi tarihinde böyle bir kepenk kapatma olayına rastlamamıştı. İstisnasız herkes dükkanını kapatmıştı. Açıkçası yasılan edilmişti. Herkes gönüllüydü. Bu anlamda biz de belediyeden anonsalar yapıyorduk.

Ayrıca, ambulansların içine de gözyağırtıcı bombalar atıldı. Hemgireler yaralıları tedavi etmesin, edemesin diye. Onlara

çok baskı yapıyorlardı. Ellerine geçen yaralıların hepsinin sırtı almalıydı. Alman gazeteciyi çul çiplak soymuşlar. Sanıyorum yukarıdan gelen talimat üzerine, bir sindirme hareketi yapılmak istendi. Görülmemiş bir terör. Eğer biri olayları gizli bir kamerayla çekebilmişse ve dünyaya gösterilirse, tüm dünya böyle bir terörün hiçbir yerde yaşanmadığını görecek; böyle terör yaşanmamıştır.

Kürdistan halkı olaylardan sonraki günlerde yoğun bir şekilde basını takip etti. Özellikle Oktay Ekşi ile Emin Çölaşan gibi burjuva ve devletin sadık yazarlarının sahtekarlığı, ürkütücülüğü ve orantısızlığına daha yakından şahit oldu. Olayları ve gerçekleri bu derece çarpıtmaya cesaret etmeleri karşısında herkes hayret etti. Adını verdiğim iki kişiden, yazıları okunduktan sonra herkesin nefret ettiğini ve

kendilerini tökürtmesine andıklarını Amed'in her yerinde yaşıyordum.

Sadece Fatıhpasa ve Ali Paşa mahallelerinde en az 600 insan kurşunla çeşitli yerlerinde yaralandı, fakat hastanelere kimse gitmedi. Sadece 166 insan hastanelerde kurşunla yaralananlardan. Resmi açıklamalarda 38 kişinin yaralandığı söyleniyor, açık yalan... Planlı bir şey. Zaten TC Başbakanı Mesut Yılmaz ne yaptıklarını açıkça diyor. Amaçları, gerillanın şehirlerdeki alanlarını ortadan kaldırmak, olmazsa kısıtlı hale getirmek. Hareketin limitli bazı sınırları vardı, eğer halkımız biraz daha devleti korkutursa, gerilla egemen olursa, işleri bitmiştir. Biraz daha eylem, biraz daha ses, her kesimden halkımızın güvenliğini tamıyla kazanacak ve harekete geçirecektir Kürdistan halkı hazır. (14 Temmuz 1991)



Amed halkı haykırıyor "Kürdistan laşizme mezar olacak"

Şu anda gözaltında bulunanların listesi

Serdar Meriç, Haşim Erdem, Muh-yettin Şaşmaz, Ramazan Denli, Rahmi Batır, Zahir Özcakırdavul, Behzat Deriz, M. Salt Tanç, Musa Farisoğlu, Ahmet Beyhan, Ramazan Gümüş, Ahmet Gümüş, Cengiz Ekmen, Seyit Ali Boz, Şükrü Karakaşlı, Mustafa Şakir, Kerem Tatlı, Siddik Kutay, Nevzat Aslan, İbrahim Halil Düşünekli, Emrolah Özdoğan, Mehmet Bayantemur, Şeyhmuş Üstün, Sabri Özgürer, Baha Mutlu, Atilla Kınaslan, Ramazan Cengiz, M. Nuri Çiftçi, Abdurrahman Piskin, Ziver Gültekin, Tacettin Dursun, Abdullah Aydın, Engin Gümüş, Cengiz Çelik, Ahmet Abul, Muhsin Taşar, Ahmet Temel, Erol Doğan, Ömer Yakut, Mehmet Altınyurt, Ömer Demir, Adnan Hasutanlı, Cezayir Göngör, Şeyhmuş Özkan, Harun Çakmak, Aglı Akdoğan, Mehmet İvrendi, Hatip Kapçak, Halil Balpetek, Bedri Vargın, Bedri Akkoc, İbrahim Doğan, Mesut Aydın, Hamit Arslan, M. Can Avcı, Zeki Araç, İzzet Söne, Kemal Ablak, Necmettin Özalp, Halil İbrahim Eklebir, Hüsnü Yavuz, Hâsân Erdembeyaz, M. Hatip Ayhan, Mehmet Oğuz, Davut Ay, Sedat Keskın, Mehmet Tanrıverdi, Mahmut Karakuş, Hikmet Yıldız, Mehmet Pelinpinar, İbrahim Etemi Sana, Etem Doğan, Nizamettin Bakır, Hamza Koç, Nurettin Akyüz, Hamit Ad-

suz, Mehmet Atalay, Abdullah Demirel, Recep Yapı, Muharrem Yaşın, Tanrikulu, Ahmet Çakmak, Yılmaz Barlas, Murat Ateş, Süleyman Akyol, Cemal Tekin, Mehmet Sanlı, Çağatay Çakar, Ömer Ekinel, Ahmet Yeşil, Murat Yalçın, Ömer Akçök, Faysal Dağlı, M. Şeyhmuş Baydan, Melik Gökhan, Cemil Kalkan, Ramazan Döke, Bakır İnang, Abdurrahman Seyrek, Mehmet Can Serinli, M. Ali Çilek, Muzaffer Kaplan, Abdülhak Akdemir, Kutbettin Işıkçık, Sevkettin Yıldız, Abdullah Kılıç, Ramazan Özkurt, Aydın Çilek, Recep Güşel, Vahdettin Ateş, Mustafa Vekil, Ramazan Şanlı, Alaattin Ketonel, Abdullah Polat, Ahmet Ekinel, Zeki Erden, İlyas Alabağ, Vedat Mai, A. İhsan Çağır, Refik Borba, Aziz Kelman, Abdullah Uyar, Cebeli Ağaçtutan, Salih Yıldız, Gündüz Demirel, Emin Yılmaz, Abdurrahman Tanar, Bayram Ozan, Abdurrahman Işık, Celal Noyan, Mehmet Avşar, Nizamettin Erel, Nurettin Karaslan, Hikmet Ölüğ, Burhan Yaşar, Nimet Yeğin, Ömer Kalkan, Şükrü Güler, Bülent Dadan, M. Şah Tekiner, Abdullah Aslan, Şerif Karahan, Veyal Aslan, Ömer Aksın, Hanifi Ağaçtutan, Muhyettin Daşar, Gürsel Balıkcı, Mustafa Dündar, M. İslam Bekçi, M. Salt Altın, M. Sedat Cansev, Cuma Akbalık, Vedat Arak, Süleyman Örday, Fahir Aslan, Hüsnü Boz,

Bedriye Turan, Gülseven Diken, Zeliha Diken, Saliha Avcı, Erzen Turan, Şerife Sadebal, Leyla Sadebal, Ayşel Demirel, Çağla Demirel, Mehtap Metin, Sami Kaya, Hayri Bozkuş, Hayrettin Aslan, Vedat Çes, Devrin Erkaçmaz, Hasan Apaydın, Yahya Aydeniz, M. Siddik Yavuz, Seyfettin Serhan, Sedat Koçer, Şeyhmuş Avcı, Saliha Gösterici, Niyazi Yalçın, Kadri Baran, Ömer Ayhan, Fehmi Aytaç, Tahsin Ertar, Kadri Turan, Nefel Eröz, Ümit Fidan Tel, Mahmut Yüce, Askeri Argül, Örcan Eren, Sabri Yıldız, Ramazan Yüce, M. Salt Akıncı, Remzi Polat, Veyal İstemihan, Fevzi Cengiz, Kazım Demir, Erdal Çetin, Aziz Ayazgöl, Ekrem Ataban, Mahmut Yalçın, İbrahim Koyuncu, M. Nuri Erdal, İhsan Öner, Ramazan Kartal, Zeliha Karaslan, İ. Halil Bal, Şeyhmuş Kaya, Selçuk Erdem, Zeki Ekinel, Ahmet Kaçar, M. Abdullah Dağhan, A. Rahim Tanrikulu, Davut Saygıkan, Selim Nuran, Kazım Dağdelen, Adem Baytemur, Mehmet Karahan, Süleyman Güven, Ramazan Turan, Şeyhmuş Gül, Mehmet Dağ, Fahrettin Hünerli, Mehmet Erena, Mahmut Sular, Şeyhmuş Yardımcı, Siddik Cantürk, Mehmet Akdağ, Bahri Durak, Hatip Ateş, Hasan Baş, Fevzi Tekinalp, M. Nedim Samet, Saliha Turaylı, Eref Tuğen, Osman Yıldırım, Gülşeren Küncü, Özlem Demir, Der-

viş Güncel, Şeker Beren, Halef Yüce, M. Tahin Karaman, M. Heves Karaman, A. Hadi Çay, Bahri Demirel, Kazım Baran, İsmail Bincici, Ali Bincici, Zülfi Karagözü, Rıza Karaslan, Asker Aydoğan, Recep Eren, Ali Sevik, M. Emin Yıldırım, Sabri Şengül, Mahmut Turan, Süleyman Kara, Ömer Ardaç, Şükrü Dağ, Ekrem Akdoğan, A. Rahman Özhan, Begir Yılmaz, Tekin Coşkun, Zeki İnci, İhsan Kaya, M. Lokman Arman, Şükrü Arman, Hüseyin Coşkun, İmam Yılmaz, Şerif Demir, Nurettin Kalkan, Mahmut Ulaş, M. Sidiik Uluğ, Şaban Dolanay, Muhittin ..., Askeri Saruhan, Ali Aslan, Hüseyin Yaman, Mehmet Gündüzel, A. Hadi Pirat, Mustafa Canaslan, Mustafa Şakir, Mudan Çalı, Ahmet Cengiz, Metin Karadağlı, Kemal Budak, A. Rahman İhsan, Recep Boşyigit, Aziz Kırımtaş, Bayram Ozan, A. Rezak Işık, Celal Uyan, Yusuf Andıncı, Mehmet Avşar, Nizamettin Gel, Hikmet Ülkü, Burhan Yaşar, Nimet Yegia, Oğuz Ersöz, Mustafa Bekay, Samet Ural, Ahmet Tekin, Mehmet Bilgin, M. Salih Aslanoglu, Ömer Faruk Aykan, Kadri Ayata, Reşit Balık, Hanifi Dağdelen, Nurettin Erdoğan, Vedat Sular, Aydın U. Fadiloğlu, Kadri Aslan, İzzet Akdemir, Salih Yıldız, Gündüz Demirel, Emin Yılmaz, Ali Kaşık, A. Rahman Tüter, Baki Karadeniz

Çeşitli görgü tanıklarının serhildan anından kısa gözlemleri:

- İnsanlar bilinçli olarak uçurumun kenarına sıkıştırdı. Katliam hazırlıkları var.
- Ölüm mangaları oluşturmuyorlar. Bunlar Vedat AYDIN'ı kaçıranlardır. HEP Antep İl Başkan'ını da kaçırmak istediler. Şimdi burada açıktan katliam yapıyorlar.
- Halkımıza savaşı açtılar. Halkımız savunmasını yapmak zorunda. Fakat hazırlıklı değiliz. Elimize silah yok. Buradan kurtulursam bunun intikamını alacağım.
- Ne olursa olsun. Cenaze töreni halkımız için eşsiz ve büyük bir zafer. Tek üzüntümüz, saldırılara niye hazır değildik? Hazırlık yapsaydık görürdükler. Çocuk

ve moralimizi hiçbir şekilde söndüremezler.

● Şehir içindeki çatışmalara girenlerin de katıldığı söyleniyor. Şu anda 3 ölü, en az 30 ağır yaralı var. Halkla sömürgeci güçler arasındaki çatışmalar devam ediyor. Polis gözaltına aldıklarını bazı sokaklarda kurşunluyor. Kortejlere sivil giyimli polisler de ateş açıyor. Çatışma Melikahmet semtine kayıyor. Mezarlığı çevik kuvvetler çevirdi, ama tören devam ediyor. Kopan gruplar sokaklarla ve caddelerde oturma grevi yapıyor.

● Y. Ülke gazetesinin muhabiri Mehmet Önder'i yaraladılar. Yakaladıkları bazı yurtseverlerin kollarını kırıyorlar.

● HEP otobüsüne saldırılar. Adnan Ekmen'i çok dövdüler. Caddelerin üzerinde vurulanlar var, yerdeler. Halk yaralıları, vurulanları kaçırmaya çalışıyor.

● Binlerce insan savunmaya geçti. Halk taşlarla kendini savunuyor. Evlerden, pencerelerden in-

sanlar sömürgeci güçlere taş atıyorlar. Taşlar caddelerden toplanıyor, evlere giriliyor ve atılıyor. Evet, halk savunmaya geçti. Birkaç evde silahlı çatışmalar oluyor. Herhalde polis ve askerler de kayıp verecek.

● Çok sayıda araba tarandı. Mardin plakalı bir arabanın tarandığı ve 3 kişinin öldürüldüğü söyleniyor.

● Mardin'den gelen 10 bin kişiden fazla insanı Amed'e sokmadılar. Tümünü araçlardan zorla indirdiler. Araçları park ettirip topladılar. Çevrelerini sardılar. Olayların bağlaması üzerine, onları askeri araçlara bindirerek uzaklaştırıyorlar. Dövmedikleri kalmadı. Çok sayıda yaralı var.

● Ruha ve Mardin'den gelen yollar kapatıldı. En az 20 bin insan zorla, tehditle geri çevriliyor.

● Çaresiz kalan binlerce insan Bismil ve Çınar istikametine yayan gidiyor. Helikopterler takip ediyor, yer yer kaçanları tanyor.



Katliamcı TC. zehirli gaz bombaları da kullandı



Bir devrim günü, bir dönüm noktasıdır Amed'de 10 Temmuz 1991

KİMLİKLERİ TESPİT EDİLEBİLEN YARALILAR

DEVLET HASTANESİ

Fehmi Işıklar (HEP Genel Başkanı), Ahmet Türk (HEP milletvekili), İbrahim Aksoy (HEP milletvekili), Adnan Ekmen (HEP milletvekili), Sırrı Saluk (HEP MKYK-Gen. Sek. Yrd.), Paik Candan, İbrahim Acar, Süleyman Demirkaplan, A. Hadi Bayram, Hüseyin Gençdal, Yılmaz Kurt, Mehmet Didik, Aziz Bayram, Fahri Gül, Nevzat Yıldız, Abdullah Türk, Zari İnanç, Fatma Karaca, Fikri Öğüz, Mehmet Gül, Cengiz Demir, Necati Alptekin, Mustafa Akın, M. Şahin Akyol, Mübah Polet, Leyla Zana, Mehmet Önder, Halil Aydın, Ferit Adıgözü, Mustafa Atan, Ahmet Selim, Sübhân Yıldız, Adil Gümüş, Mehmet Gül, Mustafa Mert, Salt Aliker, Ahmet Kaçar, Mehmet Kutlay, Davut Sayıhan, Cemil Çiçek, Ömer Salt, Hacı Tan, Mehmet Karaman, Halil Memiş, Abdullah İnci, Hanifi Kaya, M. Basri Dağ, Hanifi Odacı, Muammer Işık, Yavuz Öncü, Şehinşah Akyol, Mehmet Özbulut, Selim Yavuz, Yunus Ku-

lelli, Nalif Yıldırım, Zülfi Karayapar, Süleyman Dadal, Nedri Demirkaplan, Zübeyde Turhan, Cevdet Eken, D. Kahraman, M. Emine Yıldız, Hamit Gül, Gülşem Balışçı, Halil Sevik, Mehmet Anter, İzzet Akdemir, Nurettin Dağlar, Aydın Sönmez, Salih Yılmaz, Resul Ulaş, Ali Atlas, Mehmet Yavuz, Kadir Aydın, Metin Çetin, Metin Emek, Hüsnü Polet, Ahmet Aydın, Ramazan Şıran, Ramazan Esentemir, Ramazan Tuncer, Mehmet Şah Pınar, Ahmet Kılıç, Sabri Oluk, Hamdiye Yıldız, Halil Şark, Sabriye Aydın, Veyal Pırıtı, Necati Alptekin, Melih Ögüt, Zeki Ökten, Ali Hüseyin, Sabri Erik, Salih Karabağ, Gülseren Pırıt, Selim Güner, İbrahim İncedursun, Feridun Yazar, Sabahattin Acar, Baki Karadeniz, Mehmet Kara, Emine Çorak, Mehmet Akyol, Makkemmer İçin, Selim Yavuz, Yunus Tekin, M. Emine Yıldız, Hamit Gül, Nuri Bulut, Halil Şenk, Serdar Erşin, Ramazan Baykurt, Abdullah Özcan, H. Hüseyin Özdemir, İbrahim Akçadağ, Hıdır Yıldırım, Mehmet Sezgin, Ümit Örtürk, Halil Acar, Salt Oluk,

A. Kerim Yazar, İbrahim Ekinçler, Ekrem Akgül, Asheri Serhan, Salih Enik, Serhat Gümüş, Şakir Aslan, M. Salih Sezgin, Necati Alptekin, Sezai Akyol, Orhan Demir, M. Salt Ulucan, Zerrin İnanç, İzzetin Acar, Mustafa Talan, Kojör Altan, Resul Demir, Hüseyin Gülbandeniz, Emrullah Rakır, Abit Güler, Hüseyin Derici, Abdullah Ata, Abidin Göçü, Kadri Akyıldız, A. Nedim Demirel, Mustafa Zencirci, Nevzat Özdemir.

SSK HASTANESİ

Malkoç Kol, Mahfuz Uç, İsmet Ateş, Aziz Batır, Hüseyin Arç, M. Nuri Sarı, Ferzende Alınak, Şaban Buğdaycı, Bülent Dahan, Veddi Bıyıkdeniz, Hüsnü Bal, Zeynel Aksoy, İbrahim Birhan, Medeni Sala, Ahmet Dağkiran, Edip Dündar, Şirin Karaslan, Serhat Bucak (Yeni Ülke sahibi), Cemal Arızoğlu, Celal Kılıçer, Şehat Buğdaycı, Emin Yılmaz, Recep Eren, M. Hıncar Ünal, Hüseyin Turgut, Bedri Akkoc, Şerif Turhan,

Fevzi Kader, Hatip Kokçek, Mustafa Şara, İbrahim Balık, Kemal Budak, Hilmet Ata, Mahmut İzzet, Nedim Şener, Ahmet Kaçar, İhsan Bozkır, Şakir Gürbüz, Mustafa Çiçek, Nevzat Aslan, Medeni Sala, Ağa Aslan, Celal Balık, Recep Bozkır, Ali Sevik, İbrahim Malya, Ahmet Altın, Osman Kırmataç, Mehtap Sarıbaş, A. Basri Bulut, Ahmet Baturalp, Mecit Akgün (Ülke Muhabiri).

TIP-FAKÜLTESİ

Yavuz Öncel, Kemal Şimşek, Serhat Kahraman, Süleyman Orbay, Regit Balık, Nurettin Dağtan, Cemal Arızoğlu, Celal Kılıçer, Ali Baba Dönmez, Sadık Aslan, Regat Yağcı, Nezir Kaplan, Bahattin Tamer, Cemal Çiçek, Davut Saygıkan, Nevzat Aslan, Ahmet Kaçar, Mehmet Othman, Mustafa Tatar, Enver Şimdi, Mehmet Kahraman, Halil Memiş, Resul Erten, Hanifi Kaya, Selim Yavuz, Mehmet Tüt, Mehmet Basri Dağ.

HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar'ın basın toplantısından:

Önce basın emekçilerine teşekkür etmek istiyorum, büyük bir cennetle görev yaptılar. Ancak onların geçtiği gerçek haberleri çarpıtarak veren basın patronlarını ve satılık kalemler diye nitelendiğim kâğıt yazarlarını konuyorum.

Bizi hastanede de yalnız bırakmayan halkımıza da teşekkür ediyorum. Halkımız yaralılarına sahip çıktı. 40-50 yaralıyı evinde barındıran yoksul insanlarımızı da teşekkür ediyorum.

Partimiz bölgede en güçlü partidir. Bunu kurşunla ve silahla durduramazlar.

HEP gerçek demokrasi için savaşıyor. Vedat AYDIN'a sıkı-

lan kurşun HEP'e de sıkılmıştır, Kürt halkına sıkılmıştır.

Biz eğitim ve özgürlük temelinde birliği savunuyoruz. Onlar halka saldırmakla bölücülük yapıyorlar.

Başbakan'ın ve Olağanüstü Hal Valisi'nin açıklamaları gerçekleri çarpıtıyor. Özel tim ve polis hedef gözeterek halkın üstüne ateş açtı. Diyarbakır halkının bu olaylar sırasında meydana gelen maddi kaybı 5 milyar. Yetkililer biraz kırık cam toplayıp TV'de göstererek devletin şu kadar maddi kaybı var diyorlar.

Bu olaylarla bizim erken ya da zamanında seçime girmemizi engellemek istiyor olabilirler. Ancak siyaset sadece seçime girmekle yapılmaz. Siyaset yapmanın başka yolları da var. (12 Temmuz 1991)

HEP Diyarbakır İl Örgütü basın bürosundan yapılan yazılı açıklamadan:

Törene katılanlar Genel Başkan Işıklar'ın çağrısı üzerine sessiz bir şekilde dağılmaya başlarken, harikat kuran polisin tutumunu protesto etmek için yere oturup alkış tutmaya bağlandı. Önden ve arkadan kuşatılan kitle, polis ve özel tim kuvveti arasında mahsur kaldı. Ardından polis ve özel tim panzerlerle saldırıya geçti. Kitle hedef seçilerek önden ve arkadan kurşun yağmuruna tutuldu. Silah baları, göz yaşartıcı bombalar, taramalar, kitleden paniğe yol açtı. Bu sırada bir helikopterin havadan kitlenin üzerine ateş açtığı görüldü. Yaralı ve ölüler cadde ortasında kaldı. Kitle için kaçacak tek yol bırakılmıştı, bu da Dicle nehrine doğru 50 metrelik uçurumdur. Kitle bilinçli olarak kurşunlanıp bu uçuruma doğru sürüklendi. Yüzlerce insan bu uçurumdan aşağıya kendini attı. Diyarbakır'da yaşanan vahşetle ilgili, hükümet sözcüsünün yaptığı açıklama güvenlik güçlerinin yaptığı bu katliamı dünya ve Türkiye kamuoyundan çarpıtarak gizleme amacı taşımaktadır.



Ibrahim Aksoy ve Fehmi Işıklar hastanede

Sosyalist Parti Genel Başkanı Doğu Perinçek'in BBC'nin sorularına yanıtları:

Perinçek: Dün (11 Temmuz) 22.00 saatlerinde Devlet Hastanesi morgunda 12 ölü yatıyordu. Türkiye'de gazeteler 2 ölü diye yazıyor. Bunu bizzat gözüyle gören ve o ölüleri sayan görevlinin bana direkt aktardığı gerçek, en az 12 ölü vardı dün saat 22.00

dan tek bir el silah atılmamıştır, ne polis, ne özel time, ne havaya, ne guraya, ne buraya...

BBC muhabiri: Peki özel tim ne zaman ateş açtı ve neden açtı?

Perinçek: Şimdi çocuklardan, aslında disiplinsiz bir şekilde, zaman zaman taş atma olayı oldu. Buna herhangi bir şekilde cevap vermeye ihtiyac da yoktu. Diyelim bir el havaya ateş açılabilirdi. En fazla birkaç el. Fakat polis birkaç kez havaya ateş açtıktan sonra, surla-

VEDAT AYDIN'IN CENAZE TÖRENİ GÖZLEM RAPORU



İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi delegelerinden, Diyarbakır HEP İl Başkanı Vedat AYDIN, 6 Temmuz 1991'de ölüm mangalarıyla gözaltına alınıp katledilmiştir. İHD İstanbul Şubesi olarak Vedat'ın cenazesine katılmak üzere Şube Sekreterimiz Levan Firtina, Yönetim Kurulu üyelerimizden Hüseyin Aygöl, İzzet Kray ve üyelerimiz Ali Yılmaz ile Samet Güçlü'den oluşan bir heyet 8.7.1991'de Diyarbakır'a gitti. Cenaze törenine ilişkin gözlemleri şöyle:

1- Cenaze saat 10.30'da Maden'in yakınındaki mezarlıktan alındığında Maden'e giriş yasaklanmıştı. Mezarlığın etrafı jandarma, özel tim ve sivil-askeri polisten oluşan kolluk kuvvetlerince sarılmıştı. Panzerler de mevzilenmişti. Cenaze konvoyu 4000-5000 araçtan oluşuyordu. Yol boyunca tüm insanlar sayıp duruşuna geçip, yas tutuyorlardı. Vedat'ı ve şehitlerini anıyorlardı.

2- Cenaze konvoyu saat 13.00'de Diyarbakır'a vardı. Yol boyunca "Vedat'ın Kürt halkının düşmanlarına katledildiği" ve İstasyon Caddesinde tören yapılacağı anonsu yapıldı. Cenaze konvoyunun geçtiği ana caddenin bağlantı yolları ve caddeler polis ve askerlerce tutulmuştu. Törene katılmak isteyen 100 ile 600 arası değişen sayıda insanlar engelleniyordu. Fehmi Işıklar'ın uyarısı üzerine, konvoy geçtikten sonra katılmalarına izin verileceği, diyen polis amirinin sözüne rağmen, insanların törene katılması engellendi. Polis ve özel tim gehri adeta işgal etmişti. Tüm şehir halkı kepenklerini kapatmış, yasa katılmıştı. Çocuğuyla-yakısıyla Kürt halkı katliamı lanetliyordu.

3- Konvoy İstasyon Caddesi'ne vardığında Vedat'ın naaşı camiye alındı. Dini gerekleri yerine getirildi. Vedat'ın kardeşi ve Fehmi Işıklar katliamı lanetleyici konuşmalar yaptılar.

- İnsanlar avukatlarıyla neden görüşürölüyor?
- Neden gehre bir kız perdesi örtülüyor?
- Ölülerin gerçek sayısı neden açıklanmıyor? Neden sadece yaralı 14 olan Behzat ÖZKAN ve Mehmet ANGAR ile Bahattin TUFAN (19) adlı çocuk yaşta insanların öldürüldüğü yolunda yapılan açıklamalarla yetiniliyor?
- Yaralıların kimliği neden açıklanmıyor?
- Öldürülenlerin kimliği neden gizleniyor?

Sonuç olarak:

- Çatışma değil, barışçı bir gösterinin polis ve özel timce taranması, 10'u üzerinde ölü, sayısız yaralı ve binlerce gözaltı var, sivil halkın katliamı söz konusu.

- Çocuk denecek yaşta gençcekle insanların öldürülmesi ve yaralanmasının sorumluları ortaya çıkarılmalı. İnsanlık suçu işleyenlerin suçlarına ortak olmak uluslararası insan hakları belgelerine ve sözleşmelerine aykırıdır.

- Diyarbakır üzerindeki göz perdesi kaldırılmalı, ölenlerin gerçek sayısı açıklanmalı, yaralıların tedavi olanakları sağlanmalı, basının görev yapması engellenmemeli, gözaltındakilerin kimliği açıklanmalı.

- Terörle Mücadele Yasası, Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası, Olağanüstü Hal Yasası ve ek kararnamelelerin yasama hakkını ortadan kaldırıcı, zulüm düzenlemeleri var oldukça bu tür kitle katliamları teşvik edilmektedir.

- Tüm insanları yeni katliamların önüne geçebilmek için devlet terörüne karşı çıkmaya ve başta yazama hakkı olmak üzere tüm insan haklarını sahiplenmeye çağırıyoruz!

(13.7.1991)

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi

HEP Mardin Milletvekili Adnan Ekmen HEP otobüsünde yaşadıklarını hastanede şöyle anlattı:

Birden silah sesleri tekrar işitildi. Her taraftan kurşun geliyordu... Başta patlayan silah bir işaret gibiydi. Ardından her taraftan, surlardan ateş başladı. Orada, ben de çekerek taraklamaya başladım. O sırada kaçtım. Kaçarken bana karşıdan ateş edildi. Kurşunlar ayağımın altına düştü. Düşündüm, kaçmaktan vazgeçtim. Ön taraf açıktı, kaçarsam ateş altında olurum. Bu şekilde silahla ölmektense, polisin yanına gitmeyi seçtim. Aralarına alırlar, döverler, ama ölmemiş olurum diye düşündüm. Beni çok döv-düler. Milletvekiliyim diyorum, daha fazla dövüyorlar. Köfürler ettiler, milletvekilige, parlamentoya küfürler ediyorlardı. Öyle bir an geldik, sesim, soluğum kesildi. Dayak attıklarını hissediyordum ama, artık bir ses çıkaramıyordum. Birileri çağırdı, "Burada milletvekili var, getirin dövrün" dedi. Polislerden gelen giden dövüyordu. İy anımsıyorum bir, kravatından veya göm-leğinden tuttu, çekti. Bir yandan, "Milletvekili bu" deniliyordu, bir yandan da dövüyorlardı. (12 Temmuz 1991)

sularında. Bugün bu rakamda büyük bir ihtimalle artış olabilir, çünkü beyin cerrahisi müdahaleli yapılan epey yaralı vardı. Yaralı sayısı da yüzdelerdir. 1000'in üzerinde insan gözaltına alınmış bulunuyor.

BBC muhabiri: Siz Mardin-kapı'daki olaylar sırasında bizzat oradaydınız. Neler gördünüz, aktarabilir misiniz?

Perinçek: Oradaydım. En önemli gerçek; halk silahsızdı. Ben uzun süre yürüyüşün en önünde yürüdüm. Ve yürüyüşün bir disiplin altına alınmasına Karan Milletvekili Mahmut Alınak ve diğer SP'li bder arkadaşlarla gayret gösterdik. Olayı bizzat yaşadım ve kendi gözle-rimle gördüm. Halkın içinden, yürüyüş ve cenaze konvoyun-

rın üzerinde puslu kurmuş bir şekilde bekleyen özel tim, doğrudan doğruya hedef gözeterek kitleye yayılım ateşi açtı. Yüzlerce, binlerce kurşun atıldı 5 dakika süreyle. Zaten hemen orada 21 insanın düşmesi ve hastaneye kaldırılması kitlenin tarandığını gösteriyor. Doğrudan insanlar hedef alındı ve bir tertip kesinlikle vardı. O çok açık gözüküyordu ve oraya bir puslu kurulmuştu.

BBC muhabiri: Yani özel tim oraya hazırlıklı gitmişti diyor-sunuz, öyle mi?

Perinçek: Onlar orada bir olay çıkartmak ve halka ateş açmak hazırlığı içindeydiler, çünkü kuralı aları tamamen kaybetti devlet, otoritesi kuralı alanda yok. Şehirlerde de otoritesi bitti. Burada, doğrudan doğruya bir kitleyi yıldırma, çok sayıda ölü verdirerek, hatta bir simne duygusu, ruh hali yaratma amacı olduğu çok açık, bu bir. Ben orada yaşadım, hatta bizim orada sirtımızı verdiğimiz duvar üzerine de kurşunlar geldi. Parti önderi arkadaşlarla birlikteydik. Ve doğrudan doğruya karşıdaki sivil giyimli, askarlı salan... bazı özel tim görevlilerinin ellerindeki makineli silahlarla insanların üzerine ateş açtığını da gördük. Daha sonra mezarlığa gidilip döndükten sonra ise olay, kasıtlı ve tertipli olay feci bir şekilde devam etti. Ben o ikinci fazı görmedim. Çünkü HEP



Adnan Ekmen

otobüsüne binmedim. O otobüs-
teki insanların, bu arada yaban-
cı gazetecilerin yerlere yatırıl-
ması, otobüsün içine bomba atıl-
ması, lastiklerine kurşun sikil-
ması, ardından otobüs boşaltılıp
milletvekilleri, işte yabancı Al-
man gazeteci Lissy, Finlandiya
gazetecileri, diğer bir yabancı
gazeteci paspas gibi yatırılıp
sözlerinde tırtımlar. Olay de-
vam etti. Ve artık halk taran-
maya başlandı. Ambülanlar ta-
ranmaya başlandı. Ambülanları-
nın olay mahalline yetişmesine
olanak tanıtılmadı. Barikatlar
kesildi, ambülanlar çalıştırıl-
madı. Bunlar doktorların şik-
ayetleridir. Ben doktorlardan
dinledim. Doktorlar, "Ambül-
anlarla gidemiyorduk" di-
yorlardı. Yaralı doktorları bile,
doktorlar gidip alamıyordu. Ve
çok ölü verme amacı apaçık or-
tada gözüküyor.

BBC muhabiri: Sayın Perin-
çek, bunlar çok ciddi suçlama-
lar, çok ciddi olaylar. Sizce nere-
den yönlendiriliyor bu? Başiboş,
denetim altında olmayan bir
grup mu yapıyor bunu, yoksa
arkasında başka güçler mi var?

Perinçek: Bir kere bunu ya-
pan devletin güçleri, yani ateşi
açanlar özel tim. Özel tim devlet
görevlisidir. Devlet illegal oldu
Türkiye'de. Bence bu çok önem-
lidir. Devlet illegal işlere, te-
rörizme girdi. Bütün bunların
arkasında Türkiye Gladio'sunun
kontr-gerillası vardır. Hülyorau-
nuz, teorisinde var, adam kaçı-
rıp öldürmek, kitleyi sindirmek
için bu tür terör hareketlerine
grişmek. Son iki haftadaki bi-
lanço şudur: 10 legal insan
kurşuna dizilmiştir. Hilal Bele-
diye Başkanı Yakup KARA 4
arkadaşıyla birlikte aracından
indirilerek yolun birkaç yüz me-
tre ilerisine götürülüp kurşuna
dizilmiştir. SP Çiğre İlçe Örgütü-
müzden İbrahim SABİCA evin-

den alınmış, kurşuna dizilmiştir.
Vedat AYDIN gece evinden ali-
nıp götürülmüş, işkence yapıp
yolun kenarına atılmıştır. Mese-
la görülebilirlerdi. Halkın görme-
sini de istiyorlar, yani bir terör,
sindirme olayı çok açık var. 18
yere bomba atılmış son iki hafta
içerisinde. Şimdi burada altını
çizmek istediğim nokta şudur:
Legaldir hedefler. Legal kişilik-
ler, belediye başkanları, parti
başkanları, legal basın, dergiler,
İHD'ler, legal kurum ve kuruluş-
lar, siyasi partiler, yani legalite
hedef alınmaktadır. Legalite hak-
kının ortadan kaldırıldığı bir re-
jime doğru gidilmek isteniyor.
Bu, açıkça bir darbedir.

BBC muhabiri
Ferhat Boratav'ın haberi:

Yörede yer yer ve kısımlı ke-
penk kapatma eylemleriyle dile
getirilen bir tepki var. Bugün
cuma namazı sonrasında Diyar-
bakır çarşısında kepenk kapa-
tan dükkanlarda polisler tek tek
teşpit yaptığının taruk olundu.
Ancak tepkiler cenazede yaşı-
nanların büyüklüğüyle kıyaslan-
dığında, tahmin edilenden za-
yılı kalmaktadır. Bunda Kürdis-
tan İşçi Partisi'nin olaylardan
hemen sonra yaptığı bir değer-
lendirmeyle, acele tepki göster-
meme, devlete acele gösterile-
cek bir tepkiyi farklı değerlen-
dirmeler için bahane olarak kul-
lanma fırsatı vermeme kararı al-
masının etkili olduğu belirtili-
yor. PKK'ye yakın çevreler, iş ar-
tık, birkaç yıl öncesinde olduğu
gibi, "Allahsa, bizden de Allah"
gibi amatörce bir yaklaşımdan
çıkmıştır, demekteler. Aynı
çevreler, kırsal kesimde başla-
yıp kaza ve ilçe merkezlerine
kayan mücadelenin odağının

bundan böyle Diyarbakır kenti
olacağını ileri sürüyorlar. Bu
değerlendirmeler doğruysa ve
örgütün eylem yapma ya da yap-
mama konusunda tabanı denet-
leme gücü için şu anda yaşanan
görece sakinlik bir ölçü olarak ele
alınırsa, Diyarbakır'ın önümüz-
deki dönemde ciddi kitle eylem-
lerine gebe olacağını kestimek
mümkün. (12 Temmuz 1991)

Günaydın gazetesinden
Taşkın Şenol yazıyor:

... Birden karakol elvarındaki
polis barikatından otomatik sil-
ah sesleri duyulmaya başlandı.
HEP otobüsünün civarındaki po-
lisler de havayı taramaya ba-
ladılar. Yakın olan sivililer oto-
büse binmiş, daha uzaktakiler
ise benim gibi polislerin sığındığı
duvar dibine yapışmıştı. Elle-
rinde telsiz bulunan polis amir-
lerinin "Ateşi kesin" emirlerini
dinleyen yoktu. Özellikle özel
hareket timi elemanları kimseyi
dinlemiyordu. Birden bir el kur-
şun sesi, ardından da ısıklı ses
geldi.

HEP otobüsünün kaçma ola-
sılığına karşın, "sanki varmış
gibi" önlem alınmıştı. Birazdan
10 kadar özel tim dört bir yan-
dan otobüse saldırıya geçti. İçe-
riye atılan ve rengarenk bir du-
man bırakan sis bombaları ne-
deniyle otobüste bulunan 20'ye
yakın insan dışarı fırlamıştı. An-
cak, dışarıya çıkanlar, ki arala-
rında dokunulmazlığı buhman mül-
tervekilleri de vardı, jop, dipçik,
sopalarla saldırıya uğradılar. Mar-
din Milletvekili Adnan Ekmen,
"Ben hep sizin haklarınızı savun-
dum" sözlerine kulak asılmadan
bayılcıya kadar dövrüldü.

Tahli sıra bize gelmişti. Gaze-
teciler olduğumuzu söylememiz ma-

nız kaldığımız saldırıyı önleme-
diği gibi daha fazla tartaklan-
mamıza neden oldu.

Gözleri yuvalarından fırla-
mış, suratları gerilmiş, yüzlerine
bakmakla dahi korkuya kapıla-
cağınız bu insanlarda acıma, in-
sanlık gibi duygulara rastlama-
nız olanaksızdı. Üzerinde polis
elbisesi olmayan herkes onların
düşmanıydı. Onların gözünde
PKK militanı ile milletvekili ya
da gazeteci aynı düşmandı. Düş-
mana iyi bir ders vermenin se-
vinci ile bazı yine coplar ve dipçik-
lerle ambülanı bindirdiler. An-
laşılan demokrasi buraya hiç uğ-
ramamıştı. Ve uğramayacaktı.
Ancak, demokrasi gelmeden bu-
radaki sorunun çözülmeceği
açık bir şekilde kendini gösteri-
yor.

Hollanda radyosu
muhabiri Nadire Mater'in
Amed'den bildirdikleri:

Bilindiği gibi dün saha 8.00'-
de Diyarbakır'dan Vedat AY-
DIN'ın ölü bulunduğu Maden'e
gidilmiş. Ögle saatlerinde Diyar-
bakır'a varılmıştı. 20 km uzun-
luğundaki araba konvoyu ve şe-
hirde cenazeyi bekleyenlerle bir-
likte, 60 bin kişiyi aşkın bir kala-
balık oluşmuş ve İstasyon Mey-
danı'na gelinceye kadar bir olay
yaşanmamıştı. Yağın, genç, ço-
cuğu, kadını ve hatta hastala-
rıyla bütün bir halk oradaydı
sanki. Gelemeyenler ise camlar-
dan, çatılardan, kapı önlerinden
Vedat AYDIN'ı selamlayıcı. Ara-
da 7-12 yaşlarında çocuklar, her
sokağın 30-40 metre ilerisinde
barikat kuran polisleri taşı-
maya çalışmış, olayın büyümesi
organizasyon komitesince önlen-
miş. Olaylara Mardinkapı şe-

hitliğinde açılan ateşle bağlan-
mıştı. Yaralanmasından önce ko-
nuştığımız HEP Mardin Millet-
vekili Adnan Ekmen, Olayları,
"Militarizm halkın direnişini,
çoğusunu hazmedemedi" şek-
linde açıklamıştı.

Bugün durum sakin görünö-
yor. Ne var ki, kime ne olduğunu
öğrenmeye çalışan insanlar, ne
olacağını bilememenin de kaygı-
sını yaşıyorlar. Şu anda gelen bir
habere göre, yalnızca Diyarba-
kir Devlet Hastanesi'nde ölüle-
rin sayısının 18 olduğu söyle-
niyor. (12 Temmuz 1991)

SHP Diyarbakır İl Başkanı
Dağıstan Toprak'ın
anlattıkları:

Yürüyen güzergahında özel ha-
rekat timinin görevlendirilmesi
kasıtlı ve bilinçli bir olaydır.
Şu açıdan ki, özel hareket timi
bu tür olaylara yönelik düzen-
lenmiş bir grup değildir. Özel
harekat timinin olayların önlen-
mesinden çok, olayların geliş-
mesine ve boyutlanmasına yöne-
lik bir tutum takındığı görülmüş-
tür. Özel hareket timi hedef
gozetmeden ateş etmiştir. Diğer
polisler daha ilimli davranmış-
tır. Olayda parlamenterlere yö-
nellik saldırıda. Türkiye'de par-
lamentoların ve parlamentonun
saygınlığının, devletin güvenlik
güçleri tarafından zedelediği ka-
naatindeyim. Bölgede demokra-
tik hak ve özgürlükler konusun-
da mücadele, şiddet unsurlarını
içeren yönleri keşilmek istenmiş-
tir. Devletin bazı organları, de-
mokratik hak ve özgürlüklerine
ulaşması konusunda Kürt halkı-
nın sürdürdüğü demokratik mü-
cadeleyi içlerine sindirememek-
tedirler. Bu tür eylemlerle bir göz-
dağı vermek istemişlerdir.

BASINA AÇIKLAMA

Son bir ay içerisinde, Mustafa Özer'in arabasının bombalan-
masıyla başlayan Özgür Halk, Medya Güneşi ve İnsan Hakları
Derneği'nin bulunduğu binanın bombalanması, Batman İHD
YK üyesinin arabasının bombalanması, Hilal Belediye Başkanı
ve üç arkadaşının öldürülmesi ile sürmekte olan karanlık güçlerin
terör eylemleri Vedat AYDIN'ın öldürülmesi ile doruğa ulaşmış-
tır.

Bu saldırıların sorumlularının kimliklerinin saptanması için
devletin hiç bir açıklamasının bulunmaması düşündürüldür.

Bütün bu saldırılar karanlık güçler tarafından gelişen top-
lumsal muhalefeti bastırmaya yöneliktir. Bu saldırılarla bölge-
mizdeki demokrasi ve insan hakları savunucularının hedef
olarak alındığı, bundan sonra da saldırıların hay hedefi
olacağı, bunun da sorumlusunun gerekli önlemleri almamakta
ısrar eden resmi makamlar olduğu açıktır.

10.7.1991 tarihinde yapılan cenaze töreninde, devletin mas-
keli ve maskeless güvenlik güçlerince katliam boyutundaki
saldırı bile kamuoyuna çarpıtılarak aktarılmıştır. Muhalefet
güçlerinin insansal ve yasal meşru tepkileri suç olarak lanse
edilmiştir.

Bu katliamın sorumlularının açığa çıkarılması, bu konuda
gerekli duyarlılığın gösterilmesi her kesimin görevidir.

Gerek Türkiye ve gerek dünyadaki tüm insan hakları
savunucularını alıyami olan olmayan tüm demokratik güçleri
ve örgütlenmeleri bu konunun üzerine getirmeye, kendi kamuoy-
larını aydınlatmaya çağırıyoruz.

Dağıstan Toprak (SHP İl Başkanı), Erkan Karagöz (SBP İl
Başkanı), C. Kenan Arhış (SP İl Başkanı), Şaban Aslan (HEP
İl YK üyesi), Nazdar Kabramaner (İHD YK üyesi), Mehmet
Yıldız (Petrol-İş Şb Bşk), Musa Çelik (Yol-İş İl Nolu Şb.
Bşk), Vezir Perişan (Belediye-İş Şb Bşk), Cabbar Leygare
(HEP Parti Mec. üyesi), Av. M. Sevgin Tanrıkuş (Diyarbakır
Bölge Barosu Genel Sekreteri ve YK üyesi), Salih Güneşekin
(Makina Müh. Od. Bşk), Ahmet Cengiz (Mim. Od. YK üyesi),
Hida Kılıç (İng. Müh. Od. YK üyesi), Özer Erdemli (Elk. Müh.
Od. Bşk. Yrd.), Refik Karakoç (Ziraat Müh. Od. YK. üyesi),
Mahmut Ortakaya (Tabipler Odası Bşk)

KÜRT HALKI ÜZERİNDEKİ DEVLET TERÖRÜ İNSANLIK ADINA UTANÇ KAYNAĞIDIR

En temel insan hak ve özgürlüklerini bile
kullanma hakkından yoksun, "Olağanüstü Hal"
adı altında "devlet terörü"nın katmerlisıyla kar-
şı karşıya bulunan Kürt halkının üzerindeki
baskılar, Güney Amerika'daki faşist diktatörlük-
leri aratmayacak düzeye ulaşmıştır.

Kürtçe konuşma yasağının kaldırılmasının ar-
dından huzla tırmandırılan devlet terörü, Kürtçe
konuşma yasağına "rahmet okutacak" dinstandır.

Olağanüstü Hal Bölgesinde güvenlik güçleri-
nin, özel timin sık sık gerçekleştirildiği baskın-
larda, yağlı, kadın, çocuk demeden yüzlerce kişi
gözaltına alınmakta, işkenceden geçirilmektedir.
Bazıları sorgusuz, sualsiz kurşuna dizilmekte,
cenazelerini almak isteyen halkın üzerine ateş
açılmaktadır.

22 Haziran'da Hazer'da çocuğu öldürülen bir
aileye başsağlığı dilemeye giden halkın üzerine
açılan ateş sonucu 11 yaşındaki bir kız çocuğu-
nun ölümlü, bilinen örneklerden yalnızca bir ta-
neeldir.

Cezre'de İHD temsilcisinin evine, Diyarbakır'-
da HEP eski İl Başkanının arabasına, İHD'ye, Öz-
gür Halk ve Medya Güneşi dergilerinin bürolarına
bomba konulması, Kürt halkı üzerindeki baskı ve
terörle yıkılma ve sindirme saldırılarının demok-
ratik kitle örgütlerini ve siyasi partileri de içine
alarak, giderek yaygınlaştığını göstermektedir.

Son olarak HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat
AYDIN'ın evinden alındıktan 3 gün sonra, işken-
ce görmüş, elleri-kolları kırılmış ve otomatik
silahlarla taranmış şekilde bulunmasının ardın-
dan, cenazeye katılanlar üzerine ateş açılması, 3
kişinin ölümü, yüzü aşkın insanın yaralanması
bardağı taşıran son damla olmuştur.

Basın-yayın üzerindeki sansür, haberleşme
özgürlüğü üzerindeki kısıtlamalar sonucu ka-
muoyuna alabildiğince çarpıtılarak iletilen bu
gelişmeler, devlet terörünü tüm ülkeye yay-
gınlaştırmak için gerekçe yapılmaktadır.

Eğer bölgede devletin prensiplerine, kuruluş
amacına, anayasasına aykırı çabamalar varsa,
devletin bunlara karşı kendisini koruyucu yasa-
ları vardır. Güvenlik güçlerinin görevi, sosyal hu-
kuk devleti olmanın bir gereği olarak, bu yasaları
uygulamak, çıkacak olaylara bu yasalar çerçeve-
sinde müdahale etmektir. Ceza vermek ise, an-
cak bağımız yargı organlarının işi olmalıdır.

Bölgede kontr-gerilla terörü estirmek, yargısız
infazları yaygınlaştırmak ve devlet terörünü tir-
mandırmakla çağdaş demokratik bir gelecekte
her geçen gün biraz daha uzaklaştığımız olmaktadır.
İnsanların yaşam haklarından daha kutsal bir
hak olamayacağı iyi bilinmeli, tüm insanlık bu
insanlık dışı katliamlara karşı çıkmalıdır.

Bizler, Türkiye'nin bu güncel sorununun, de-
mokratik bir ortamda özgürce tartışılmasından,
soruna demokratik çözümler bulunmasından ya-
naysız.

Ancak siyasi iktidar bu yolu bilinçliçe tıkı-
makta ısrar etmektedir.

Böyle bir durumda Kürt halkının özgürlük
mücadelesine omuz vermek, gerçekleri ülkemiz
ve dünya kamuoyuna sergilemek, demokrasi
adına olansa gücümüzle bu insanlık dışı baskı-
lara karşı çıkmak başlıca görevlerimizdendir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Patrol-İş
Merkez Yönetim Kurulu adına
Genel Başkan / Münir Ceylan

Amed serîhildanî sürecinde meydana gelen diğer olaylar ve halkımızın gerçekleştirdiği kitlesel gösteriler



13 Temmuz 1991, Cizra Botan Kürdistan 7 den 70 e Başkan APO'nun önderliğinde şahitlerin yolunda marşla yürüyor.

NİSÊBÎN

13 Temmuz'da Amed serîhildanî sürecinde meydana gelen saldırıları protesto etmek için köylülerin ilçe merkezine yürüyeceği beklentisi içinde olundu. Saat 18.00 sıralarında köylülerin ilçede olacağı hesaplanıyordu. Muhtemelen sömürgeciler bazı duyurular aldılar. Bu nedenle ilçe merkezine çok sayıda özel tim birlikleri ve çevik kuvvet sevkine başladılar.

Köylülerin gelmemesi üzerine saat 18.30 sıralarında 500 civarında kadın ellerinde ERNK bayraklarıyla yürüyüşe başladı. 600 metre kadar yüründükten sonra özel timler müdahale etti. Yürüyüşü dağıtmak isteyen özel timler önce havaya ateş ettiler. Göstericilerin dağılmaması üzerine özel timler saldırıya geçti, zor kullanmaya başladılar. Dipçiklerle vurmaya başlayınca, kadınlar savunmaya geçti ve taşlı sopalı bir çatışma başladı. Her iki taraftan yaralananların olduğu olaylar, en az iki saat sürdü. Ardından halk milislerinin devreye girerek silahla yamı verdiklerini gördük. Çatışma bir süre mahalle aralarında devam etti ve saat 22.00 sıralarında silah sesleri sustu.

Kısa bir süre sonra 22.30 sıralarında başka mahallelerden silah sesleri gelmeye başladı. Saat 23.15 sıralarında yeni yapılan hükümet konağı binası gerilimler tarafından bombalanarak havaya uçuruldu. Sömürgeciler çıkan yangını söndüremedi ve bina tamamen imha oldu. Binayı saran özel timler yangını seyretmekle kaldı ve sabaha kadar orada nöbet tuttular. Gece evlere yapılan baskınlar da bazı kadınlar gözaltına alındı.

Ertesi gün köylülerin neden ilçeye gelemedikleri anlaşıldı. Bira-

raya gelen binlerce köylü Kertwin (Durucu) köyüne kadar yürümüşler. Ömeriyan bölgesindeki köylülerden oluşan halk topluluğunun öne Kertwin köyünde askeri birlikler tarafından kesilmiş 10 km daha yürüyüp Nisêbîn Kışla Mahallesi'nde miting yapmak isteyen köylüler durdurulunca, akşamı kadar dağılmayarak gösteriler gerçekleştirdiler.

Aynı gün Nisêbîn'deki tüm çöförlükler kontak kapattı. Köylülerin gösterilerini engellemek isteyen sömürgecileri protesto amacıyla İpek Yolu olarak bilinen E-24 karayolunu araçlarıyla uzun bir süre trafiğe kapattılar. Tehditlere rağmen eylemi gerçekleştiren kamyoncular, kendi kararları üzerine eyleme son verdiler.

14 Temmuz günü ise aynı şekilde bu sefer bu köylülerin karşı tarafına düşen ova köylüleri halkı merkeze yürüyüşe geçti. Aynı anda binlerce Hezex (İdil) köylüsü ana yolları çıkarak, Hezex merkezine yürümeye başladı. Fakat askeri birlikler yolları kapatarak ilerlemelerini engellediler. Bunun üzerine köylüler direnişçi geçti. Ardından çıkan olaylarda 40 civarında köylünün gözaltına alındığı bildirildi.

Durumun çok gergin ve kepenklerin de kapalı olduğu 14 Temmuz gününde, Nisêbîn merkezinde ilginç bir olay yaşandı. Muhtemelen, bu günün "Ulusal Onur Günü" olduğunu bilen ve kendilerine yönelik eylemlere girişileceğini hesaplayan sömürgeci güçler tamamıyla kışlalara çekilmişti. Cadde ve sokaklarda bir tek polis veya timle rastlanmıyordu. Halkın da büyük çoğunluğu sokağa çıkmadı. Sokaklar çalkı ve türkülerle doluyordu, slogan atan çocuklara kalıyordu. Akşamı kadar, "Mezî APO... bilind APO" türküsü Nisêbîn'de yankılanıyordu.

CİZİRA BOTAN

13 Temmuz günü, birkaç gün yaşanan kepenk eylemi paralelinde Cizra Botan'da çok gergin bir durum yaşandı. Cizra Botan köylüleri o gün, merkeze yürüyordu. Yaya ve traktörlerle biraraya gelen köylüler, Amed olaylarını protesto etmek için önce Cizra Botan-Nisêbîn arasındaki İpek yolunu 2 saat trafiğe kapadılar.

Sabah erken saatlerinde Cizra Botan'ın 35 kilometre batısına düşen Bazîfî (Katran) köyü yakınlarında toplanan, aralarında kadın, yaşlı ve çocukların da bulunduğu 10 bin civarındaki göstericiler, askeri müdahale oluncaya ka-

dığımızda özel timler ile halk arasında yer yer olaylar ve kepenk eylemleri başlamıştı. Fakat halk dağılmıyordu. Bulundukları nokta Cizra Botan'ın Nisêbîn istikametine çıkışıydı. Burası merkeze 15 km uzaklıktadır. Onbin civarında köylü birleşmiş, 15-20 km kadar yürümüş ve şimdi Yavşan köyü yakınlarında gösteri yapıyorlardı.

Bize gelen bir haber üzerine olay yerine gittik. İlk bakışta şaşkınlık ve arkadaşlarına herhalde tüm Cizra Botan buraya toplanmış dedim. Bu kadar insan nereden ve nasıl toplanmıştı? En az 10.000 kişi vardı. Ellerinde Başkan APO'nun posterleri, şehit Bêrîvan'ın resimleri

burakmadılar.

Askeri güçler de üç ayrı yerde barikat kurmuştu. Yürümeye AP ajansından bir muhabir de vardı. Geri gelmek istedik, ancak barikatlara aşamadık. Dağılmadan sonra Cizra Botan'a geri döndük.

Öte yandan, Cizra Botan'dan aldığımız haberlere göre E-24 karayolunda binlerce asker devriye geziyor. Amed, Mardin, Sert, Şirnex ve Elîl'in tüm önemli noktalarında özel hareket timleri ile jandarma komando birlikleri yerleştirilmiş, timler ise helikopterlerle dağlık kesimleri tarıyorlardı. Mardin, Sert ve Şirnex ilçelerinde helikopterler düzenli gözlem uçuları yapıyorlar.



Konya Kurtuluşu'ndan Amed'e antlaşma destek.

dar yürüyüşlerini sürdürdüler. Müdahale sonrası da çıkama kadar gösteriler yapıp dağılmadılar. Vedat AYDIN'ın katledilmesini ve daha sonra Amed'deki cenaze töreninde sömürgecilerin tutumunu protesto eden göstericiler, "Bij Serok APO", "Bij PKK", "Bij Kurdistan", "Şehiden me nemir in" sloganlarını haykıyorlardı.

Olayları izlemeye giden muhabirimiz şöyle anlatıyordu: "Göstericilerle bulduğumuz alana var-

ırdı. En yokuşın tamamıyla kaplanmıştı. Fotoğraflar çekmeye başladım.

Önleri kesildiği için Cizra Botan'a yürüyemedik. Oraya varabilmemizden önceki doğrudan. Kurdukları barikatlara açmıyorlardı. Bir süre daha eylem sürdü, sonra sessizce dağılmaya başladılar. Ciddi bir çatışma olmadı. Müdahale sert olmaydı, büyük olaylar gerçekleşmedi. Halk yürümeye kararında çok diretti, ama

KONYA

Vedat AYDIN'ın ölüm mangalarınca katledilmesini ve Amed serîhildanında halka yayılım ateşi açılmasını protesto etmek isteyen 1000 kişilik bir grup kent merkezinde bir korsean gösteri yaptı. 14 Temmuz'da Konya'da yapılan bu gösteride ellerinde ERNK bayraklarıyla yürüyen göstericiler, eylem boyunca "Bij PKK", "Bij Kurdistan"

tan", "Bijî Serok APO", "Vur gerilla vur, Kürdistanî kor" sloganlarını haykurdular. Sabah saat 10.00 sıralarında başlayan gösteriye, bir süre sonra çevik kuvvet güçleri müdahale etmek istedi. Bunun üzerine göstericiler ellerinde salladıkları yeşil, kırmızı, sarı bayraklarıyla sokak aralarına dağıldılar. Dağılıma enasından çıkan olaylarda her iki taraftan yaralanmalar oldu. Tağılı sopa ve kavgada yaralanan yurtseverler polislerin ve çevik kuvvetlerin eline geçmedi. Olaylardan sonra yapılan aramalarda, en az 138 kişi rastgele gözaltına alındı.

AMED

Amed serhildanı ardından kente egemen olan sansizlik, 14 Temmuz günü 300 civarında kişinin yaptığı militanca bir korean gösteriyle bozuldu. Saat 13.00 sıralarında Melikahmet'te toplanan göstericiler "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Kürdistan faşizme mezar olacak" sloganlarını atarak Melikahmetbaşı'na doğru yürüyüş geçtiler. Sonra, "Bir dilêrêz, bin doğarêz - ERNK" yazılı bir pankartı açarak caddeye attıkları molotof kokteyli ile yolu trafiğe kapadılar. Sömürgeci güçlerin müdahalesine fırsat vermeden, ara sokaklardan dağılan göstericilerden gözaltına alınan olmadı.

Bir önceki gece ise, Amed merkezde kepenk kapatma eylemine uymayan ve çağrıları dikkate almayan bir işbirlikçinin toptancı dükkanına molotof kokteyli atıldı. Saat 24.00 sıralarında gerçekleştirilen eylem sonucunda dükkannda yangın çıktı. Aynı anda çevreden otomatik silah sesleri yükseldi. Yine 13-14 Temmuz günlerinde Amed'in çeşitli semtlerinde çok sayıda PKK imzalı bildiriler dağıtıldı. Sömürgeci güçlerin olayı duyması üzerine geniş çaplı operasyonlar başlatıldı, ancak ellerine birşey geçmedi.

14-15 Temmuz günlerinde de Amed'de sivil bir yas sürüyordu. Kentin hiçbir yerinde daha müzik çalınmıyordu. Halkın sessiz bir tepkisi söz konusuydu. Tüm eğlence yerleri kapalıydı. İşçi olmaya nın dışarı çıkmadığı, çıkanların da korkusuzca HEP binasına gittiği görüldü. Moral yüksek, öfke büyüktü. Halk, "Amed tarihinde böyle bir birlik daha görülmedi" değerlendirmesini yapıyordu. Halkın korkuyu attığı, buna karşın sömürgecilerin korku ve panik içinde olduğu gözlemleniyordu. Halkta öncelikli taraflara olumsuzlukları gözlemlenirken de, taraf değiştirildiği ve sömürgecilere tavır aldığı belirtiliyor.

ADANA

İnsan Hakları Derneği Adana Şube Başkanı Avukat Elif Tuncer'in de aralarında bulunduğu bir grup, Adana'dan Amed'e Vedat Aydın'ın cenaze törenine giderken, 10 Temmuz günü sabahın karşı saat 08.30 sıralarında trafik kazası geçirdiler. Ruha'nın Gire Sor (Siverek) ilçesi yakınlarında meydana gelen trafik kazasında Elif Tuncer ile aynı otomobilin içinde bulunan İHD Adana Şubesi Yürütme Kurulu üyeleri Hasan Üstün ve Celal Ölçmez ile İHD üyeleri Yusuf Üstün ve Seyhan Belediye Zabıta Müdür Yardımcısı İsmail Taran da yaralanarak yaralı olarak otomobilin içinde bulunan Hilal Öçkardeş ile Ali Kaya adlı kişiler de yaralandılar. Anlatıldığı üzere kaza, İHD'ilerin içinde bulunduğu



13 Temmuz 1991. Cizre Botan Köyü'nün şehir merkezine yürüyüşü

özel aracın, karşı tatikametten gelen bir kamyonun altına girmesi sonucunda meydana geldi. Çok sayıda kişi siyasi davaya avukat olarak katılan Elif Tuncer, aynı zamanda Türkiye İnsan Hakları Vakfı-TİHV'nin Danışma Kurulu'nda da yer alıyordu.

Olaydan sonra cenazeler Adana'ya götürüldü. Ertesi gün binlerce insanın katıldığı bir cenaze töreni ile naaflar toprağa verildi. Tören esnasında binler ulusal kurtuluşçu sloganlar haykırarak, acılarını birarada olmaya çalıştılar. Kitleler bu vesileyle bir kez daha sömürgeci Türk devletini ve onun Kürdistan'daki özel savaş uygulamalarını protesto ederek, cenaze törenini bir serhildana dönüştürdü. "Bijî Serok APO", "Bijî PKK-



ELİF TUNCER

ERNK & ARGK", "Vedatlar... Elifler ölmez", "Kürdistan faşizme mezar olacak" ve "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kor" sloganları atıldı. Cenaze töreni gösterileri esnasında kitleler, E-5 karayolunu 1 saatten fazla trafiğe kapattılar.

MERSİN-İSTANBUL-İZMİR

Vedat AYDIN'ın katledilmesini protesto amacıyla 10 Temmuz günü İstanbul'da bir gösteri yapıldı. İHD şube yöneticilerinin de aralarında bulunduğu kalabalık bir grup biraraya gelerek Vedat AYDIN'ı anmak için bir dakikalık saygı duruşunda bulundu. Vedat AYDIN'a saldırısı, alçakça bir girişim olarak nitelendirildi. Grup daha sonra valiliğe doğru yürüdü. Ellerinde bulunan Vedat AYDIN'ın posterini valilik binasının duvarına astıktan sonra göstericiler, sansizce dağıldılar.

Mersin kent merkezinde toplanan kalabalık bir grup 14 Temmuz'da Atatürk Anıtı'na alyah çelenk koydu. Ulusal kurtuluşçu sloganların atılması ardından kitle, herhangi bir olaya meydan vermeden dağıldı. Aynı gün gece Mersin'de bir polis arabası tarandı. 3 polis ağır yaralandı. Olayın Vedat AYDIN'ın katledilmesi ve Amed olaylarının protesto edilmesi ile ilgili olduğu anlaşıyor, ancak bu konuda net bilgiler henüz elime ulaşmış değildir.



Trafik kazasında ölenler için Adana'da yapılan cenaze töreni

İzmir'de HEP İl Başkanlığı önünde toplanan kalabalık bir kitle, Vedat AYDIN'ın katledilmesini kınamak ve başsağlığı dilemek amacıyla eşi Şükran Aydın'a, HEP Diyarbakır İl Örgütü ve genel merkeze telgraf çekmek üzere 13 Temmuz'da PTT'ye doğru ulusal kurtuluşçu sloganlar eşliğinde yürüdü. 500 civarında kişinin katıldığı bu eylem sırasında slogan atıldı, bahaneyle en az 7 kişi gözaltına alındı. Ertesi gün sabah 07.00 sıralarında bir bankaya molotof kokteyli atıldı, bankada yangın çıktı. Yine aynı saatte Gümrük alanındaki postahane binası önünde bulunan bazı resmi araçlara benzin dökülerek yakıldı. Amed'deki olayları protesto amacıyla yapılan bu eylemler ardından, kentin çeşitli yerlerinde yapılan kimlik kontrolleri esnasında 10 civarında kişi rastgele gözaltına alındı.

KONYA MAZRA-RUHA-DİLÜK-AMED-ELİH

Vedat AYDIN'ın kontr-gerilla elemanları tarafından evinden alınıp katledilmesine benzer bir olay da, Dilük (Antep)'te yaşatılmak istendi. 9 Temmuz gecesi, HEP Antep İl Başkanı Abdülkamel Sakık'ın evine gelen ölüm mangaları üyeleri, Sakık'ın kapıyı açmaması üzerine bir süre sonra kaçmak zorunda kaldılar.

HEP Konya İl Başkanı Ötkü Dal-

kılıç, ortada hiçbir gerekçe yokken, "İfadehine başvurucağız" diyen sömürgecilerin polislere tarafından 10 Temmuz günü gözaltına alındı. Parti arkadaşlarının hareketine geçmesi üzerine de, nereye götürdüklerini açıklamak zorunda kalan polis yetkilileri, Ankara'dan gelen bir emir üzerine gözaltına aldıklarını açıkladıktan sonra aldıkları HEP Konya Teşkilatı Genel Sekreteri Avukat Ali Çetinkaya'yı da Ankara'ya götürceklerini açıkladılar. Aynı gün Elif (Batman)'de de Yeni Ülke gazetesel muhabirlerinden Cengiz Altun polis tarafından gılgice gözaltına alındı. Kendisini tartaklayan bazı sivil polisler tarafından kaçırıldıktan sonra, harekete geçen yankınların ısrarla sorumluların üzerine gitmesi ardından, Elif savcısı, Altun'un gözaltında olduğunu istemeyerek kabul etmek zorunda kaldı.

Amed serhildanı sonrası günlerinde HEP Elazığ İl Başkanı Orhan Demirbağ, HEP Urfa İl Başkanı Mustafa Yılmaz ile HEP Urfa Merkez İlçe Başkanı Muhlis Melik, kontr-gerilla yöntemleriyle gözaltına alındılar. Polise alınıp götürülmelemleri hakkında kamuoyuna hiçbir bilgi yansıtılmadı. Yakınlarının araştırmalarını sürdürmesi ve nerede olduklarını ortaya çıkarması üzerine, evlerinde ve işyerlerinde arama yapıldıktan sonra polis yetkilileri, onları Ankara'ya göndereceklerini açıkladılar.

Öte yandan, Amed serhildanı sırasında yaralıları hastaneye götürülen araçtan polis tarafından alınarak dövülen doktor Ferit Adıgüzel, hastanede tedavi yapılırken gözaltına alındı. 14-15 Temmuz günleri de Amed'te gözaltı furusu ve saldırı operasyonları sürdürüldü. Kentin her yeri kontrol altında tutulurken, bazı evler ve işyerleri arandı. Önemli tüm noktalara yerleştirilen özel timler ve komandolar çok sayıda insanı da gözaltına almayı sürdürdüler.

16 Temmuz'da yine Elif'te HEP Batman Merkez İlçe Başkanı Nizamettin Tuğaç ile Yeni Ülke gazetesel Elif muhabiri Hayrettin Çelik, polislerce gözaltına alınarak götürüldüler.

Vedat AYDIN'ı anma ve Amed serîhildanıyla dayanışma amacıyla esnaf yoğun kepenk kapatma eylemleri gerçekleştirdi

Amed: Vedat AYDIN'ın cenazeini Maden'den almak için sabah erkenden araba konvoyunun yola çıkması paralelinde Amed esnafı kentlin tüm semtlerinde kepenk kapattı. 10 Temmuz günü uygulamasına bağlanan eyleme katılım %100 oldu. PKK Amed Temsilciliği'nin dağıttığı bildiri ardından, Amed esnafı eylemine başladı. Amed'de kepenk kapatma eylemi esnasında, açık bir tek dükkan bile yoktu. Sömürgeci güçlerin tüm baskı ve tehditlerine rağmen dükkanlar günboyu açılmadı. Rağlar ve Ofis semtlerini dolaşan muhabirimiz, sokaklarda tek bir insan ve araba rastlanmadığını, tüm halkın serîhildan'da yer aldığını bildiriyordu.

11-12-13-14 Temmuz günleri de kepenk kapatma eylemine devam edildi. Ancak sömürgeci güçlerin yoğun tehditleri ve esnafa büyük maddi hasar verilmeleri nedeniyle kepenkler yer yer kapalı kalabildi. 12 Temmuz günü öğle saatlerinde esnaf kepenk indirirken, sömürgeci güçler saldırıya geçerek engellemek istedikler. Bu nedenle esnafın bazıları dükkanlarını açmak zorunda kaldı. Ama 6 gün boyunca Mardinkapı, Melikahmet, Balıkcılarbaşı ve Kore mahallesi sokak aralarındaki dükkanlar eylemini kesintisiz sürdürdü. Amed kenti tarihinde bu düzeyde bir kepenk kapama uygulamasına ilk kez rastlanıyordu. Halk, "Büyük bir zafer elde edildi" değerlendirmesini coşkuya yaşıyordu.

Kepen eyleminin yanı sıra Amed'de bulunan tüm sendikalara üye ve bağta da devlet kurum ve kuruluşlarında çalışan işçiler olmak üzere, tüm işçi kesimleri işi bıraktı. İşçiler, serîhildana katılarak Amed'i genel grev havasına soktular.

Erxeni: 10 Temmuz günü sabah erkenden Erxeni esnafı kepenkleri indirdi. Esnaf ve tüm halk Vedat AYDIN'ın naağını Maden'den almaya giden cenaze konvoyunun gidiş ve dönüş sürecinde yolun sağına ve soluna döktü. Binlerce insan; çocuk, kadın, yağlı, erkek ellerindeki kesik ü sor ü ser renkleriyle, durmaksızın "Bijî PKK" sloganını haykırdılar.

Tüm gün boyunca Erxeni'de bir tek dükkan bile açılmadı. Hatta köylerdeki esnaf da kepenk indirerek halkla birlikte cenaze törenine destek amacıyla Erxeni'ye gelmişti. Akşama doğru sömürgeci güçler, tüm baskılarına rağmen şehir merkezindeki tek-tük dükkanı ancak açtırabildiler.

Erxeni halkı ilk kez böyle bir eylemi gerçekleştiretiyordu.

Êlih: Aynı gün, Vedat AYDIN'ın şehit edilmesini protesto ve Amed'le dayanışma amacıyla, Êlih esnafı kepenk kapatma eylemine sahahtan başladı. Esnafın %95'i eyleme katıldı. Halkın bu güçlü çıkışı sömürgeciyi çığna çevirdi. Yaptıkları uyarılara kulak asmayan esnafın dükkanlarına saldırılarda bulundular. Herşeye rağmen kepenkler öğleye kadar kapalı kaldı. Dükkanların kapıları, özel timlerin zor kullanmasıyla parçalandı. Halk büyük öfkeyle protesto girişimlerinde bulundu. Bunun üzerine olaylar çıktı. Sömürgecilerin işyerlerinin cam ve kapıla-



Nisan 1991, Amed.

runu kırmaya devam etmeleri üzerine, halk HEP li binası önünde toplandı. Gösteri hazırlığında olan halka timlerin saldırması üzerine, halk da taşlarla timlere karşılık verdi. Olaylar esnasında en az 60 yurtsever gözaltına alındı. Kepenk kapatma eylemi sırasında kepenklerin kırılması ve zorla açılması ardından çıkan çatışmaları görünümlerle isteyen gazeteciler de gözaltına alındı. Olaylarda bazı yurtseverlerin yaralandığı da bildiriliyor.

Bismil: Bismil ilçesi de 10 Temmuz'da kepenk kapattı. Zaten sabah erkenden Bismil ölü şehir görünümüne bürünmüştü. Halkın çoğu Amed serîhildanına katılmak için Amed'deydi. Kepenklerin kapalı olduğu ilk gün Bismil'de durum sakin geçti. Katılım ise %100 oldu. 10 Temmuz'dan sonraki günlerde de kepenkler kapalı kaldı. 12 Temmuz günü Bismil'de durum gerginleşti. Sömürgeci güçler kepenkleri zorla açmaya yeltendiler. Halkın karşı koyması ve gösteri tehditinde bulunması üzerine geri adım attılar. Bazı kepenkleri kırarak isteyince de küçük çaplı olaylar oldu, halktan bazı insanlar tartaklandı. Bismil'de gerginlik ve kepenk kapatma eylemi 14 Temmuz'da da sürdü. Bismil'de şoförler de kontak kapatarak Amed-Bismil ulaşımını tamamen durdurdular.

Farqin: 10 Temmuz'da esnaf kepenk indirdi. Farqin(Silvan)'daki kepenk eylemine %100 bir katılım gerçekleşti. Halkın çoğunluğu serîhildana katılmak üzere Amed'e gitti. Ardındaki günlerde de kepenk eylemi sürdü. 6 gün boyunca gergin bir hava ilçeye egemen oldu. Muhtemel gösterileri engellemek için tüm sokaklara ve cadde başlarına sömürgecilerin zırhlı birlikleri yerleştirilmişti. Esnaf tüm tehditlere rağmen eyleminden vazgeçmedi.

Lice: Lice ilçesi de 10 Temmuz'da kepenk eylemine başladı. Lice'den binlerce insan Amed serîhildanında hazır bulundu. Sömürgeci dükkanları zorla açtırmak istedikler, ama ilçede esnaf bulamadıklarından çaresiz kaldılar. Lice'de kepenk eylemi 3 gün sürdü. Katılım %100.

Çınar: Amed'in Çınar ilçesi en erkenden kepenk eylemini başlatan ilçelerimizdendi. Esnaf ke-

penk kapatarak, Amed yoluna koyuldu. Halkın %90'ı Amed serîhildanındaydı. Katılım %100. Eylem 3 gün sürdü.

Hezro: 10 Temmuz günü Hezro da kepenk eylemine başlamıştı. %100 bir katılımın olduğu kepenk eylemi esnasında, sömürgeci müdahalede bulunamadı. Halkın ağırlıklı kesimi Amed serîhildanına katıldı. Kepenk eylemi 3 gün sürdü.

Hênê: Hênê(Harî) ilçesi de ilk gün kepenk eylemini başlatan ilçeler arasındaydı. %100 katılım 3 gün süren eylem boyunca sömürgeci tehditler çare olmadı. Halk kesin karar vermişti ve hiçbir esnaf dükkanını açmadı. Buradan da esnaf serîhildanda yer almak için Amed'e gitti.

Pasûr: Amed'in Pasûr(Kulp) ilçesi de kepenk indiren ilçelerimizdendi. 10 Temmuz'da başlayan eylem %100 katılım 4 gün sürdü. Esnaf halkla birlikte önemli oranda Amed'deydi.

Nisêbin: 11 Temmuz günü Nisêbin esnafı kepenk kapatma direnişini başlattı. Eylemin başlamasıyla durum gerginleşti. İlk günde oran %99 civarındaydı. Bir süre sonra özel timler dükkan kapılarını kırıp parçalamaya başladılar. Kıramadıkları bazı dükkanların içine panzerlerle girerken, bazı dükkanların kilitlerini panzerlerin arkasına bağlayarak kapıları kökten söktüler. Zaman zaman dükkanları talan ettikleri ve hırsızlık yaptıkları görüldü. Esnafa çok büyük maddi zararlar verildi. Ağır hasar nedeniyle halk tepki göstermeye başladı. Zorla açtırabildikleri dükkan sayısı 20'yi geçmiyordu. Dükkanları tahrip edilmesine rağmen esnaf direnişten vazgeçmedi. Bu nedenle esnaf ve halktan 40 civarında kişi gözaltına alındı.

Nisêbin'de kepenk uygulaması 12-13-14 ve 16 Temmuz günleri de devam etti. Hemen her gün yeni olaylar çıktı, sömürgeci kepenkleri yeniden kurdular. En son 16 Temmuz'da eylem devam ederken, sömürgeci güçler dükkanları mühürlemeye başladılar. Dükkanların bir bölümü tahrip edilmiş haliyle olduğu gibi duruyor. Eylemin 6. gününde çok gergin bir durum yaşanıyordu. Serîhildan korkusuyla köşe başlarını tutan sömürgeci birlikler insanları rastgele gözal-

tına almaya başlamıştı. Halk ise coşku içinde eylemine kararlıca devam ediyordu.

Kosar: Kosar(Kızıltepe) ilçesi de 12 Temmuz'da çok yaygın ve katılımın %100'e vardığı bir kepenk kapama eylemi başladı. Saat 10'dan itibaren özel timler balta, kazma ve balyozlarla kapı ve camları kırmaya başladılar. Tüm kapalı kalan dükkanları tek tek videoya alarak listeler yaptılar.

Amed HEP li Başkanı Vedat AYDIN'ın Amed'deki cenaze töreni sırasında yaşanan saldırganlık protesto etmek için bütün esnaf kepenk indirdi. Özel tim ve çevik kuvvetlerin kilitleri kullanarak açması üzerine büyük bir gerginlik doğdu. Kepenk kırma ve gerginlik akşama kadar sürdü. Olaylarda çok sayıda yurtseverin de gözaltına alındığı bildiriliyor. 16 Temmuz gününe kadar kepenk kapatma eylemi aralıksız hala sürüyordu. Tüm saldırılara rağmen esnafın evlerinden dışarı çıkmadığı ve verdikleri hasarı büyük ölçüğe rağmen direnişini sürdürdüğü bildirildi.

Kerboran: 12 Temmuz'da Kerboran ilçesi kepenk kapama eylemini başlattı. Sömürgeci vahşetli protesto eden Kerboran halkı, %100'lük oranla kepenk kapatma eylemi içinde oldu. Hiçbir işyeri açılmadı. Sabah erkenden başlayan eylem sömürgeci birlikler müdahale etmek cesaretinde bulunamadılar. Çünkü Kerboran halkının direnişçi yapısı çok iyi bilmektedir. Sonraki günlerde de eylemin sürdürüldüğü bildirilmektedir.

Hezex: Hezex(İldü)'de de 12 Temmuz'dan itibaren kepenkler açılmadı. Sabah erkenden başlayan ve %100'lük bir katılımın olduğu eylem esnasında, ilk anda herhangi bir olay yaşanmadı, ancak sömürgeci birlikler ilçenin merkezine giriş ve çıkışları tamamen durdurdular. Gergin bir havanın egemen olduğu ve gösteri olasılıklarının bağışta terdidi ilçede, daha sonraki günlerde de kepenklerin yer yer kapalı kaldığı bildiriliyor.

Muş: Amed'de cenaze töreninin yapıldığı 10 Temmuz'da Muş kent merkezinde esnaf kepenk eylemine başladı. Muş'ta tek dükkan bile açılmadı. Sabah erkenden başlayan esnafın kepenk eylemi karşısında, böyle bir durumu beklemeyen sömürgeci güçler sağına uğradı, çünkü Muş'un tarihinde ilk kez böyle bir eylem oluyordu ve üstelik katılım oranı %100'dü.

Kepen eyleminin 2 gün sürdüğü, cuma günü cuma namazı sonrasında da gösteri olasılığını hesaplayan sömürgecilerin büyük tedirginlik yaşadıklarının gözlemlendiği bildirildi.

Tûx: 11 Temmuz günü esnaf Tûx(Tatvan)'da sabah erkenden kepenk kapatmaya başladı. Öğlene doğru sömürgeci çevre il ve ilçelerden takviye güçler getirerek ilçeye muazzam büyükölükte bir güç yığdılar. Kepenk kapatan dükkanları tek tek kameralara aldılar. Halkı öfkürtmek ve dükkanları açtırmak için baskı ve tehditlere giriştiler. Bêdlis'e bağlı Tûx ilçesinde katılımın %100 olduğu kepenk eyleminin yanı sıra, cuma namazından sonra halk yürüyüş ve gösterilere başladı. Ancak hemen müdahale eden ve saldıran çevik

kuvvet ile özel timler, zor kullanarak halkı dağıttılar. Çıkan olaylar esnasında çok sayıda yurtseverin gözaltına ve ardından da işkenceye alındığı bildiriliyor.

Bêdlis: Amed serîhildanının gerçekleştiği 10 Temmuz'da Bêdlis kent merkezinde de kepenkler indi. Katılımın çok yüksek olduğu Bêdlis'te ilk kez bir idtlesel gösteriye tanık olunuyor. Sömürgeci tehditlere rağmen esnaf, verdiği direniş kararından geri adım atmadı ve eylemini günboyu sürdürdü.

Gümgüm: Gümgüm(Varto) ilçesinde 13 Temmuz günü esnaf kepenk kapattı. Gümgüm tarihinde ilk kez böyle bir eylem gerçekleşiyor. Esnafın %100 katılım sağladığı görüldü.

Girge Amo: Girge Amo'da halkın gelişen olaylar nedeniyle sömürgeciyi protesto gösterilerine başlaması ardından, esnaf da 13 Temmuz günü kepenk kapatma eylemini başlattı. Tüm esnaf dükkanlarını açmadı. Esnaf ertesi gün de dükkanları açmayarak protestosunu yükseltti.

Midyad: Midyad esnafı ilk kez %100 oranında bir katılımla başarılı bir kepenk kapatma eylemi gerçekleştirdi. 13 Temmuz günü esnafın kepenk eylemine başlaması üzerine, gösterilerin de olabileceğinden korkan sömürgeci ilçeye giriş çıkışları tam bir denetim altına aldılar. Eylemin 2 gün başarıyla sürdürüldüğü haber alındı.

Piran: Amed'in Piran(Dicle) ilçesinde ise, kepenkler 14 Temmuz'da kapalı kaldı. Esnafın kepenk kapatma eylemi karşısında sömürgecilerin büyük bir hursuzluğa kapıldıkları izlendi. Esnaf, saldırılara rağmen ilk kez başvurduğu bu eylemden vazgeçmedi ve saldırıların durdurulmaması halinde gösterileri girişeceklerini açıkladı. Katılım %100.

Qilaban: Yine 14 Temmuz günü Qilaban(Uhudere) ilçesinde esnaf, kepenk kapatma eylemini başlatarak, ilçede yükselen protesto seslerine destek verdi. %100 oranında bir katılımın olduğu kepenk eylemi sürecinde, sömürgeci, tüm baskılara rağmen dükkanları açtırmayı başaramadılar.

Cizra Botan: Bu ilçemiz durumun en gergin olduğu yerler arasındaydı. 12 Temmuz'dan itibaren kepenkler açılmadı. Sömürgeci güçlerin her türlü çabasına rağmen tek bir işyeri açılmadı. Olaylı geçen kepenk eylemi esnasında, gözaltına alınanların olduğu da belirtiliyor. Birkaç gün köylülerin ilçe merkezine yürüyecüklerinin de beklendiği Cizra Botan'da, yağam tamamen durdu. Tek bir dükkan bile açılmadı. 14 Temmuz günü de Cizra Botan esnafının kepenk kapatma eylemi devam etti. Sömürgecilerin uyarılarına ve tehditlerine karşın, esnaf yılmadı. Çok sıkı güvenlik önlemleri alınmış ve caddeler boştu. Zorunluluk halinde ancak bazıları dışarı çıkıyorlardı. Gösteri olasılıklarına karşı da askeri güçler caddelerde ve ilçenin kilit noktalarında bekliyorlardı. Olanı gösterilerin engellenebilmesi için ilçeye giriş ve çıkışlar da kontrol altına alındı.

3 gün süren eylem boyunca, sokaklarda slogan atan çocuklar ve askeri birlikler dışında hemen hemen hiç kimse yoktu.

TÜRK BASINININ BEKLENEN DEVLETÇİ İKİYÜZLÜLÜĞÜ VE TC'NİN ASIL GÖRÜLMESİ GEREKEN GERÇEKLERİ

1990 yılında Kürdistan'ın çeşitli alanlarında bin yılların korku duvarını yıkarak halkımız serthiklanları gerçekleştirdiğinde, basın ilkelelerini çiğnemeyi gelenek ve doğai sayan burjuva basın, yine mauietlerinde "tahrik", "provokasyon", "dış kaynaklı bölücülük" vb. temaları işleyerek, TC'nin adeta tarihi savunmasına geçiyordu. Elbette ki bu örneklerden sadece biri; benzeri sayısız örnekler vermek hiç de zor değildir. Yurtsever devrimci Vedat AYDIN'ın, bazı köşe yazarlarının deyimle Güney ve Latin Amerika türü yöntemlerle bir gece evinden alınıp götürülmesi ve daha sonraki günlerde bir köprü altında ölü olarak bulunması, "münferit" ya da "air" olaylar kategorisinde ele alınamaz. Kuşku yok ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çok değişik cephelerden çok yönlü olarak yürütülen sınırsız ve pervasız özel savaşın bir senaryosu söz konusudur.

Açık ki bu senaryonun en gerçekli kollarından biri ületişim araçları olmak zorunda. Basın, ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni dönem silahlı savaşımının başlangıcı olan 18 Ağustos 1984'ten bu yana, hiçbir zaman olmadığı kadar devletin denetimine girmiş ve denilebilir ki Özel Harp Dairesi'nin görevini aksatmayan bir kurumu niteliğini kazanmıştır. Bu nedenle Türk burjuva basınıni böyle görmek ve onun çıbrıkanlığına, gerçeklerle bağdaşmayan iddialarına bu temelde anlam vermek zorunluluğu vardır.

Vedat AYDIN'un katledilmesi ardından Amed (Diyarbakır)'in ayağa kalkmasıyla Türk hurjuva basını, ikiyüzlü devlet politikası temelinde TC'yi aklamaya, kitlesel ayaklanmanın içeriğini çarpıtmaya ve devlete içinde düşmüş bulunduğu çıkmazdan kurtulması yönünde akıl vermeye çalışan bir yaklaşımı sergiledi. Burjuva basınından bundan başka bir şey de beklenmezdi zaten.

GERÇEKLERİ ÇARPITMANIN KENDİSİ ÇIKMAZDIR

Amed'deki büyük kitlesel ayaklanmayı içerikten farklı gösteren ve Özel Harp Dairesi'nin özel örgütlenmesi olan kontrgerillanın Vedat AYDIN'ın katlini gözlerden uzak tutmaya özel çaba harlayan köşe yazarlarının iddiaları ügünç ya da tesadüf değildir.

TC'yi aklama çabasinda bağı çekenler Tercüman gazetesinin köşe yazarlarından Taha Akyol ve Altınur Kılıç'tır.

Taha Akyol, iddialarını iç içe keri Hakani'nin açıklamasına dayandırıyor. İnsanlığın kateden bir eylemi gerçekleştiren tarafın açıklaması, dünyanın hiçbir ülkesinde olayın aydınlanmasında kaynak gösterilemez. Taha Akyol, ayrıca Vedat AYDIN'ın eşi Şükran Aydın'ın, "Vedat kendisini güvürenderi tanıdığını söyledi" sözlerinden de senaryolar üretiyor ve bundan hareketle olayın fraksiyonlar arası bir hesaplaşma olabileceğini ileri sürüyor.

Altınur Kılıç, Taha Akyol'un

iddiasına atıfta bulunarak, "Mesela, PKK kendi içinde hile kanlı 'cezalandırmalar' yaptığına göre, bu cinayeti niçin PKK teşviki olmaması" diyor. MİT'e hizmetetmenun gurur verici olduğunu savunan bu kukla yazar, altını çıkararak aktardığı iddia üzerinde diğer köşe yazarlarının yoğunlaşmamasını bir eksiklik olarak değerlendiriyor ve gerçeğe yaklaşmaların yazılarını birer senaryo olarak görüyor.

Çok açık ki, burada dile getirilen görüşleri, bu yazarların hanesinde görmek, devletin "olaydan habersiz olduğu" iddiasına inanmak ya da en azından bu iddiaya prim vermektir. Bu yazarların dile getirdiği görüşler ve hükümet yetkililerinin habersizlermiş gibi, yaptıkları açıklamalar, Olağanüstü Hal Bölge Valisi Kozakçoğlu'nun yaptığı açıklamada olayı "nefretle" kinaması, bunlar arasında çok yakından organik bir bağın var olduğunu kanıtıyor. Kaldı ki, birçok çevrenin de aşıktan gördüğü gibi, günümüzde TC'nin yaşatılması, aynı devlet bünyesindeki gizli devletin ehyle sağlanmaya çalışılmaktadır. Böylece bir durumda, görünürdeki devlet kuklalarının karanlık oyunlardan habersiz oluşları, faşizm koşullarında yürütülen psikolojik savaşın kuralı gereğidir. Psikolojik temellerde yürütülen özel savaş taktiklerinde oyunlar öyle sahnelenirken, oyun dışındaki figüranlara savunma olanağı sunulur. Özel savaşın taktiklerinin çeşitliliği de dikkate alındığında, mantığı hiçe sayan iddiaların piyasaya sunulmasının anlamı da ha da anlaşılar olur. Örneğin, Türkiye gazetesinin 14 Temmuz 1991 tarihli sayısında köşe yazarı Ömer Öztürkmen'in "Diyarbakır olayları Bush'un gelişle ilgili" başlıklı makalesindeki "Diyarbakır'da cereyan eden olayların ABD Başkanı George Bush'un Türkiye gezisinin yaklaştığı bir zamanla evetlaması dikkat çekicidir" şeklindeki görüşleri, senaryonun planlanmasında ayrıntıların nasıl hesaba katıldığını gösteriyor.

Aslında bu iddiaların ele alınmaya değer hiçbir yönü yoktur; ancak karşı-devrimci komploların, oyunların içyüzüne dikkat çekmek ve hatırlatmakta yarar vardır. Yoksa, Vedat AYDIN'ın kişiliği ve bu kişiliğin Türk devletine karşı onurlu muhalif gözönüne getirildiğinde, bu olayın devlet güçleri tarafından gerçekleştirildiği rahatlıkla anlaşılır. 12 Eylül sonrası devletçiliğinde ve ırkçılığında birinci sırayı rakiplerine kaptırmayan Bülent Ecevit'in, "Bölücü akımları kurtarımlara (Vedat Aydın vb.) leri kastettiyor, bu), kuralar içinde ölmek uygulanır. Böylece oradan adam kaçırılıp öldürmek gibi anlam alınırna, devlet, devlet olmaktan çıkar" şeklindeki açıklaması, devlete akıl vermeyi amaçlıyor ve bu bir itirafır. Nitekim, politik hesaplar uğruna insanları (bazen de en gözdelelerini) kurban seçmek, faşizm koşullarında görülen olaylardır. Devrimci hareketlerde bu asla kabul görmez ve tam tersine en büyük değeri insan unsuruna veren yaklaşımlar esas alınır. Günümüzde Kürdistan'da hal-

kan devrim mücadelesinde dev gibi bir örgütlülüğünün olduğunu ve bunun tamamen PKK önderliğinde gerilla ile iç içe geliştiğini Diyarbakır'daki büyük serthiklan pratikçi çok açık olarak gözler önüne serdi. Yüzbinli askin insanın, bölgeden ulagan haberlerde de dile getirildiği gibi adeta birer gerilla olarak ölmün üzerine yürürne cesaretli göstermesi, "Bijî Kurdistan", "Bijî PKK" ve "Bijî Serok Apo" sloganlarını Amed sokaklarında haykırması, günümüz Kürdistan'ının yaşadığı ulusal kurtuluşçu sürecin tablosunu net olarak ortaya koymaya fazlasıyla yetiyor. Anılan süreç bu düzeyde bir seyir izlemekte olduğundan dolaydır ki, Türk devletinın Başbakanı Mesut Yılmaz, bir zamanların Genelkurmay başkanı Orgeneral Necip Tbrumtay'dan sonra ikinci kez Kürdistan halkını düşman ilan ederek şiddet veriyor. "Bölücü tahriklere kapılanların, bunun sonuçlarına kullannmak zorunda kalacaklarını, hesap vereceklerini unuyoruz" sözlerini dile getirirken Başbakan Mesut Yılmaz, Kürdistan halkıyla aralarındaki köprüleri tümenden attıklarının farkında olacak kadar bir akıl gücüne sahip olsa gerek. Bu sözler, gelişigüzel ve bilinçsizce sarfedilen sözler değil, bir seçeneğin ortaya çıkarıldığı yaklaşımdır.

Halkın PKK tarafından oynana getirildiği, tahrik edildiği, PKK'nin de dış kaynaklı olduğu vb. geklindeki iddialar da, Türk burjuva basınından haber ve yorumlarından eksik olmadı. Bu iddiaların tarihison de epey eskilere dayandığı ve günümüzün ulusal ve uluslararası gelişmelerinin defalarca yerle bir ettiği safsatalar olduğu bilinir. Bu iddiaların artık iflas ettiğini ortaya koyan ve dolayısıyla söz konusu iddiaların sahiplerini yalanlayan "milli birlik ve bütünlükçü" köşe yazarları da vardır.

Bilinir ki, ulusal kurtuluş mücadelemizin büyük kitlesel atılımları karşısında, TC de bu paralelde demagogik, yalan ve karalama çalışmalarını, tüm kurumlarını harekete geçirerek tirmandırıyor. Gerçekte ise Amed serthiklanı, Kürdistan tarihinde benzeri görülmeyen kapsam ve büyüklükte bir olaydır, ulusal kurtuluş mücadelemizde önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu gerçekliğin böyle olduğu kimi köşe yazarlarınca da itiraf edilmiştir; böylelikle Amed isyanını çarpıtan devlet yetkilileri ve bazı burjuva basının köşe yazarlarını da yalanlamış oluyorlar. Bununla birlikte, söz konusu yazarların görüşlerinde TC devletinın çıkmaz da dile gelmektedir. İşte bunlardan bazı örnekler:

11 Temmuz 1991 tarihli Milliyet gazetesinde Derya Sazak, "Güneydoğu da neler oluyor" başlıklı köşe yazısında, "Son on yılın ekonomik politikalarının yarattığı 'iki farklı Türkiye' gerçeğini kavrayabilmenin en kolay yöntemi tepkilerden yola çıkmak olsa gerek" diyor ve Vedat AYDIN'ın katledilmesi olayını kastedererek görüşlerini şöyle sürdürüyor: "Devlet şimdi bu cinayeti aydınlatmak zorundadır. Ama hangi devlet? Mar-

dın milletvekili Adnan Ekmen, Doğu'da 'görünmeyen devlet'in varlığından söz etmektedir. 'Görünmeyen devlet artık görünen devletin kontrolünden çıkmıştır' demektedir...

"Güneydoğu'da ne olup bittiği hakkında kamuoyunun doğru dürüst bilgisi yoktur. Ama herkesin ortak kaygıları vardır.

"Güvenliği sağlamak iddiasıyla insan hakları askıya alınırken, kayıplar, cinayetler (siler istemez Güney Amerika çağrısını uyandırmaktadır...

"İki farklı Türkiye gerçeği apaçık ortadadır..."

Aynı gazetenin yazarlarından M. Ali Bırand, gündye kadar söylediklerini, Kürdistan sorununda devletin neden uygulamadığını soruyor ve bu konuda kendisini eleştirenlerin haksız çıktığını belirttiikten sonra Amed isyanını şöyle değerlendiriyor:

"Diyarbakır olaylarını 'birkaç tahrikçinin eseri' olarak görüp, yurt içi ve yurt dışındaki bazı soyut mihnakları sorumlu tutmakla yetinir ve olayın derinine inmezsek büyük hata etmiş oluruz.

Kimin tarafından tahrik edilmiş olursa olsun, Diyarbakır'da bir halk hareketi yaşanmıştır.

Bu, sadece PKK ve APO'nun becerisi değildir. Güneydoğu'daki durum PKK ve APO'yu çoktan aşmıştır. Yavaş yavaş bir siyasi ölçü ve bunu destekleyen geniş bir halk tabakanı söz konusudur.

Yani sorun sadece terörle mücadele çerçevesinde ele alınamaz. Olaylar içinde görülen milletinkilleri ve başkalarının susturulması, hapsedilmesi, söz haklarının yok edilmesiyle çörem bulunamaz...

"Bu, zaten hepimizindir. Türk'yle, Kürt'yle, Laz'yla hepimizindir..."

"Diyarbakır olayları alarm zillerinin çalmaya devam ettiğini gösteriyor..." (Milliyet, 14.7.1991)

M. Ali Bırand'ın gazetecilik mesyonunun ne olduğunu ve denilebilir ki kendi kalıpları içerisnde psikolojik savaşta başarılı hizmetler verdiğini yurtsever-demokrat kamuoyu yakından biliyor (APO'yu PKK'den soyut olarak görmüyoruz; çünkü M. Ali Bırand ve PKK içinden çıkan provokatörlerin PKK ve APO'yu ayrı olgular olarak ele almalarında tahriycilik hesapları vardır.) Gelişmelerin PKK'den uzaklı olarak ele alınması, ardnyetlilik dışında mümkün olmayan bir yaklaşımdır. Kürdistan'daki her türlü ulusal ve devrimci gelişmeden tutalım yfızbinlerin ayağa kalkışına kadar bütün değişimlere damgasını vuran PKK'dir. M. Ali Bırand'ın yaklaşımı oldukça hesaplıdır, amaç Kürdistan sorununda PKK'yi taraf olmaktan çıkarmaktır. Bilumeli ki, Kürdistan PKK'siz kesinlikle köklü çözüme gidemez, termine Amed örneğinde görüldüğü gibi PKK ile başımsızca kalıcı ve gerçek çözüme doğru gidiyor. 14.7.1991 tarihli Tercüman gazetesinde Tayyar Şafak, PKK'yi karalayan bir makalesinde şunları da yazıyor:

"Ayıl'ın cenaze töreni de gösterir: dönüştü. Tibutu Kürdistan Halk Kurtuluş Cephesi'nin bayrağına karıdı. Onbinlerce insan sokaklara döktü. Ortalık 'Yaşayan APO', 'Yaşayan PKK' sesleri kapladı. Başınanlar arasında 6 yaşındaki çocuklarla nineler de vardı..."

Görüldüğü gibi Amed serthiklanı karşısında, burjuva yazarlarının çarpık yaklaşımları, hem birbirlerine cevap veriyor ve hem de birbirlerini yalanlıyor. Kimi çevrelere göre, "halkı PKK kıskırtmıştır", kimi çevrelere göre ise "PKK'yi aşan" bir gelişmedir. Bu yaklaşımın, okuyucunun (kamuoyunun) kafasını karıştırmayı ve böylelikle gerçeğin yakalanmasının önüne geçmeyi amaçladığını belirtmek bile gerektir.

Yine "devletin bütünlüğünü" her şeyin üstünde tutanların görmesi ve korkması gereken gerçeği 12 Temmuz 1991 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Hikmet Çetinkaya, olaya tanık olan arkadaşları Ziya Aksoy'dan aktarıyor: "Arkadaşımız Ziya Aksoy Ben 1954 yılından beri Diyarbakır'da gazetecilik yapıyorum. Çok olaylara tanık oldum, ama böylesini hiç görmemişim, yaşamadım" dedi...

Aynı tarihli Cumhuriyet gazetesinin kendi görüşü olan, "Olayların ardındaki gerçek" köşesindeki "Perşembenin gelişi" başlıklı makalede, Amed serthiklanı böyle yorumlanıyor.

"Diyarbakır'da yaşanan kanlı çarşamba'nın boyutları, benzeri eski olaylarla kıyaslanırsa bir yanılgıya düşülür. Güneydoğu bölgemiz bugün yalnız Türkiye için özellik taşımakla kalmıyor, dünyanın ügisini çekiyor; en başta ABD olmak üzere Batılı devletler için içindedir...

"Diyarbakır'da yaşanan olaylar çapında bir 'felaket' demokrasilerde parlamenlonun hükümeti sorgulamama yol açar; gerçekten işlerliği olan rejimlerde böyle bir olay başbakanın çekilmesiyle de sonuçlanabilir. İş hafife almak, devlet yönetiminin ciddiyetiyle bağdaşmaz...

"Ünlü bir atasözümüz var: 'Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.' Diyarbakır'da yaşanan 'kanlı çarşamba' gelecek olan perşembeyi de en belirgin biçimde vurguluyor..."

Sabah gazetesinden Gönçör Mengi, "Geç kalmayalım" başlıklı makalesinde, TC'nin politikasının iflas ettiğini ve yeni politikaların ortaya çıkarılmasının gerekli olduğunu savunuyor.

"Malatya'nın Özal köyünde oturan Mustafa Kaya adındaki çiftçi, yuttuğu sineği öldürmek için sinek ilacı içmiş! Adamı hastanaya kaldırması Türkiye için özellikle taşı-tarımlar.

Bölücülük tehdidine karşı Güneydoğu'da yürüttüğümüz politikayı kişi bazında karikatürize etmek için, kırk yıl düşünsük böyle bir benzetme bulamayız.

Diyarbakır olayları, bundan yıllık uğraşın bölücülüğe değil, devlete ve milli bütünlüğümüze zarar verdiğini göstermesi bakımından acı fakat

öğretici oldu...

"Diş kaynaklı ihanet... Karanlık odaklar... Provokasyon... Tahrik..."

"Demokrasinin sağlıklı işlediği hiçbir ülkede bu tür bahaneler işletilmeyor."

Güngör Mengi, aynı makalesinde Özal'ın Kürt politikasının sonuç getiremeyeceğine dikkat çekerek, "Türkiye'deki Kürtçü-Özal'ın Irak'taki Kürt liderlere yaklaşımı, bizdeki ayrışıklaların ekmeğine yağ sürmüştür" şeklinde görüş belirtiyor ve "Yanlışları tartışalım" arabagişi altında ise şunları dile getiriyor:

"Bu sorunu Türkiye'nin bütün- lüğünü yok etmek yönünde görmüşmek, sonu olmayan, cahilce ve zalimce bir maceradır.

Günaydoğu'daki olaylar nedeniyle maddi gücü olan vatandaşlar asayiş düzgün kentlere güç ediyorlar. Geride sadece kaybedecek bir şeyleri olmayanlar kalıyor.

"Bu gidişe son vermek lazım. Ne gerekiyor, tartışarak aramak, bulmak lazım..." (Aktaran Tercüman, 13.7.1991)

Cumhuriyet gazetesinin 11 Temmuz 1991 tarihli sayısında İlhan Selçuk, "Dikkat, dikkat!" başlıklı, makalesinde kerâhince uyarılarda bulunuyor ve Türkiye gerçeğinin görünümlerinden örnekler veriyor:

"Uyanık olalım...

Bir gece yarısı evimizin kapısı çalınabilir. Eşikte üç dört adam...

- Ne istiyorsunuz?

- Polis...

- Ne yapacaksınız?

- Emir var, evinde arama yapacağız, siz de görevli makama teslim edeceğiz.

İsterseniz yürekleşip kimlik sorun. Gösterbildirler. İçinden bir kuşku geçer. Sahte mi, gerçek mi? Peki, kapınızı çalanlar gerçek polislerse, görevlerinde bir güven duygusu oluyor mu? Yok canım. Sizi nereye götürcekleri belli değil ki!.. Kimi zaman kapınıza dayanan sıradan polistir. Emir kulu, sizi alıp görevli grubu havale edecek. Kimi zaman da gelenler özel ekip'tir, sizi evden alıp arabayı attıkları anda genlik başlar.

Ne o? İnanmıyor musunuz? İlahallah başınıza gelmez; ama geldiğinde iş işten geçmiştir."

İlhan Selçuk, başka bazı örnekler vererek makalesini şöyle sonlandırdıyor:

"Türkiye çağ atladı..."

Düğü mi?

Yalan, hiçbir zaman bugünkü kadar utanmaz, arız, küstah, rezil olmamıştı...

Doğru'nun kimseye bakacak yüzü yok!..."

Güneş gazetesi'nden Ahmet Kahraman, "İlhasını kim verecek" başlıklı köşe yazısında Vedat AYDIN'ı devlet güçlerinin barbarca işkenciden sonra katlettiğini ve ona sıra gelene dek, kısa aralıklarla 10 iddianın daha herar şeklide katledildiğini belirtiyor ve halktan edindiği izlenimlerini makalesinin bir yerinde şöyle aktarıyor:

"Bir haftalık gezi boyunca değişik yerlerde, farklı yapıdaki insanlarla konuştum. Korku çemberinden söz açıldığında, güliyorlardı:

- Biz demokrasinin yüzünü görmedik ki... Çocuklarımız sıkıştımın ortasında büyüdüler. Olağanüstü hal koşulları içinde erdemi çocuk- çuğa karıştılar. Birlikte yaşa-



arak korkudan korkmamayı öğrendik. Artık korkmuyoruz..."

Devlet politikasının sonuçsuz kaldığına ilişkin bir örnek de İlhan Cemal'den:

"Halkın Emek Partisi (HEP) İl Başkanı Vedat Aydın, bir gece evinden alındı ve Latin Amerika ülkelerindeki benzer karanlık bir cinayete kurban gitti..."

"Tarihinde belki de ilk defa böylesine büyük bir protesto gösterisine tanık oldu Diyarbakır.

Neden?

Kime ve neye karşı sahnelendi bu büyük protesto eylemi?

Özellikle siyasal iktidar sahiplerinin bu soru üzerinde serinkanlı düşüncelerinde son- suz fayda var. Olay yalnız 'bölücülüğe' indirgemenin bakış açısı, büyük bir yanılgıdır. Eğer 'bölücülük' böylesine eylemleri düzenleyebilecek güçte erilmişse, durum çok vahim demektir..."

İlhan Cemal'in yorumu şöyle bitiyor:

"Kimsa başını devreğe gibi kuma gömmesin! (Cumhuriyet, 11.7.1991)

DEVLETİN KATLİAMCILIĞINI AKLAMA ÇABALARI

"Tabii sıra bize gelmişti. Gazeteci olduğumuzu söyleyem- miz, maruz kaldığımız saldırıyı önlemediği gibi daha fazla iştiraklenmemize neden oldu. Gözleri yuvalarından fırlamış, suratları gerilmiş, yüzlerine bakmakla dahi korkuya kapılacakları bu insanlarda acıma, insanlık gibi duygulara rastlamamız olanaksızdı. Üzerinde polis ribesiz olmayan herkes onların düşmanıydı. Onların gözünde PKK militanı ile milletveki ya da gazeteci aynı düşmandı. Düşmana iyi bir ders vermenin serinci ile bizi yine coplar ve dipçiklerle emhulunan bindirdiler. Anlaşılan demokrasi buraya hiç uğramamıştı. Ve uğramayacaktı. Ancak, demokrasi gelmeden bu radaki sorunun çözülmeceği açık bir şekilde kendini gösteriyor..."

Yukarıdaki alıntı, Amed serihildanında polis saldırısına uğrayarak yaralanan Tagkin Şenol

adlı gazetecinin 13.7.1991 tarihli Günaydın gazetesindeki "Diyarbakır acısı" başlıklı makalesinden alınmıştır.

Tagkin Şenol'un gözlemlerinden Türk devletinin kolluk kuvvetlerinin kişiliği netçe ortaya çıkıyor ve bu ruh halini kişiliği masum göstermek hiçbir koşulda mümkün değildir. Devlet güçlerinin halk üzerine barbarca kur- gun yağdırmaları da, kışkırız devletin buyruğuyla gerçek- leşmiş ve bu saldırganlık Başbakan Mesut Yılmaz'ın halkıma- za yaptığı tehditte ifadesini bulmuştur.

Altan Öymen (Milliyet), Tag- kon Şenol (Günaydın), Taha Ak- yol, Altınur Kılıç (Tercüman), Oktay Ekşi (Hürriyet) gibi köşe yazarları, provokasyonu ya da ilk saldırıyı bağlatanın halktan bir grup olduğunu belirtirlerken, hedef de gösteriyorlar. PKK, za- ten TC'nin değilmez saldırı he- defli durumundadır. Hem dünya kamuoyunda devlet katliamci- liğinin masum gösterilmesi ve hem de PKK'ye saldırıyı meşru kılma amaçlanıyor. Öte yandan HEP de ihbar ediliyor ve böylece devlet tarafından kapatılma- nın zemini oluşturulmak iste- niyor. Oktay Ekşi, hatta HEP'in yazmasını durumunda, seçmen- lere çağrı yaparak oy vermeme- lerini telkin ediyor.

Açık ki, tüm iddialar azenle hazırlanarak planlanmış ve suç niteliğinde kavuşturularak ka- muoyuna sunulmuştur. Halbuki iddiaların tümü, gerçeklerden u- zak olan kof iddialardır.

Bu, Özel Harp Dairesi'nin yö- rüttüğü özel savaktır. Yalan, provokasyon ve komplolar özel savaşın vazgeçilmez felekesidir. İşte, bu yalanlardan birini ya- lanlayan bir örnek:

"Diyarbakır'daki insan mez- bahanesi" manşaraları tanık- larından arkadaşımız Rama- zan Pamuk, 'Kandı çarşam- ba'ın şöyle anlatıyordu:

'Vedat Aydın'ın cenaze na- mazı Sümer Camii'nde ritu- nel içinde kılındı. (Olağan- üstü Hal Bölge Valiliği'nin rad- yo ve televizyonda da okunan bildiririnde, cenaze namazı- nın kılınmadığı bildirildi ola- rak, özellikle vurgulanıyor- du.) Namazdan sonra, mezar- lığa doğru yola çekildi. TRT binasının önüne gelindiğinde, yolları 8 ile 14 arasında de- ğişen birkaç çocuk tag atı. HEP yöneticileri, tag atan çö- cükleri seri biçimde uyardı-

lar. Çocuklar dağıldılar..." (Ahmet Kahraman, Güneş, ak- taran Milliyet, 16.7.1991)

İşte Kozakçıoğlu'nun yalanı, işte "ağır grup" denilen çocuk- lar... Ve Türk polisinin kurşun yağmuru...

Türk devleti tek başına büyük bir suçlu değil, onu yağatmanın büyük çabasıyla gösteren ve gö- dümünde olan basın da yalan, provokasyon ve ihbar yazıları- la bir o kadar suç işlemektedir.

Yukarıda bir alıntıyı aktar- dığımız Ahmet Kahraman'ın "Ey insanlık neredesin?" başlıklı ma- kalesinden bir bölüm daha ak- tarmakta yarar vardır:

"İnsanların can güvenliğinden sorumlu olması gereken devlet memurlarının yarattığı kan banyosu tablosundan son- ra yüzlerle ifade edilen yaralı, resmi ağzıların dışında, onun üstünde olduğu söylenen ölü im 'insanlık neredesin?' hicri kır- klarıyla kayıp yakınlarını ara- yan insanlar..."

Oysa dünya değişti. Ne- lizim çağındayız. Artık ezizli gibi kurum ve zulümleri yalan çamuruyla sıvayıp gizlemek, haklı göstermek olanaksızdır. Gerçekler anında dünya tele- vizyonlarında görüntü, gaze- telerde haber olabiliyor. Ya- lanla zulümleri örtmek, kat- liamları haklı gösterme çaba- ları çoktan iflas etti. Çağ- dınlığın balaklarında debele- nemlerin gelişmelerden haberi yok ama, gerçek böyle..."

REFORMİME GÜÇ VERME ÇABALARI

Aktarılan görüşlerin neredey- se tümüne yakını, Türk devleti- nin Kürdistan'daki politikasının iflasını dile getirirken, bağımı bir reformizmi bağımı Kürdis- tan mücadelesine alternatif ola- rak gösteriyor. Örneğin, M. Ali İbrarand, Amed'deki gelişmenin PKK ve APO'yu aştığını dile ge- tirirken ve sorunun kereli çözü- münü dayattığını belirtirken re- formizme davetle çıkarıyor; ya- ni PKK'nin taraf ve temelli hak- kının olmadığı bir çözüm. Yine Milliyet gazetesinin başyazarı Altan Öymen'in "Tehlike" başlık- lı makalesinde bu konuda çarpı- cı görüşler yer alıyor:

"Anadili Kürtçe olan vatan- daşlarımızdan bir bölümü 'Ben Kürdim' demeye özen göste- riyor. (Bir bölümü diyoruz. Çün- kü bu 'kürken' meselesini va- tandalık hafından daha ö- nemli saymanın yetersizliğini

düşünmeler de çoktur... (...). 'Türkümlü' diyen Kürt kökenli- rimiz de çoktur. 'Türkümlü' di- yen Laz, Çerkez, Gürcü vb. kö- kenlilerimiz gibiler... Ama onları bırakalım. Türkiye Cumhuriye- ti vatandaşı olmakla birlikte, 'Kürt' olduklarını vurgulamak- ta duyarlı olan vatandaşlarını- zı alalım.)

Bu dengeyi sağlamakta, on- lar içindeki sağıduyululara büyük görev düşüyor. Şunun görülmesi açısından, Türkiye- deki son zihniyet değişiklikleri ve yasa değişiklikleri, onların duyarlı olduğu konuda önemli gelişmeler getirmiştir..."

"Türkiye'deki Kürt kökenli olup da 'Ben Kürdüm' demeye önem veremelerin sayısı ne ka- dardan, o sayıdan kat kat fazla- sı da 'Ben Türkümlü' diyor." (Mü- llyet, 14.7.1991)

Buradaki mesaj ve çözüm öne- risinin anlamı, yorum gerektir- meyecek kadar açık.

Öte yandan 19 Temmuz 1991 tarihli Tercüman gazetesindeki "Kime hizmet?" başlıklı yoru- munda Taha Akyol, "Bu kışkırt- malar nereye gider, kime ya- rar? İşıklar'ın doküntü mark- sizmini de, PKK'nin Üçüncü Dünya türü şiddet fanatizmini de geride bırakmış olan ve kan- dısını liberal-Demokrat Kürt aydını" olarak niteleyen Au- Zeki Okçuoğlu'ndan bahsetmek isteriz" sözlerinden sonra, em- peryalızmin Kürt politikasını sa- vunan ve Kürtlerin doküntü ay- dınlarından olan Av. Zeki Ok- çuoğlu'nun Kürt sorununa il- lkin görüşlerini överek aktarıyor. Buradaki yaklaşımda da bir karışıklık olmasa gerek, nettir. Taha Akyol gibi bir faşist, ırkçı ve sömürgeci yazarın sözde bir Kürt aydınına kucak açması, yak- laşımını örnek göstererek övme- si...

Daha başka yazarlar, daha başka Kürt "aydını" ve "politi- kaçı"larını bu konuda örnek gö- steriyorlar.

Büyük Amed isyanı, reformiz- me de şiddetli bir darbedir. Her türden oyunların boşa çıkmaya mahkum olduğunu gösteren mi- henk tağıdır.

Sonuç olarak, sağlat Türk devleti, tüm sömürgeci kurum- larıyla Kürdistan'da insanlık suçlarına yeni suçlar ekliyor. Bunun karşılıksız kalmaya- cağının en son kanıtları büyük Amed isyanı ve kurtuluş ordu- muz ARGK'nin birkaç şehit merkezine peşpeşe düzenlediği eylemleridir.

Kürdistan kazanacaktır!

Amed serihildanı...

Rağatın 2. sayfa

bunun için çaba sarfetmek, so- rumluluk duygusu taşıyan Tür- kiye devrimci-demokrat güçleri açısından bir zorunluluktur.

Görkemli direnişler ve seri- hildanlar yaratma balımız; sömürgeci düşmanın bu katliam ve vahşeti can çektiği bir cana- varın çarpınlarıdır. O, kırlarda genille birliklerimiz karşısında yenilgiye uğramış ve sonuç ala- mayacağını anlamıştır. Vahşet- ini ve terörünü kitlelere yönel- terek hem gerillanın kaynağını kurutmayı ve silahlı mücadeleyi bu yöntemle tasfiye etmeyi amaç- lıyor, hem de yaygın ayaklanma- lar ve kitlesele ayağa kalkışlar sürecine girmiş bulunan halkı- mızın bu tarihi çıkışı, terör ve katliamlarla sindirmeyi ve bas-

tırmayı amaçlıyor. Başlangıçta da belirtmeye çalışıldığı gibi, bağimsızlık direniş mücade- leri daha ıleri ve güçlü bir etilim sürecine girmektedir. Mücadele- miz bugünlere getiren ve bizleri köle bir halk olmaktan çıkartıp insanlık ailesi içinde onurlu ve bağı dik bir konuma getiren Ba- kan APO, "Zalimlerin karşısın- da diz çöküp yalvarmak, onla- rın daha katmerli zulümler yap- masını tepiktikten başka işe ya- rımız" diyor. O halde faşist Türk sömürgecilerinin, halk ola- rak bize dayattığı terör ve kat- liamlara karşı koymanın, buna yanıt vermenin ve bunu durdur- manın en doğru yöntemi yeni Amed serihildanları yaratmak- tır.

ALMANYA

Köln: 11 Temmuz günü saat 15.00'te 100'ü aşkın yurtsever Kürt genç, Türk konsolosluğunu işgal etmeye girişti. Ancak tedbirler daha önceden alınmış olduğundan işgal eylemi gerçekleştirilemedi. Yurtseverler bunun üzerine konsolosluğun kapısı önünde duran iki görevliyi dövöler. Bunun yanı sıra konsolosluk binasına da saldırı yapıldı ve bir yandan taşlarla pencerelerin tüm camları kırılırken, diğer yandan binanın duvarlarına da "Kürdistan fasjime mezar olacak", "Yaşasın PKK", "Vedat AYDINLAR ölmez" gibi sloganlar yazıldı. Ayrıca binanın pencerelerinden içeriye kirmızı boya atıldı. Eylemin duyulması üzerine Alman polis helikopterler desteğinde müdahaleye girişti. 6 yurtsever gözaltına alındıktan bir süre sonra serbest bırakıldı.

Öte yandan 13 Temmuz günü Kürdistan Yurtsever Aydınlar Birliği (YRWK) bir protesto yürüyüşü düzenledi. 3000'e yakın yurtsever ve demokratın katıldığı yürüyüşte, bildiri ve sloganlarla TC'nin katliamcılığı protesto edildi. Yürüyüş eylemine bazı Türkiyeli sol güçler de dayanışmacı olarak katıldılar. Miting alanında YRWK, HEP, ERNK (Türkçe ve Almanca), TKP-Kıvılcım ve TDKP temsilcileri birer konuşma yaptılar. Ayrıca bazı dayanışma mesajları da okundu. Böylelikle, "Vedatlar ölmez", "Biji Biji serfihildan, serokê me ÖCALAN", "Kürdistan anamiz, onun için ölüürüz" vb. sloganların atıldığı yürüyüş, Xelil Xemgin'in söylediği direniş türkülerıyla sonuçlandı. Bu arada kitleye yönelik "Kim silkesi için savaşmak ister" sorusuna, herkes "ben" anlamında elini kaldırdı.

Hannover: 12 Temmuz günü saat 10.15 sıralarında 100'ü aşkın ERNK taraftarı TC Ziraat Bankası'nın şubesini işgal etti. Kadın ve çocukların da içinde bulunduğu yurtseverler, bankanın içinde bulunan TC bayrağını ve M. Kemal'in fotoğraflarını yırt-



Atina'da yurtseverler TC'nin vahşetini protesto etti.

rak, "Biji PKK", "Biji Serok APO" vb. sloganları attılar. Yürüyüş yaparak derneğe dönen yurtseverlerin eylemine TV-RTL ve yerel basın yer verdi.

Münster: 12 Temmuz günü 70 kadar ERNK taraftarı TC konsolosluğunu işgal etti. 1.5 saat süren işgal eyleminde çeşitli dillerde sloganlar atıldı ve TC bayrağı yakıldı. Eylem yerine 3 gazeteci de gelerek, yurtseverlerin görüşlerini aldı. Ayrıca çevrede çok sayıda bildiri dağıtıldı.

Karlsruhe: 13 Temmuz günü saat 11.00 sıralarında 70 kişilik yurtsever bir grup TC konsolos-

AVRUPA'DA VEDAT AYDIN'IN ÖLDÜRÜLMESİNİ VE DİYARBAKIR KATLIAMINI PROTESTO EYLEMLERİ

luğunu basarak taş yağmuruna tuttu. Önemli oranda hasar gören konsolosluk binasının duvarına "Diyarbakır TC'ye mezar olacak" sloganı yazıldı. Eylemin 2 saatlik süresi içinde TC'nin bayrağı da yakıldı.

Bu eylemden sonra yurtseverler yürüyüş halinde şehir merkezine indiler ve protesto yürüyüşlerini de burada sonuç-

Berlin: 12 Temmuz günü bir grup yurtsever, sabah saatlerinde TC konsolosluğu önüne giderek, gösteri eylemi yaptı.

Düsseldorf: 12 Temmuz günü saat 11.00 sıralarında Türkiyeli sol güçlerden oluşan bir grup, TC konsolosluğu önünde protesto eylemi yaptı. Eylem esnasında binanın camlarına boya atıldı.

ye çıkarılacaklar.

Ayrıca yurtseverlerin işgal eylemi, Türk basını ve televizyonunda da genişçe yer aldı.

İSVİÇRE

Bern: 12 Temmuz günü TC büyükelçiliği önünde 100'e yakın sayıda yurtsever bir grup, protesto eylemi gerçekleştirdi.



12 Temmuz 1991, Londra TC'nin İngiltere Büyükelçiliği işgal

landırdılar.

Stuttgart: 13 Temmuz günü 200 civarında ERNK taraftarı yurtsever, TC konsolosluğu önünde gösteri yaptı. Eylemciler konsolosluk binasına saldırarak pencerelerin camlarını kordılar. Eylemin duyulması üzerine polis müdahale ederek birkaç yurtseveri gözaltına aldı.

Frankfurt: 13 Temmuz günü 70 kişilik bir yurtsever grup TC konsolosluğu önünde gösteri eylemi düzenledi.

Nürnberg: 13 Temmuz günü

İNGİLTERE

Londra: 12 Temmuz günü 60 civarında bir grup yurtsever Kürdistanlı, TC'nin Londra büyükelçiliğini işgal etti. Bir grup yurtsever de, büyükelçilik binası önünde eylemi destekledi. Eylemin bağlamasında büyükelçilik koruma görevlileri tarafından eylemcilere 3 el ateş edildi. Daha sonra büyükelçilik personeli binanın arka kapılarından kaçtı. Yurtsever eylemciler binanın içindeki eşyaları tahrip ederek, yaklaşık 100 bin sterlinlik zarara yol açtılar. Daha son-

Büyükelçilikten göstericilere 6 el silah atıldı. Buna karşılık yurtseverler binayı taşa tutarak pencere camları ile konsolosluğa ait bir kamerayı kordılar. Öte yandan eylem yerine gelen polis, gözyaşartıcı bomba kullanarak göstericileri dağıtmaya çalıştı ve 2 yurtseveri de gözaltına aldı.

Yine aynı amaçla 13 Temmuz günü bu kez 60 kadar yurtsever, TC büyükelçiliği binası önüne giderek, giriş bölümüne yanıcı maddeler attı ve binlerce franklık tahribata yol açtı. Polis bu eylemde de 13 yurtseveri gözaltına aldı.

Basel: Yaklaşık 75 kişilik yurtsever bir grup, pankartlar açarak ve kültürel gösteri yaparak bir protesto eylemi gerçekleştirdi.

Cenevre: Bir grup Kürdistanlı yurtsever, Türk Hava Yolları bürosuna saldırarak büyük hasara yol açtı.

Zürich: 12 Temmuz günü 160'a yakın yurtsever, TC konsolosluğu önünde gösteri eylemi yaptı. Yurtseverler binanın duvarlarına boya atıldılar ve konsolosluğa ait bir arabayı tahrip ettiler. Yaklaşık 30 bin frank değerinde konsolosluğa zarar verildi. Polis 4 kişiyi gözaltına aldı.

FRANSA

Paris: 12 Temmuz günü 16 kişilik bir grup yurtsever, Türk Hava Yolları bürosuna baskın eylemi düzenledi. Kısa bir sürede büronun cam, masa vb. eşyaları tahrip edilerek, eylem yerinden uzaklaştırıldı.

Öte yandan aynı gün Türkiyeli sol güçlerin de içinde yer aldığı bir protesto yürüyüşü yapıldı. 2500'e yakınını ERNK taraftarının oluşturduğu yürüyüşte toplam 4000 kişi katılım sağladı.

İSVEÇ

Stockholm: 12 Temmuz günü 60'a yakın yurtsever, TC büyükelçiliğine saldırarak, pencerelerin camlarını kirdi ve TC bayrağını yaktı.

Eylemin biraz uzağında 3 yurtsever polis tarafından bir süre alıkonuldu. Yurtseverlere, "Buraya geliyorsunuz ve hayvan gibi saldırıyorsunuz" gibi sözlerle hakaret edildi. Polisin bu aşaglık tutumunu protesto eden yurtseverler, bunu olay yerine gelen gazetecilere de aktardılar. Eyleme İsveç basını ve yayın organları yer verdiler.

Öte yandan aynı amaçla 13 Temmuz günü Stockholm'un Sergelston meydanında 60 kişiden oluşan bir grup yurtsever, saat 09.00'dan başlayarak saat 18.00'de bitirdikleri bir gösteri eylemi yaptı.

NORVEÇ

Oslo: Yaklaşık 60 kişilik bir grup yurtsever, 12 Temmuz günü TC büyükelçiliğini işgal etmek istedi. Ancak giriş kapıları kapatılarak tedbir alınınca, yurtseverler taşlarla elçilik binasına saldırdılar. Saldırıda binaya büyük hasar verildi. Polis eylem yerine gelenek 3 yurtseveri gözaltına aldı.

Eylem yerinde çok sayıda basın ve yayın kuruluşu hazır bulundu. Norveç televizyonu eylemi naklen verirken, 3 büyük gazete de haberi manşetten duyurdu.

HOLLANDA

Deventer: 12 Temmuz günü 60'a yakın yurtsever, TC konsolosluğunu işgal etmek istedi. Ancak Hollanda polisi silah tehdidiyle yurtseverleri engellemeye çalıştı. Bunun üzerine yurtseverlerle polis arasında tağlı-sopalı kavga çıktı ve karışıklık yaralanmalar oldu. Polis 2 yurtseveri gözaltına aldı.

BELÇİKA

Brüksel: 12 Temmuz günü 50 kadar yurtsever, Ulusalarama Af Örgütü bürosunu işgal etti.

Ayrıca daha birçok alanda yurtseverlerin protesto eylemlerini gerçekleştirdiklerine ilişkin haberler ulaştı. Ancak ayrıntılar bilinemediğinden dolayı veremiyoruz. Öte yandan "Ulusal Onur Günü" vesilesiyle yaygınca ve kalabalıkça yapılan 48 saatlik açlık grevlerinde de TC katliamcılığı konarını ve teğhir ediliştir.

AMED DİRENİŞİ AVRUPA BASININDA

The Guardian, 11 Temmuz
İngiltere

Yurtsever Kürt liderin cenazesinde iki kişi öldürüldü

Türkiye'nin Güneydoğu'sunda-
ld kentte yurtsever bir Kürt li-
derinin cenazesini almaya gi-
denlerle polis arasındaki çatış-
ma sonucu 2 kişi öldü, 40 kişi
yaralandı.

Anadolu Haber Ajansı'ndan
alınan bilgiye göre, olaylar,
25.000'den fazla kişinin katıldığı
cenaze kortejinin polis karako-
lunu taşlamasıyla başladı.

Güvenlik güçleri zırhlı araç-
larla bölgeye geldiler ve dağıt-
mak amacıyla göstericilerin öze-
rine ateş açıldı. Ateş açılma ey-
leminin ne zaman başladığı ko-
nusunda net bir fikir bulunma-
maktadır. Habere göre, 40'tan

fazla kişi tutuklandı ve ateş açıl-
ması sonucu milletvekilleri ya-
ralandılar. 1984'ten beri Anka-
ra'dan bağımsızlık isteyen mark-
sist Kürdistan İşçi Partisi, öz-
gürlüğün kanlı yolunda 3.000'den
fazla can kaybı verdi. Yürü-
yüş esnasında Kürdistan İşçi
Partisi lehine sloganlar atıldı.

İngiltere İşçi Partisi Sol
Kanat Milletvekilleri'nin
mesağı:

Değerli arkadaşlar,
Biz "Socialist Campaign
Group of Labour MPs" (İşçi
Partisi Sol Kanat
Milletvekilleri) olarak
Vedat AYDIN'ın hunharca
katledilmesini kınıyoruz....

Biz Vedat AYDIN'ın
ailesine ve diğer yoldaşlara
da başsağlığı diliyoruz.
Sizinle dayanışmada
olduğumuzu belirtiyoruz.

10 Temmuz 1991
Milletvekili
Jeremy Corbyn

İngiltere İşçi Partisi milletvekillerinin basın açıklaması

Diyarbakır'daki cenaze töreninde katliam

Parlamentoda yer alan HEP Amed (Diyarbakır) İl Başkanı
Vedat AYDIN'ın Türk ölüm mangaları tarafından katledilme-
sini kınıyoruz.

Türk ordusunun cenaze törenine katılan kitleye yaptığı
saldırıyı dehşetle karşılıyoruz.

7.000 araçla törene katılan 30 bin insan Diyarbakır'ın
dışında polisin saldırısına uğradı. Özel timler ve sivili sivil polisler
yürüyüşteki insanların üzerine ateş açtılar. Bu saldı-
rıda 20 kişi öldürülürken 200 kişi de yaralandı. Yaralıların
arasında İbrahim Aksoy, Ahmet Türk ve Adnan Ekmen gibi
milletvekilleri de bulunmaktadır. Gözaltına alınan 500 kişinin
arasında da 2 Türk gazeteci ve 5 yabancı gazeteci bulunmakta-
dır.

Hiçbir devlet, yaptığı böylesi baskılarla Avrupa Top-
luluğu'na üye olma hakkına da sahip olamaz. Bunun için
hükümetin (İngiliz Hükümeti) bu öldürme ve yaralama olayını
sert bir şekilde kınamasını arz ediyoruz.

12.07.1991

Milletvekilleri

Mr. Dave Nellist	Mr. Sydney Bidwell
Mr. John Hughes	Mr. Ronnie Campbell
Mr. Harry Barnes	Mr. Bob Cryer
Mr. Jeremy Corbyn	Alice Mahon
Mr. Jimmy Dunnachie	Mr. Martin Redmond
Mr. Thomas Mcavoy	Mr. Bill Michie

İngiliz Parlamentosu İnsan Hakları Komisyonu Başkanı Lord Avebury'nin
Vedat AYDIN'ın katledilmesi nedeniyle TC konsolosluğuna gönderdiği
protesto mektubu.

Sayın Konsolos,

Diyarbakır HEP Başkanı Vedat AYDIN'ın kaçırıldıktan
sonra öldürüldüğünü büyük endişeyle karşıladık. Öğrendi-
ğimiz göre Vedat AYDIN, Temmuz'un 5'inde silahlı kişiler
tarafından evinden alındıktan sonra, cesedi Elazığ-Maden
arasında bulunmuştur. Doktorların yaptıkları otopsiye göre
Vedat AYDIN, 3 gün önce işkence edildikten sonra kurşuna
dismiştir.

Türk yetkililerinin Kürtlere yönelik kötü uygulamalarına
ilgikin iddialara karşı sizin çok hassas olduğumuzu biliyorum.
Peki, yapılan bu vahşet cinayeti hakkında ne düşüncemizi
isteriniz?

Önceden bizim komiteye Diyarbakır'a gidip, Diyarbakır
ve çevresinde insan hakları durumunu incelemek için yetkilili-
rinizden izin istenilmiş, fakat izin verilmemiştir. Acaba,
Türk devleti bu an gitmemize izin verebilir mi?

Saygılarımla

10 Temmuz 1991
Lord Avebury

Cuma günü üniformalı ve sil-
ahlı kişiler tarafından evinden
alınan Vedat AYDIN cenazesi
yol kenarında bulundu. Vedat
AYDIN'ın birkaç kez kurşunlan-
dığı gözlendi. İşçileri Bakanı'nın
söylediğine göre, Vedat AYDIN,
güvenlik güçleri görünümünde
eli silahlı kişiler tarafından evin-
den alındı. Hamminin söylediği-
ne göre ise, Vedat AYDIN'ı ev-
den alanlar polist.

Polis, yürüyüş kortejini takip
eden gazetecilerin kameralarını
kırdı ve iki gazeteci çatışma so-
nucu hastahaneye kaldırıldı. Ge-
çen 6 hafta içinde bölgede ani
baskınlar ve haneye tecavüz olay-
ları sonucu 75 kişi öldü.

65.000'den fazla jandarma ve
polis, Türkiye'nin Doğu ve Gü-
neydoğu'sunda 13 Kürt vilaye-
tini Kürt gerillalara karşı savaş
düzenine getirdi.

Elefoterotipya, 12 Temmuz 1991
Yunanistan

Diyarbakır'da Kürtlere karşı katliam

Vedat AYDIN'ın cenaze
töreni nedeniyle yer alan olay-
lar, kitlesel hareketlilik biçimini
aldı. Resmi açıklamalara göre 3
kişi öldü, 97'isi silahla ateş edil-
mesi sonucu 107 kişi yaralandı...
ve 353 kişi yakalandı. Başka
kaynaklara göre ise, 12 kişi öl-
dü. Dün de gayri resmi olarak 80
sayısının 24'e çıktığı bildirildi.
Bu rakamın daha büyük olması,
ağır yaralıların çokluğundan ke-
sindir.

katliam

Olaylar, HEP İl Başkanı Vedat
AYDIN'ın cenaze törenine katı-
lan kişilerin Kürtçe slogan at-
ması bağladıkları anda başladı.
Sloganlarda PKK'den bahsedil-
liyordu. Tabut ERNK bayrağı ile
örtülüyüdü.

Diyarbakır ile yaptığımız ko-
nuşmada, surlarda mevzilenen
maskeli özel timlerin ateş açtık-
ları bildirildi. Görgü tanıkları,
yaratılan ortamın 1 Mayıs 1977
olaylarını hatırlattığını söylediler
ve olayların meydana geldiği
alandaki bir uçuruma kitlelerin
sürüldüğünü vurguladılar. Olay-
ların genelleştirileceği doğru-
lusunda korkular ifade ediyor.
Büldüğü gibi, HEP İl Başkanı
Vedat AYDIN üç gün önce öldü
bulundu. Polis olduklarını söy-
leyen ve bilinmeyen kişilerce ka-
çırılmıştı.

Yeni olayların ortaya çıkma-
sına cenaze törenleri neden ola-
cak. Şimdi Türkiye'de yaygın gö-
rüş, Kürt hareketinin kitle açı-
sından atılma kaydedilişi yolun-
da. Diyarbakır'da yıllardan beri
30.000 kişilik protesto yürüyüşü
yaşanmadı. Hareketlilik sadece
Diyarbakır'da yok. Van'da 6.000
işçi yürüyüş yaptı (Batman ola-
bilir). Ankara'nın geleneksel
Kürt politikasında değişiklik de-
ğirtusunda bir adım bile alma-
mamıştır. Bu, olaylardan değil,
yöneticilerin yaptıkları açıkla-
malardan da ortaya çıkıyor. Olay-
lar açıklığı kavımadan, bun-
ların sonunuğu protestocuların ü-
zerine atılmaya çalışılmaktadır.

Bütün bunlardan ortaya çı-
kan sonuç, Güneydoğu'da yeni
bir sıcak dönemin başladığıdır.
Kürtlerin herhangi bir hareke-
tini kanla basturmak için Anka-

ra'nın kararıyla, PKK'nin müca-
delesini genelleştirmek için yapı-
tış hazırlıklar ve tabii Türkiye
de üslenerek olan çevik kuvvet.
Şüphesiz, Türkiye, bu kuvveti
kendisi Kürtlerine karşı kullan-
maya çalışacaktır. Bu, Türkiye'-
deki Amerikan üslerinden geç-
miş yapılmıştır...

The Times, 11 Temmuz 1991

Ayaklanmadan sonra şehir kargaşa içinde

Türkiye'nin Güneydoğu'sun-
daki en büyük Kürt şehri Diyar-
bakır'ın, cenaze törenine katılan
25.000 kişiyle polis arasında ya-
pılan bir günlük çatışma sonucu
kargaşa içinde olduğu bildiril-
liyor. Dün gece, bazıları yaralı
olduğu halde binlerce insan, par-
lamentodaki Kürt yanlı bir par-
ti liderinin gömülmek üzere geti-
rildiği mezarlıkta kendi kendile-
rine barikat kurdular.

Halkın Emek Partisi Başkanı
Fehmi İğdar, konuşmasında, Ve-
dat AYDIN'ın "devlet içinde dev-
let" in kontrolden çıkması eylem-
lerinin son kurbanı olduğunu ifa-
de etti.

Vedat AYDIN, 6 Temmuz'da
polis olduğunu söyleyen 4 kişi
tarafından evinden alınmış ve
işkence yapıldığı belli olan ce-
zaevi günler sonra Diyarbakır-Elazığ
arasındaki yolda bulun-
muştu.

Güvenlik güçleri, günün erken
saatlerinden itibaren cenaze tö-
renine katılanların peşre girmel-
erini engellemeye çalıştı. Yak-
laşık 25.000 kişi cenazeye
eşlik etti. Orada öfkeli polislerce
karşılandı. Slogan ve taş atan
kalabalığa polislerce ateş açıl-
ması sonucu iki kişinin öldüğü
ve birçoklarının da yaralandığı
bildiriliyor. Görgü tanıklarının
bildirdiğine göre, polisler, göste-
ricilerin üzerine ilk dakikalık yay-
ılım ateşi açtılar.

Dünkü olay, bölgede giderek
sistemli olarak yaygınlaşıyor. Bat-
man'dan bildirildiğine göre, pro-
testo amacıyla kepenklerini ka-
patan dükkan sahiplerine özel
timler saldırdı.

Polis, AYDIN'ın kendileri ta-
rafından tutuklandığını inkar et-
mekte ve ölüm olayını araştırılma-
rını söylemektedir. Diyarbakır'da
çok uzakta olmayan bir yer-
de Irak Kürtlerini korumak ama-
cıyla çok uluslu bir gücün yer-
leşmesini kabul eden ve ayrıca
gelecek hafta sonunda Başkan
Bush'u ağırlayacak olan Türkiye
zor durumda kalacaktır.

Etos, 12 Temmuz 1991

12 Kürt katledildi

Vedat AYDIN'ın cenaze töre-
ni sırasında Diyarbakır'da Türk
güvenlik kuvvetlerinin ateş aç-
ması sonucu 12 Kürt katledildi,
60 kişi de yaralandı.

Diyarbakır HEP İl Başkanı
Vedat AYDIN'ın cenaze töre-
nüne katılan 25.000 Kürt ile tank
ve helikopterlerle desteklenen
polis güçleri arasında çıkan
olaylar sonucu polisin açtığı
ateş nedeniyle 12 kişi öldü, ara-
larında iki milletvekili ile iki
gazetecinin de bulunduğu çok
sayıda kişi yaralandı. Son birbu-
çuk ayda 80 kişi çatışmalarda
yaşamını kaybetti.

Kıbrıs

Kıbrıs'ta yayınlanan Xaravgi,
Simerini, Agon, Fülefteros ve
Elef Terotipya gazeteleri, haberi
yabancı basın ajanslarına daya-
narak Diyarbakır'da çıkan olay-
larda 12 kişinin öldüğü, 300
kişinin yaralandığı biçiminde
yer verdi.

Ayrıca ERNK'nin açıklaması
bütün devlet ve özel radyo kurum-
larının haber bültenlerinde sözli
olarak yer aldı. Devlet televizyo-
nunun da verdiği haber konusun-
da devlet radyo kanallarında Kıb-
rıs Kürdistan Halkıyla Dayanış-
ma Komitesi'nin bir temsilci-
siyle röportajlar yayınlandı.

Wiener Zeitung, 12 Temmuz 1991
Avusturya

Türkiye'de cenaze töreni: 3 ölü

Bölgenin başkenti Diyarba-
kır'da bir Kürt politikacının top-
rağa verilmesi sırasında mey-
dana gelen büyük olaylar ardın-
dan, Güneydoğu Anadolu'daki
durum, bir gün sonra, perşembe
günü de gerginliğini korudu. Res-
mi kaynaklara göre, çarşamba
günü Kürt göstericiler ile Türk
güvenlik güçleri arasında çıkan
kanlı olaylarda 3 insan öldü,
yaralıların sayısı 120 civarında,
tutuklananlar ise 360 kişi olarak
açımlandı. Buna karşılık halk söz-
cileri ise, 16 öldü, 300 yaralıdan
bahsediyor.

Perşembe günü Ankara'da Türk
Başbakanı Mesut Yılmaz yaptığı
açıklamada, nüfusunun ağırlığı-
rı Kürtlerin oluşturduğu Güney-
doğu halkını, "bölücü provokas-
yonların" durdurulması husu-
sunda uyardı. Türkiye'nin ulu-
sal ve toprak bütünlüğü konula-
rında taviz vermeyeceklerini özel-
likle vurguladı.

Arbeiterzeitung, 12 Temmuz 1991

Türkiye'de ölüler var

Kürt göstericiler ile Türk gü-
venlik güçleri arasında çarşam-
ba günü Diyarbakır'da meydana
gelen kanlı olaylar esnasında 10
insan öldü. Perşembe günü de
durum gerginliğini koruyordu. Türk
Hükümeti Başbakanı Mesut Yıl-
maz ulusal birlik ve toprak büt-
ünlüğünden Türkiye'nin taviz
vermeyeceğini açıkladı.

Karier, 12 Temmuz 1991

5 kurban. Diyarbakır ablukaya alındı.

Türkiye: Kürtlere karşı polislerin kanlı saldırısı

En az 5 kurban (öldü), yüzlerce
tutuklama: Kürt göstericileri ile
Türk polisi arasında Doğu Ana-
dolu kenti Diyarbakır'da mey-
dana gelen büyük çatışmaların
kanlı bilançosu bunlar. Güvenlik
güçleri ağır silahlarla kendini
tağlarla koruyan bölücü Kürdistan
"İşçi Partisi" taraftarlarına
saldırdılar. Diyarbakır ablukaya

alındı. Şu anda kimsenin kenti terketmesine müsaade edilmiyor. Olaylar katledilen bir Kürt politikacının toprağa verilmesi esnasında patlak verdi. Politikacı, esarengiz bir şekilde ortadan kaybolmuştu ve ardından da işkence görmüş, kurşunlanmış cesedi bulunmuştu.

Solzburger Nachrichten,
12 Temmuz 1991

Türkiye'nin Kürt bölgesinde büyük çatışmalar

Diyarbakır (Sn.dpa) Güneydoğu Anadolu'daki büyük olayların artması günü olan perşembe günü de durum ileri düzeyde gergindi. Kürt göstericiler ile Türk güvenlik güçleri arasında meydana gelen kanlı olaylar esnasında resmi açıklamalara göre Diyarbakır'da 3 insan öldü. Yaralıların sayısı 120 civarında, tutuklanılanların sayısı ise 360 olarak gösterildi.

Önemli oranda bir halk ayaklanmasına benzeyen olaylarda, Ankara'daki Almanya Büyükelçiliğinin kaynaklarına göre bir Alman bayan gazeteci de ağır şekilde dayaktan geçirilmiş Türk Başbakanı başta "bölücü provokasyonlar" hususunda uyararak, ulusal birlik ve toprak bütünlüğünden Türkiye'nin taviz vermeyeceğini vurguladı.

Olaylar çarşamba günü öğleden sonra patlak vermişti. 25 bin Kürt ölüm mangaları tarafından katledilen sol eğilimli politikacı AYDIN'ı toprağa verirken olaylar meydana gelmişti. Kürt gençleri resmi binalara ve polislere taş atması ardından, poliler önce uyarı ateğinde bulundu. ardından da halkı tarayan kurşunlar geldi. Halk hedef seçilerek ateş edildi. Ardından silahlı çarpışmalar uzun bir süre durmadı.

Die Tageszeitung, 12.7.1991

“Gelecek sefer hepinizi öldürürüz”

Diyarbakır'dan Ussy Schmidt bildiriyor:

Katledilen siyasetçi Vedat AYDIN çarşamba günü büyük Kürt şehri Diyarbakır'da toprağa verilirken, insanlar "Vedat seni unutmuyoruz" ve "Biz hesabını verilmemesini istiyoruz" diye bağırarak onu son kez uğurluyorlardı. Metropoli hiç alıngılamamış bir manzara sergiliyordu. Sokaklar bomboştu, tüm kepenkier indirilmiş, bütün şehir matem ve protesto ifade ediyordu.

6000 arabadan oluşan bir konvoy cenazeyi 80 km uzaklıktaki Maden'den Diyarbakır'a getiriyordu. Orada onbinlerce insan Kürt bayrağına sarılı tabutu karşıladı. Sokaklar cenaze alayınınındı. Fakat insanlar matem-

den çok kararlılık sergiliyordu. Ağır tehditlere rağmen Aydın'ın cenazesinin bu şekilde toprağa verilebilmesi kararlılığın zaferydi. "Yaşasın PKK" ve "Vur perilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganları çınlıyordu.

Muhallif siyasetçi AYDIN, cuma gecesi evinden alınmıştı. "Marak etme" demişti karısına, "Bunları tanıyorum, siyasi polis görevlileri, yarın sabah dönerim" ve, geri dönmedi. Üç gün sonra öldü olarak bulundu. Çıplak ve sekiz yerinden kurşunlar isabet etmiş, kolları ve bacakları kırılmış, kafatası ezilmişti. Yapılan saldırılardan uluslararası gizli-istihbarat örgütü "Glasio"nun Türkiye kolu kontrgerilla sorumlu tutuluyor.

Vedat AYDIN, Halkın Emek Partisi (HEP)'nin Kürt şehri Diyarbakır İl Başkanıydı. Adı Türkiye-Kürdistanı demokrat muhalefet çevrelerinin dışında düşünülmezdi. O İnsan Hakları Derneği'nin kurucularından ve yorulmuş bilmeden insan hakları ihlallerine karşı mücadele eden bir savaşçıydı. Onun katli yoğun tepkilere yol açtı. (...)

Diyarbakır'daki harp hali gece boyunca devam ediyor, can kurtaranlar perşembe gününe kadar ıssız şehirde huzla dolağıyordu. (...) Hastane kuşatılmıştı, tedavi yapılan odalar bile, polilerce işgal edilmişti. (...)

AYDIN'in katledilmesi ve cenaze törenindeki olaylarla birlikte Kürdistan'da demokratik muhalefete karşı yapılan saldırılar yeni bir evreye girmiş oldu. (...)

Avrupa kamuoyuna Kürt sorununa ilişkin elle tutulur, gözle görülür "demokratikleşme" konusunda deliller gösterilmelidir. Kürdistan'da yapılan reformlar özel-tim için hiçbir yasaya uymamanın birer nedeni oldu. "Latin Amerika" metodlarına başvurdular. "Bu henüz başlangıçtır" diyordu rambolardan biri cenaze alayına yapılan katliam esnasında. "Bizi durdurmanız imkansız Sizi bugün öldüremesek, gelecek sefer öldürürüz"

Neue Zürcher Zeitung,
13-14.7.1991

Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gergin durum

Kürtlerin uyanan ulusal bilinci

Geçen çarşamba günü Diyarbakır'da yaşanan kanlı olaylardan sonra Diyarbakır ve diğer Güneydoğu Anadolu'daki şehirlerde gerginlik hakim. Hukukçuların belirttiğine göre, Nisan ayında yürürlüğe giren "Terörle Mücadele Yasası" Kürt ulusal uyanışına karşı kullanılacak. Türk güvenlik güçlerinin tutumlarına karşı gelen şikayetlere rağmen Kürtlerin korunmasının neden yalnız çevik kuvvetlere

verildiğini halk soruyor.

İstanbul, 12 Temmuz

Diyarbakır'daki kanlı olaylardan iki gün sonra hala Diyarbakır ve Türkiye'nin Güneydoğu'sunda gerginlik hakim. Ülkenin batısında ise olaylar hakkında bir bilgisizlik hakim. Bu bilgisizlikte hükümetin ve muhalefetin vermiş olduğu çelişkili bilgilerin rolü büyük. Hükümet bu olaylar esnasında 3 kişinin öldüğünü, 119 kişinin yaralandığını ve 361 kişinin tutuklandığını belirtmesine karşın, muhalefet ise 10 kişinin öldüğünü ve 1000 kişinin yaralandığını söylüyor, ayrıca 600 kişinin de kayıp olduğunu söylüyor.

Devlet içinde devlet

Olayların gelişmesinin nedeni hakkında da bir bilgisizlik yaşıyor. Devlet, olayı basit bir açıklamayla provokasyon olarak değerlendiriyor. Devletin açıklamasına göre, yürüyüşçüler güvenlik güçlerine taglarla saldırmış ve böylece güvenlik güçlerinin karşılık vermesine neden olmuşlar. Büyük muhalefet partileri, sosyal demokratlar ve Doğru Yol Partisi ise hükümeti bu olaylar karşısında yeterli hamrılık yapmama suçluyorlar. Aydınlar ve Halkın Emek Partisi taraftarları ise Latin Amerika'daki olayların benzerliğine dikkat çekiyorlar. Milliarist güçlerin devlet içinde devlet durumuna ve bunların artık kontrol edilemez bir seviyeye geldiklerini belirtiyor HEP Başkanı Fehmi Işıklar. İnsan hakları savunucusu Vedat AYDIN'in defnedilmesinden sonra, legal bir parti olan HEP yönetici kadrosu ve çok sayıda gazetecinin de içinde bulunduğu otobüs güvenlik güçlerinin baskınına uğruyor ve içindekiler kanlı bir şekilde dövülüyorlar. Dört HEP Milletvekili hastanelik ediliyor. Bunlardan birisi de HEP Başkanıdır.

24 Temmuz, 11.7.1991

Türkiye'nin Güneydoğu'sunda Kürtler katlediliyor

Olağanüstü Hal'in yürürlükte olduğu, halin çoğuruluşunu Kürtlerin oluşturduğu Güneydoğu Anadolu'da yapılan (Vedat AYDIN'in) cenaze töreni polis karşi gösteriye ve drama dönüştü.

AFP (Agence France de Presse, Fransız Haber Ajansı)'den telefonla alınan bilgilere göre, HEP Diyarbakır İl Başkanı'nın cenaze töreninde çıkan olaylarda en az 6 kişinin öldüğü, 10'larca insanın da yaralandığı bildiriliyor. Aynı kaynağa göre yaralılar arasında, açılan yayılım ateşi ile paniğe kapılan kalabalık tarafından ezilen kadın ve çocuklar da bulunuyor.

Kontr-gerilla suçlanıyor

Süper valilik şu ana kadar



-çarşamba öğleden sonra- olaylarla ilgili resmi bir açıklama yapmış değil.

Kaçınırdıktan sonra, pazartesi günü Diyarbakır'a 100 km mesafede öldü olarak bulunan Vedat AYDIN'in cenaze törenine 50.000'den fazla kişi katıldı. Cenaze töreni, güvenlik güçlerini -özellikle de kontr-gerillayı- protesto mitingine dönüştü. HEP, Vedat AYDIN'in ölümünden kontr-gerillayı sorumlu tutuyor.

6 saatlik gösteri

Cenazeye katılan göstericilerin attığı başlıca sloganlar; "Yaşasın PKK" (Kürdistan İşçi Partisi, Ankara yönetimine karşı silahlı mücadele veren başlıca örgüt), "Yaşasın APO" (PKK'nin Başkanı), "Kahrolsun kontr-gerilla ve sömürgecilik" (Ankara yönetimi). Tüm mağazaların Vedat AYDIN'in katilini protesto için kapalı olduğu, 2.600 kişinin yaşadığı şehirde (Diyarbakır kastediliyor, büyük ihtimale rakamda bankı hatası var, bn.) büyük gösteri 6 saat sürdü. Sarı, kırmızı, yeşil (Türk yetkililerinin yasakladığı Kürt ulusal renkleri) renkli pankartlar taşıyan göstericiler, polis korakolunu ve zırhlı araçları taşıdılar.

Vedat AYDIN'in eşi Şükran'ın ifadesine göre, Maden'de cesedi bulunan Vedat AYDIN, cumartesiye pazara bağlayan gece evinden kendisini polis olarak tanıtan kişilerce alınmış. Bu olay (kaçırma) daha sonra Türk yetkililer tarafından yalanlanmıştı.

AFP'nin telefon ile görüldüğü, Diyarbakır'da bulunan Mahmut Alınak (HEP milletvekili), HEP'in 4 milletvekili ile 5 bölge yöneticisinin polis tarafından yaralandığını ve hastaneye kaldırıldığını açıkladı.

De Morgen, 11.7.1991

HEP İl Başkanı katledildi

ERNK'nin Avrupa Temsilciliği, 5 Temmuz'da Güneydoğu'da HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat AYDIN'in özel tim tarafından katledildiğini bildirdi.

Vedat AYDIN geceyarısında bir soruşturma için alındı. Ve aynı gecede de işkence edilerek katledildi. Alışının ve HEP delegelerinin, HEP'le birlikte çalışan İHD'nin Vedat AYDIN'i arama çabaları sonucunda Vedat AYDIN'in cesedi dört gün sonra Diyarbakır'dan 60 km uzaklıkta olan bir arazide bulundu.

Amnesty International'a göre geçmişte öğretmen olan İnsan Haklarının aktif savunucusu Vedat AYDIN'in, kaçırıldığı dönemde, İHD'nin geçen sene Ekim ayında yapılan toplantısında Kürtçe bir konuşma yapmasından dolayı davası sürüyordu. Vedat AYDIN, kayboluşundan bir süre önce, dükkanına atılan bir bombadan dolayı yaralanan İHD'nin bir üyesini hastanede ziyaret etmiş ve hastanenin önünde Kürtçe bir konuşma yapmıştı.

Vedat AYDIN'a yapılan suikast, yirmi gün içerisinde İHD üyelerine yapılan suikastların dördüncüsüydü. 18 Haziran'da İnsan Hakları savunucusu olan Özer'in arabası bombalanmıştı. Tam bir hafta sonra Diyarbakır'da İHD'nin binası havaya uçuruldu ve yine 2 Temmuz'da Batman'da İHD'nin bir üyesinin arabası bombalandı.

Amnesty International'a göre, 86'da kurulan İHD'nin kuruluşundan bu yana Türk rejimi tarafından çeşitli baskılara maruz kaldığı bildiriliyor.

Birçok insan hakları savunucusu, kampanya yürüttüğü ve kimsiz bildiri dağıttığı için tutuklandı. Çeşitli İHD binaları geçici olarak, Batman'daki İHD binası ise kesin olarak kapatıldı. Amnesty International'a göre, İHD üyelerinin birçoğu gerek mektupla, gerekse telefonla ölüm tehditleri alıyor.

Diyarbakır'da, Vedat AYDIN'a yapılan suikastten dolayı büyük bir kitle eylemi yapıldı. Hötün insanlar polis tarafından tartaklandı ve Kürt gazetesi olan Berxwedan'a göre bu olaylar arasında 10 kişi öldü ve 50 kişi yaralandı. Diğer kaynaklar bugüne kadar hiçbir şeyi doğrulamadı.

Yapılan bu katliamları protesto etmek amacıyla, 14 ve 15 Temmuz'da, dünyadaki bütün Kürtler iki günlük bir açlık grevi düzenliyorlar.

Berxwedan

Rojavaçiya Kurdî û Tirkî

Berxwedan-Verlags-GmbH

Marken Str. 5-7

Postfach 18 12

4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÖCEYAN

(HABER MERKEZİ)

Tel.: (49-0211) 72 71 46

Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirlin: Agri Verlag Köln

Avustralya 3 00 \$ / Avusturya 18 00 s

Belçika 60 00 sfr. / Danimarka 8 00 dkr

Fransa 6 00 ff. / Hollanda 3 00 hfl

İngiltere 0 80 £. / İsviçre 6 00 sfr

İsviçre 2 50 sfr. / Norveç 10 00 nkr

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi

6 ay 30.- DM

12 ay 60.- DM

Almanya dışı

6 ay 35.- DM

12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf

Kto Nr. 390 368 06 / BIC 390 601 10

Amed Serihildanından İzlenimler:

KÜRDİSTAN "VEDAT NEMİR E"Yİ HAYKIRIYORDU

Xebat Hêlin (Amed)

10 Temmuz sabahı hava Amed'de ağırdı. Diyarbakır sıcağının bütün çabası havanın kurgundan da çok olan ağırlığını azaltıyordu. Zira o gün Vedat AYDIN toprağa teslim edilecekti. Bütün Diyarbakır yaslıydı.

Maden'e doğru yola çıktığımızda, herkes gibi arabamızın konvoyun gerisinde kalacağından ve gelişmeleri yeterince izleyemeyeceğimize endişeliydik. Temmuz ayının ikinci çarşambaşı Kürdistan'ın her tarafından akın insanları sömürgecilığe ve kiralık katillerine, "ölüm mangalarına" öfkelerini küsmek için Diyarbakır-Elazığ karayoluna akıyordu. Daha HEP Diyarbakır binasından ayrılmadan gelen telefonlardan, Antep'ten, Urfa'dan, Elazığ'dan, Dersim'den, Bingöl ve Adıyaman'dan gelen yurtseverlerin Maden'e gittiklerini öğreniyorduk. Mardin ve Silvan yollarının polis tarafından tutulup gelen yurtseverlerin şehre bırakılmadığı haberi büyük bir öfke dalgasının esmesine yol açtı. Herkes tepeden tırnağa öfke kesilmişti ve küçük bir kıvılcımda patlamaya hazırdı.

Yolda, Ergani'ye kadar ve Ergani'den sonraki yol boyunca etkin biçenler, bahçeciler, işçiler, köylüler; sirtlarında çocuklarıyla kadınlar, çocuklar, yaşlılar hep ayakta ve konvoydan yükselen sloganlara katılarak bağırıyordu. Ergani içinde küçük çocuklardan, genç kızlar ve yaşlılara kadar Ergani halkı, o gün sarı-kırmızı-yeşilli bulabildikleri giysileriyle yol kenarında sloganlar havkırıyor, "tılıl" çekiyorlardı. Erganılı çocukların "Bijî Kurdistan", "Bijî Serok APO" sloganlarını haylarması Ulusal Kurtuluş Devriminin geleceğini aydınlatıyordu.

Diyarbakır ve tüm Kürdistan Vedat'ın yasını tutuyordu

Yol boyunca bütün iş yerleri kapalı, işçileri yol kenarında zafer iğaretileri yapıyor, slogan bağırıyorlardı. Vedat AYDIN'ın kallesçe katledilmesi üzerine yas ilan edilmişti. Yas demek çalışmamak demekti, kopekleri indirmek demekti. Ve bütün insanlarımız bunu gönülden uyguluyorlardı.

Maden'e bir kaç km kala iniş başlıyarak arabamızın konvoyun gerisinde kalacağından ve gelişmeleri yeterince izleyemeyeceğimize endişeliydik. Temmuz ayının ikinci çarşambaşı Kürdistan'ın her tarafından akın insanları sömürgecilığe ve kiralık katillerine, "ölüm mangalarına" öfkelerini küsmek için Diyarbakır-Elazığ karayoluna akıyordu. Daha HEP Diyarbakır binasından ayrılmadan gelen telefonlardan, Antep'ten, Urfa'dan, Elazığ'dan, Dersim'den, Bingöl ve Adıyaman'dan gelen yurtseverlerin Maden'e gittiklerini öğreniyorduk. Mardin ve Silvan yollarının polis tarafından tutulup gelen yurtseverlerin şehre bırakılmadığı haberi büyük bir öfke dalgasının esmesine yol açtı. Herkes tepeden tırnağa öfke kesilmişti ve küçük bir kıvılcımda patlamaya hazırdı.

dan alkış tufanıyla selamlandı. Bir şeyler gelip boğazımıza düğümleniyordu. Vedat'ı kaybedişin acısı, ölüm mangalarına duyulan öfke ve halkın coşkulu katılımının sevinç karışıyor, tannu olanaklı bir duygu karmaşası yaratıyordu.

Araba seli, gerillanın yürüyüşündeki kadar nizami, o kadar disiplinli değildi. Yol boyu da gerilla yaşamından yapılan aktarmalarda anlatıldığı gibi derin vadiler boyunca yeşillik, pınarlar ve kuş civıllarıyla dolu değildi. Ama konvoydan yükselen sloganlar bizde en güzel sonuçların etkisinden daha derin uygulanma yaratıyordu. Yol boyunca dillerin insanları o çıplak ve ağaçsız araziye ormanla kaplı yüce dağlara döndürüyordu. Yani kısacası halkın gücü, bu yolu, bu toprakları devrim coşkusuyla yemyeşil bir havaya döndürmüştü. Araba seli çağlayanlardan dökülen berrak sular gibi dönemeçlerden kaybolurken herkesi Vedat'a bir adım daha yakınlaştırmış, onun son kez omuzlarında taşınmasına tanık olmanın heyecanı sarıyordu.

Motorsikletli iki millis konvoyun geri dönüşünde yol açıp ilerlerken, herkes "gerilla, gerilla" diye bağırıyordu.

Maden'e bir kaç km kala araçlar durup geri dönmeye başladı. Bütün arabaları Maden'e ulaşması olanaksızdı. Biz de arabamızı geri dönüş için hazırladık ve konvoyun geri dönüşünü beklemeye başladık. Kısa süre sonra yoğun yuları dönemeçten süzülerek ilerleyen, arkadan gelen arabalara yol açan iki motorsiklet görüldü. Başlarında kırmızı kaskları, sirtlarındaki renkli giysileri ve ayaklarında esem ayak-kabıllarıyla yanımızdan geçerken yanında oturanlar "gerilla, gerilla!" diye bağırıyorlardı. Ve arabadan dışarı fırlayıp yol açan arabaların bu iki motorsikletlinin ardından hayranlıkla baka kaldık. Kimi "Bu gâmleri de gör-dük", kimi "Kürdistan'da gerilla ilk kez bir cenazeye rehberlik ediyor" diyor, kimi ise durumu İrlanda'daki cenaze törenleriyle kıyaslıyordu. Bu öz-gürleşen topraklar üzerinde ölümü hiçeıştiren, herkesin düşman yüreğine saplanmaya hazır bıçak olduğu bir andı.

Cenazeyi taşıyan araba ve ardından konvoyun Diyarbakır'a doğru yola koyulması, herkeste Vedat'a yakın olma telaşı başlattı. Vedat'ı yakından tanıyan biri olarak, şu an eğer Vedat konuşuyor olsaydı, bu kadar ilgiyle herkesi ölüme teğvik ediyor-sunuz, yaşamak ve düşmanı kahretmek lazım diyecekti diye düşün-medem edemedim. Tabii ki bu Vedat AYDIN'ı gerçek bir halk önderi yapan mütevaziliğinin es-sertydi. Yoksa, bu insanlar on yüce değerleri olarak şehitlerine gösterdikleri ilginin yeterli ol-

madığını düşünüyorlardı. Konvoy uzunluğu için 15-20 km tahminleri yapıyor, araba sayısı için 5-6 bin rakamları söylüyor. Hazen bir dönemeçte ya da bir rampayı tırmanırken geriye dönüp bakıldığında araba selinin arda görülmüyordu ama, kovnularak uzayan konvoyun görkemi göz kamaştırıyordu. Yol boyu geliştekenden çok daha coşkulu, daha büyük kalabalıkla doluydu. Ve adeta yüz kilometreden fazla bir yolda geçit töreni yapıyordu.

Diyarbakır'a yaklaştıkça yol kenarından yumruklar sıkılı slogan haykırarak, zafer iğaretileri yapan insan toplulukları daha da çoğalıyordu. Karayolları işçileri, Dİİ işçileri ve daha birçok devlet kuruluşunda, o gün sendikaları sadece yemek boykotu kararı almakla yetinen işçiler, yol boyunca coşkun kalabalıklar halinde cenaze konvoyunu alkışlar arasında selamlıyorlardı. Vedat yoldaş onlara gülümsüyor ve adeta "Ölüm tülüyle gidiyoruz" diyordu.

Şehrin Seyrantepe kavşağına kadar arada bir cenaze konvoyu üzerinden geçerken bütün herkesin sloganlarla tepkisini ifade ettiği helikopterden başka TC'nin varlığına rastlamamıştık. Herkes, "Hugün yolları bize terkettiler" diyordu. Ofis kavşağında askeri panzer ve komando yığınları vardı. Arabalar şehir içinde yavaş ilerliyordu. Konvoy sloganlarla ve münge çağrılarla ilerlerken bütün binalardan coşkun alkışlarla halk konvoyu selamlıyordu.

Serihildan coşkusuyla kitlenin konvoya doğru koşuşu, kitle gücünün azametini sergilerken, doğular fırtınası herkesi sarmıştı ve bin yıllık hasretin sonunda kavuşma coşkusu bütün bedenleri titretmişti.

İstasyona yaklaştıkça, bu alana açılan yolların polis tarafından tutulduğunu görüyorduk. Polis barikatlarının arkasından biriken halk, barikatı zorluyor, zaman zaman polisle çatıyordu. Bütün Diyarbakır ayakta idi. İstasyon alanına yaklaşan konvoyla doğru önceden miting alanında biriken halk "Vedat Nemir e", "Bijî PKK", "Bijî Serok APO", "Bijî Kurdistan" sloganlarını haykırarak koşmaya başladı. Cenaze arabasını aralarına aldılar ve adeta kucaklar gibi alana yürüdüler. O serihildan coşkusuyla gahlanan kitlenin konvoya doğru koşuşu, kitle gücünün azametini sergilerken doğular fırtınası herkesi sarmıştı ve bin yıllık hasretin sonunda kavuşma coşkusu bütün bedenleri titretmişti.

İstasyon alanı kısa sürede doldu. Vedat AYDIN'ın ERNK bayrağına sarılı tabutu camı avlusuna götürüldü. Vedat AYDIN'a

ın kardeşinin ve HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar'ın konuşması sık sık sloganlarla kesiliyordu. Kitle tüm duyurgalarıyla ayakta ve beğenmediği en küçük sözde protestosunu yükseltiyordu. Saygı duruşunun ardından kitleden gelen "Andımızı okuyalım" talebi, "mezar başında okunacak" diye karışılmadı. En çok bağırılan sloganlardan biri de "Kürdistan şaşmaz mezar olacak" idi. HEP parti otobüsünün hoparlöründen sorulan "Vedat Nerede?" sorusuna on binlerin "Berada" cevabı bütün Diyarbakır'da çınlıyordu. Kitlenin yürüyüşüne geçmesi ve "Gerilla varıyor, Kürdistan'ı kuruyor" sloganı Diyarbakır halkının katılma isteğini kamçı-lıyordu. Yol boyunca barikatların ardındaki kalabalık polisler çatıyordu, korteje ulaşmanın yollarını arıyordu. İstasyon caddesinin gidiş ve geliş kısmı sel gibi akan, slogan haykırarak ve öfkelerini TC'nin tüm varlığına yönelmenin yollarını arayan kalabalıkla kaplanmıştı. Kavşaklarda barikat kurmuş olan polisler tag fırlatan insanları HEP görevlileri engellemeye başarsız kahtıyorlardı. TRT binasının üstünden çekim yapanları ve binaya taşlarla yönelen halkı görevliler zor zapt ediyordu.

Urfa kapı surlarında mevzilenmiş olan özel timlere kalabalıktan fırlatılan taşlar, onların fa-reler gibi kaçışmasına yol açtı. Urfa kapı'dan sur içine akan kalabalık, Melikahmet Caddesi'ni kesen asker ve polis barikatına taşlarla saldırı. Barikatın gerisinde polisler çatıyan, sokak başlarında birikip coşkun gösteriyle yürüyüşe katılmak için ileri atılan yığınlar vardı.

Turistik Cade'de, cade dolusu insan sel akıyordu. Mardinkapı şehitliğine yaklaştıkça Vedat'tan ayrılma anının yalınlaşması özüntüsü TC'ye öfkenin daha da büyümesine, bedenlerin üstündeki özel timlerin daha öfkeli taşınmasına, sloganların daha gür bağınmasına yol açıyordu. Sokaklardan kadınlar insan seline su ulaştırmak için koşturuyor, dam üstlerinde çocuklar sloganlara katılıyor, kadınlar "tılıl" çekiyorlardı. Gerilla daha kahredici vuruyor, Kürdistan'ı kuruyordu. Kontr-gerilla ise daha büyük kinle lanet-lendiyordu.

Mardinkapı kavşağına gelindiğinde karakola yığılan panzer, özel tim ve çevik kuvvet ile Balıkcılarbaşı yolunu kapatan polisler tagla saldıran halkı HEP otobüsünden yapılan "tag armayın" anonsları durduramıyordu.

Sur üstünde mevzilenmiş olan özel timin başlamasıyla, Mardinkapı karakolundan ve Turistik Otel önünden yoğun ve hedef gözetken yayılım ateşi başladı. HEP Genel Başkanı otobüsün üstüne çıktı ve bir taraftan halkı dağıtmamaya, oturmaya çağırırken, diğer yandan polisler "Silah atmayın, sıkacaksanız önce

bana sıkın" diye sesleniyordu. Mezarlığın bulunduğu Mardinkapı alt tarafından uzun süre devam eden silah atışlarının ardından arabalar yaralıları taşımaya başladı. Gelen ambulansları polis bırakıyordu. Kalabalık arasındaki yaralılar boğ alana taşındı ve ambulanslara bindirildi. Üstlerinden vızır vızır uçan kurşun seslerinden HEP otobüsünün üzerindeki gazeteciler tam siper yatmışlardı. Sökünets sağlandıktan sonra kortej tekrar yola koyuldu ve Mardinkapı asıldıktan sonra ölü ve yaralı sayısının hayli fazla olduğu, polisin kitleyi uçurumdan aşağı attıktan sonra taradığı anlaşıldı. Ama kitede ne bir dağılma belirtisi, ne de bir korku görünüşü vardı. Tersine daha büyük öfkeyle yumruklar sıkılı, mezarlığa doğru yürüdüler.

Mezarlığın girişinde HEP otobüsü durdu ve HEP yetkilileri bir durum değerlendirmesi yaptılar. Ardından kitle Vedat'ı son yolculuğuna uğurlarken, HEP Genel Başkanı beraberinde birkaç kişi sömürge valisiyle görüşmeye gittiler. Geldiklerinde, sömürge valisinden polisin yürüyüşe müdahale etmeyeceği sözünü aldığını söyledi. Bu arada Vedat AYDIN Kürtçe telkin ve tılıl eşliğinde halkın kalbine gömüldü. Kürtçe telkinde sömürgecilik hakkında, Kürt kimliğini sahiplenme hakkında şeyler konuşuldu. Ardından "Ey Raqlp" marşı eşliğinde saygı duruşu yapıldı. Artık halk geriye dönmeye hazırlanıyordu. Polisler HEP lile-rin yaptığı görüşmede otobüsün öne geçmesini isteyen polisin isteğine uyulmadı. Halkın büyük kısmı otobüs önünde yürüyerek Mardinkapı'dan tekrar şehir içine yönelmişti ki, surlardan açılan yayılım ateşiyle orantılı karıştı. Tam bir savaş alanı haline dönen şehitliğin ön kısmında bir yandan panzer sirenleri, bir yandan helikopterden açılan yayılım ateşi, diğer yandan atılan sis ve göz yaşartıcı bombalarla göğ gözöl görmez olmuştu. Her şeye rağmen kitle sökunetini koruyordu.

Bu durumu gören şaşırt polisler panzerle kitle arasında dalarak, yere yatırarak üzerinde tepiniyor, kalsalarla dövüyor, tuttıklarını uçurumdan aşağı atıyordu. Saatlerce süren bu manzaradan sonra, şehir içinde yer yer süren çatışmalar gecenin geç saatlerine kadar devam etti.

Devlet güçleri bu kez şehre yönelediler ve şehir içinde yolda yürüyen herkesi yere yatırarak ölümüne işkence ettiler, sonra da soruşturmayla götürdüler.

Üç gündür Diyarbakır'da konuşulan, görkemli serihildan ve bunu hazmedemeyen faşist sömürgecilerin katliamı oldu. Herkes birbirine serihildan anlatıyordu. Dükkanlarını gönüllüce açan esnaf, dükkan önlerinde olayı konuşuyor. Diyarbakır bir dönüm noktasını yaşıyor.